

ΠΑΡΧΕΣ ΜΕΤ' ΕΛΘΩΝ Δ. ΔΕΛΤΑ 85

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΑΣΜΑΤΙΚΗ

ΜΕΤΑ ΕΓΚΟΜΙΟΥ

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩ ΔΙΑΛΑΜΨΑΝΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣΑ ΜΕΝ

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΛΙΣΤΑΓΟΥΣ

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΔΕ

ΥΠΟ

ΑΒΕΡΚΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

ΝΥΝ ΔΕ ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΔΟΤΚΑΚΗ

ΤΟΥ ΕΚ ΚΑΛΑΜΩΝ

(Προσκυνητός)

ΕΝ, ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΑΛΑΡΑΚΗ

Κάτωθεν τοῦ Δημαρχείου

1897

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΕΛΕΓΓΕΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΣΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

ΤΟΥ ΑΘΩ.

- » Ἄσματα ἁρμονίης, μελιγδέα ταυτί λιγαίνει,
- » Οἰοβίους Ὅσιους, Οὔρεος ἡγαθέου·
- » Οὐνεκα πασσυδίῃ, μεγαλίζετε ἡματα πάντα,
- » Θεοπεσίης μολπῆς, τοῦςδε χοροὶ Ὅσιων.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.

- » Δέξασθε πόθω, ἀδελφοί, τὴν βίβλον τῶν Πατέρων,
- » Τῶν ἐκλαμφάντων ἐν σεπτῷ Ἀθῶ δίκην ἀστέρων·
- » Καὶ ἱκετεύσατε Θεόν, λύσιν πταισμάτων πάντων,
- » Δοῦναι τῷ δαπανήσαντι, εἰς ὠφέλειαν πάντων.

Ὁ ἐκδότης

Κ. Σ. ΛΟΥΚΑΚΗΣ

προσκυνητής.

- » Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν.
- » Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν Ἐκκλησίᾳ Ὅσιων.
(Ψαλμ. ρμβ' ι'.)
- » Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς Ὅσιους αὐτοῦ.
(Ψαλμ. μθ' β.)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΑΓΙῳ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩ ΔΙΑΛΑΜΨΑΝΤΩΝ

Ψαλλομένη τῇ Δευτέρᾳ Κυριακῇ τοῦ Ματθαίου, ἥτοι μετὰ τὴν Κυριακὴν
τῶν Ἀγίων Πάντων.

Ἑσπέρας ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ, Ἦχος Β'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν.

Ὅτε τοῦ Κυρίου τὸν Σταυρόν, ἤρατε ἐπ' ὧμων Πατέρες, καὶ ἀ-
πεδύσασθε, πρὸς τὸ τῆς ἀσκήσεως, ἐνταῦθα στάδιον· καὶ σαρκὸς
ὑπερήρθητε, κόσμου τε καὶ πάσας, μηχανὰς ἐλύσατε τοῦ κοσμοκρά-
τορος· τότε τῶν Δαιμόνων τὰ πλήθη, θρήνοις πρὸς ἀλλήλους ἐβόων·
φίλοι, ἡ ἰσχύς ἡμῶν ἐξέλιπεν.

Ὅτε ἀναβάσεις ἱεράς, ὡς φησι Δαβίδ, ἐν καρδίᾳ, ὧμῶν διέθεσθε,
καὶ ζῶν ἰσαγγέλον ἐβιωτεύσατε, καὶ εἰς ἄκρον ἀνήλθετε, τῆς
ἐνδεχομένης, βροτοῖς τελειότητος, Πατέρες ὄσιοι, τότε οἱ χοροὶ τῶν
Ἀγγέλων, ἔχαιρον βοῶντες, ἀλλήλοις· πῶς οἱ ἐν σαρκὶ ἄσαρκοι
ὠφθῆσαν!

Ὅτε τὰς ἐνταῦθα ἱεράς, λαύρας καὶ σεμνεῖα εἰς δόξαν, Θεοῦ ἡ-
γαίρατε, καὶ κατεκοσμήσατε τύποις ἀσκήσεως, καὶ κοινὰ φρον-
τιστήρια, ψυχῶν σωτηρίας, τχύτας ἀπεδείξατε, Πατέρες ὄσιοι, τότε
ἡρημώθησαν πόλεις, καὶ ὁ πρῶν ἔρημος Ἀθῶς, πλήθει μοναζόν-
των πόλις γέγονεν.

Ὅτε ἐπειθάρχησαν κακῶς, ἔνιοι τοῦ Ὁρους πολῖται τοῖς λατινό-
φροσι, καὶ συνελειτούργησαν, φιλοψυχήσαντες, τότε ζῆλον τῆς
πίστεως, ὑμεῖς Θεοφόροι, λαβόντες ἀπώσασθε τούτων τὴν ἑνωσιν· ὅθεν
ὑποστάντες θανάτους, καὶ πολυειδεῖς τιμωρίας, στέφει μαρτυρίου
ἐκοσμήθητε.

Δόξα, Ἦχος Α'.

Δεῦτε ἅπαντα τὰ στίφη τῶν μοναζόντων, τὸ μυριοπλάσιον ἄρμα
τοῦ Δαβίδ, τὸ χιλιάσιν ἀρετῶν εὐθηνούμενον, τοὺς ἐν τῷ Ἀθῶ Πα-
τέρας ἀνευφημήσωμεν· τοὺς Ὅσιους καὶ Ἱεράρχας τοὺς Ὁσιομάρ-
τυρας καὶ Ἱερομάρτυρας· καὶ πάντας ὁμοῦ τοὺς ἐνωσύμους καὶ ἀνω-
νόμους. Οὗτοι γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἔργοις καὶ λόγοις, καὶ τῷ πολυειδεῖ
καὶ ἰσαγγέλῳ τῆς ἀσκήσεως, καὶ ταῖς ἐκ Θεοῦ χάρισιν, ἀναδεί-
χθησαν ἄγιοι· καὶ τῷ Ὁρει τούτῳ, τὴν ἐπωνυμίαν τῆς ἀγιότητος

ἔδωκαν· ὧν καὶ τὰς σοροὺς ὁ Θεός, θαύμασι καὶ εὐωδίαις καὶ μύροις ἐδόξασε. Καὶ νῦν ἀμέσως τῷ δοξάσαντι αὐτοὺς Χριστῷ παριστάμενοι, προσβέβουσι ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων, τὴν φαιδρὰν αὐτῶν πανήγυριν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, τὸ Δογματικόν, ἤχος δ' αὐτός.

Παρθενική πανήγυρις, σήμερον ἀδελφοί, σκιρτάτω ἡ κτίσις· χορευέτω ἡ ἀνθρωπότης· συνεκάλεσε γὰρ ἡμᾶς ἡ ἁγία Θεοτόκος· τὸ ἀμόλυντον κειμήλιον τῆς παρθενίας· ὁ λογικὸς τοῦ δευτέρου Ἀδάμ Παράδεισος· τὸ ἐργαστήριον τῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων· ἡ πανήγυρις τοῦ σωτηρίου συναλλάγματος· ἡ παστὰς ἐν ᾗ ὁ Δόγος ἐνυμφεύσατο τὴν σάρκα· ἡ ὄντως κούφη νεφέλη, ἡ τὸν ἐπὶ τῶν χερουβὶμ μετὰ σώματος βαστάσασα· ταῖς αὐτῆς ἱεραῖς, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον τὸ Ἀναστάσιμον Στιχηρόν. Ἦχος Α'.

Τῷ πάθει σου Χριστέ, παθὼν ἡλευθερώθημεν, καὶ τῇ Ἀναστάσει σου, ἐκ φθορᾶς ἐλυτρώθημεν, Κύριε δόξα σοι.

Εἰτα τὰ παρόντα τῶν Ὁσίων. Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Ψυχῆς τὸ τριμερές, καθάραντες Πατέρες, ἀρετῶν τῇ Τριάδι, (1) ναοὶ τῆς ὑπερθέου, Τριάδος ἀνεδείχθητε.

Στίχος. Καυχῆσονται Ὅσοι ἐν δόξῃ.

Τύποι τῆς ἀρετῆς, ἀσκήσεως κανόνες, τῆς ἐγκρατείας στάθμαι, πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Ὄρει, Πατέρες ἐγνωρίσθητε.

Στίχος. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἡ αἰνεῖσις αὐτοῦ.

Χάριν πάντες ἡμεῖς, ὑμῖν ὁμολογοῦμεν, Πατέρες Θεοφόροι, ὅτι πρὸς σωτηρίας, τὴν τρίβον ὡδηγήσατε. Δόξα, ἤχος πλ. α'.

Ω μακαρία πληθὺς τῶν ἐν τῷ Ὄρει Πατέρων, τίς σε κατ' ἀξίαν ἐμπαινέσεται; ὑμεῖς γὰρ τὸν Βαπτιστὴν Ἰωάννην, Παῦλον τὸν Θηβαῖον, καὶ Ἀντώνιον τὸν μέγαν μιμησάμενοι, ἐν γῇ ἐρήμῃ καὶ ἀβάτῃ τῇ τοῦ Ἀθω ἠύλισθητε, τὸν σφύζοντα ὑμᾶς Θεὸν προσδεχόμενοι· ὑπὸ δὲ τῆς θαλάσσης χάριτος κινήθεντες, πολλαχοῦ τοῦ Ὄρους μάνδρας ἱερὰς συνεστήσασθε, καὶ πλήθη μοναζόντων, ἐν σωτηρίοις νομαῖς διεθρέψατε· ἀλλὰ καὶ νῦν ἡμᾶς τὴν ὑμετέραν ποίμνην, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης ρυσθῆναι προσβέβουσατε, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε. κτλ.

Τὰ Ἀπολυτίκια· τὸ Ἀναστάσιμον, τῶν Ὁσίων, καὶ Θεοτοκίον.

(Ἀπερ' ὅρα ἐν τῷ τέλει τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ). Καὶ Ἀπόλυσις.

(1) Ἦτοι τὸ λογιστικὸν ἐκαθάρισατε τῇ προσευχῇ, τὸ θυμικόν, τῇ ἀγάπῃ καὶ τὸ ἐπιθυμικόν τῇ ἐγκρατεῖα, ὡς λέγει ὁ Θεοφόρος Μάξιμος.

ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Στιχολογοῦμεν τό, Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τό, Κύριε ἐκέκραξα,

ἰσθῶμεν Στίχους Γ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Ἀναστάσιμα ε'.

Ἦχος Α'.

Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς, πρόσδεξαι Ἁγία Κύρια, καὶ παράσχου ἡμῖν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ὅτι μόνος εἰ ὁ δείξας, ἐν κόσμῳ τὴν Ἀνάστασιν.

Κυκλώσατε λαοὶ Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτήν, καὶ δότε δόξαν ἐν αὐτῇ, τῷ Ἀναστάντι ἐκ νεκρῶν· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ λυτρωσάμενος ἡμᾶς, ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν.

Δεῦτε λαοὶ ὑμνήσωμεν καὶ προσκυνήσωμεν Χριστόν, δοξάζοντες αὐτοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τῆς πλάνης τοῦ ἐχθροῦ, τὸν κόσμον λυτρωσάμενος.

Εὐφράνθητε οὐρανοὶ σελπίσατε τὰ θεμέλια τῆς γῆς, βοηθήσατε τὰ ἔσθρη εὐφροσύνην. Ἰδοὺ γὰρ ὁ Ἐμμανουήλ, τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν τῷ σταυρῷ προσήλωσε, καὶ ζωὴν ὁ διδοὺς, θάνατον ἐνέκρωσε, τὸν Ἀδάμ ἀναστήσας ὡς φιλόανθρωπος.

Τὸν σαρκὶ ἐκουσίως σταυρωθέντα δι' ἡμᾶς, παθόντα καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, ὑμνήσωμεν λέγοντες· Στήριξον ὁδοξίᾳ τὴν Ἐκκλησίαν σου Χριστέ, καὶ εἰρήνευσον τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Τῷ ζωοδόχῳ σου τάφῳ, παρεστῶτες οἱ ἀνάξιοι, δοξολογίαν προσφέρομεν, τῇ ἀφάτῃ σου εὐσπλαγχνίᾳ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὅτι σταυρὸν κατεδέξω καὶ θάνατον Ἀναμάρτητε, ἵνα τῷ κόσμῳ δωρήσῃ τὴν Ἀνάστασιν, ὡς φιλόανθρωπος.

Καὶ τῶν Ὁσίων Δ'. Ἦχος Δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Μοναστῶν τὰ συστήματα, καὶ Μιγάδων ἀθροίσθητε, καὶ λαμπρὰν πανήγυριν συγκροτήσατε· ἰδοὺ γὰρ πάντας ἐκάλεσαν, ἡμᾶς εἰς ἐστίαν, καὶ χαρὰν πνευματικὴν, οἱ ἐνταῦθα ἀσκήσαντες, πάντες Ὅσοι, τὰς αὐτῶν ἀριστείας παραθέντες, καὶ τοὺς ἄθλους καὶ ἀγῶνας, οὓς ὑπὲρ φύσιν διήνυσαν.

Τῶν Ὁσίων τὸν σύλλογον, τὸν ἐν Ὄρει ἐκλάμφαντα, τούτῳ καὶ φωτίσαντά κτίσιν ἅπασαν· τοὺς περιβόλους ὑπάρχοντας, τοῦ Ἀθω καὶ εὖσομα, κρίνα ὄντως καὶ τερπνά· καὶ φυτὰ ἀγλαόκαρπα, καὶ ἀμάραντα· ποταμούς τε χαρίτων ἀενάους, μοναζόντων αἱ χορεῖται, χρεωστικῶς μακαρίσωμεν.

Οἱ ἐν σώματι ἄσαρκοι, καὶ Θεοῦ ὄντως ἄνθρωποι· οἱ τὸν Ἀθω ἅπαντα ἀγιάσαντες· πύργοι τοῦ Ὄρους οἱ πύρινοι, οἱ κύκλοι

6 ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ιστάμενοι, μετὰ πόθου καὶ χαρᾶς, τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος, ὡς τε-
θέανται, ἐν ἐκστάσει καὶ θείᾳ ὀπτασίᾳ· οἱ σεπτοὶ ἡμῶν Πατέρες,
υἱοπρεπῶς εὐφημισθῶσαν.

Τοὺς πολίτας τιμήσωμεν, οὐρανοῦ οὐδ' ἐθρέψατο, Ὅρος τὸ ἐπώνυ-
μον ἀγιότητος· τοὺς Ἱεράρχας Ὅσιους τε, τοὺς ὁμολογήσαντας,
καὶ τοὺς Μάρτυρας ὁμοῦ, ἐνωσύμους τε ἅπαντας, ἀνωσύμους τε·
τοὺς ἐντεῦθεν σπαρέντας ὡς ἐκ κέντρου, εἰς τὸν κόσμον καὶ σωτήρας,
πολλῶν ψυχῶν χρηματίσαντας.

Δόξα, ἡχος πλ. β'.

Σήμερον ἐξέλαμψεν ὑπὲρ τὴν πολύαστρον σφαῖραν, ἡ νέα πανή-
γυρις τῶν ἐν τῇ Ἄθῳ Πατέρων, τὰς διανοίας τῶν φιλεόρτων
καταυγάζουσα· δεῦτε οὖν οἱ τοῦ Ὁρους Μονασταὶ καὶ Μιγάδες,
ἁσματικοὶς ἐγκωμίοις, αὐτοὺς προσείπωμεν λέγοντες· χαίρετε, οἱ ἐν
σαρκὶ τοὺς ἀσάρκους νικήσαντες Δαίμονας, καὶ ἐπὶ γῆς τῶν Ἀγγέ-
λων τὸν βίον μιμησάμενοι· χαίρετε, οἱ τοῦ Ἄθω πολιοῦχοι καὶ οἰ-
κισταί, καὶ παντὸς τοῦ κόσμου πρεσβεῦται δυνατώτατοι· χαίρετε, οἱ
μετὰ τὴν Θεοτόκον, ἡμέτεροι προστάται καὶ παντοδαποὶ εὐεργέται
καὶ ἑφοροὶ· πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν παγκόσμιον δόξαν, τὴν ἐξ ἀνθρώπων σπαρείσαν, καὶ τὸν Δε-
σπότην τεκοῦσαν, τὴν ἐπουράνιον πύλιν, ὑμνήσωμεν Μαρίαν
τὴν Παρθένον, τῶν Ἀσωμάτων τὸ ἄσμα, καὶ τῶν πιστῶν τὸ ἐγκαλ-
λώπισμα. Αὕτη γὰρ ἀνεδείχθη οὐρανὸς καὶ ναὸς τῆς Θεότητος·
αὕτη τὸ μεσότηχον τῆς ἐχθρας καθελοῦσα, εἰρήνην ἀντεισῆξε, καὶ
τὸ βασίλειον ἠνέφεε. Ταύτην οὖν κατέχοντες, τῆς πίστεως τὴν ἄγ-
κυραν, ὑπέρμαχον ἔχομεν τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Κύριον. Θαρσείτω
τοῖνον, θαρσείτω λαὸς τοῦ Θεοῦ· καὶ γὰρ Αὐτὸς πολεμήσει τοὺς ἐχ-
θρούς, ὡς Παντοδύναμος.

Τό, φῶς ἱλαρὸν. Τὸ προκείμε. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος·
ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κἀκω-
σις ἢ ἔξοδος αὐτῶν καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δέ, εἰσὶν
ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ᾧ ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐ-
τῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετη-
θήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέραςεν αὐτούς, καὶ ἤρπεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυ-
τοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρ-
πωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν
ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλᾷ διαδραμοῦνται. Κρινοῦ-
σιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς
αἰῶνας· οἱ πεποιοῦντες ἐπ' Αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοί,

ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὅσις
αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαιοὶ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ
φρόνις αὐτῶν παρὰ Ὑψίστην. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον
τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι
τῇ δεξιᾷ Αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῇ βραχίονι ὑπερασπίζει αὐτῶν·
λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον Αὐτοῦ, καὶ ἐπλοποιήσει τὴν κτίσιν
εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται
κόρυθα, κρίσει ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσί-
τητα· δέξιναι δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει Αὐτῷ
ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas· πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστρά-
πων, καὶ ὡς ἀπὸ ἐκκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται·
καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφήσονται χάλασαι ἀγανακτή-
σεῖ κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως·
ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκκικμήσει
αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία
περιτρέψει θρόνους δυναστῶν· ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς, καὶ σύνετε·
μάθετε, δικασταί, περὰ τῶν γῆς· ἐνωπίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους,
καὶ γαγγυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κρά-
τησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ
τίμιον, οὐδὲ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολὺ
δὲ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος·
εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν,
μετατέθη· ἡρώπη, μὴ κακία ἀλλάξι· σύνεσις αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπα-
τήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος ἁμαυροῖ τὰ καλὰ· καὶ
ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεῖ νοῦν ἄκακον· τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ
ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ
νοήσαντες· μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος
ἐν τοῖς Ὅσις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν ψάλλομεν τὸ Ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τῆς Μονῆς.

Εἶτα τὰ παρόντα τῶν Ὁσίων. Ἠχος Α'.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ ὁ ἀγιώνυμος Ἄθως, ὁ νοητὸς τῆς Θεοτόκου
καὶ ὁρατὸς Παράδεισος· ἰδοὺ γὰρ ἐν ταῖς ὑπωρεαῖς σου, ἐξήνθη-
σαν κρίνα ἀειθαλῆ καὶ πανεύσσμα, καὶ ἐν ταῖς κοιλάσι καὶ παρα-

λίους σου, δένδρα οὐρανομήκη καὶ εὐσκιόφυλλα ἀνεβλάστησαν, καρποὺς ἀθανάτους τοῦ Πνεύματος προβαλλόμενα· ἡ τῶν Ὁσίων σου πάντων ἡγιασμένη, καὶ σὲ ἀγιάσασα σύναξις· ἡ νῦν προκειμένη εἰς ἔπαινον. Ὅθεν τοὺς ἐν σοὶ Μοναστάς καὶ Μιγάδας συναγαγόν, χαρμοσύνως ἐδράσαν, καὶ εὐχαρίστως τῇ Δεσποίνῃ καὶ Ἐφόρῳ σου βόησον, Μεγαλύνω σε Θεοτόκε, τὴν μεγαλύνασάν με· καὶ ἀποδοῦσαν τοῖς τέκνοις μου, Πατέρας οὐρανίους· ὧν ταῖς πρεσβείαις διὰ βίου σκεπόμενα, τὸ παρὰ τοῦ Υἱοῦ σου κομίζονται μέγα ἔλεος.

Ὁ αὐτός.

Οιοι Πατέρες οἱ ἐν τῇ Ὄρει τούτῃ τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας ἀνύσαντες· ὑμεῖς ἐκ νεότητος τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἀράμενοι, δι' αὐτοῦ ὑμῖν ὁ κόσμος ἐσταύρωται. καὶ αὐτοὶ τῷ κόσμῳ· τὸ μὲν, αἰσθητῶς αὐτοῦ χωρισθέντες· τὸ δέ, καὶ νοητῶς αὐτῷ νεκρωθέντες. Ὅθεν διπλὴν εἰδότες τὴν πρᾶξιν τοῦ σταυροῦ, διπλὴν καὶ τὴν ἀνάβασιν πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατε, διὰ πράξεως καὶ θεωρίας, εἰς τὴν ἐνδοχομένην ἀνθρώποις ἐλάσαντες τελειότητα· καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς συνδοξαθέντες Χριστῷ, ὡς καὶ συμπαθόντες πρεσβεύσατε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Τίς ἡ καινὴ αὕτη καὶ λαμπρὰ πανήγυρις; τί τὰ νεοκρότητα μέλη, τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἁδόμενα; οἱ τοῦ Ὁρους Ὅσιοι πάντες, χρεωστικῶς σήμερον ἐορτάζονται· οὗτοι γὰρ τὸν ἀοίκητον τοῦτον τόπον, Μοναῖς ἱεραῖς, καὶ διαφόροις Σεμνείοις, οἰκήσιμον ἔδειξαν· καὶ τὰς διδασκαλίας καὶ τύπους αὐτῶν, ὡς φιλόπαιδες Πατέρες, ἡμῖν κληρονομίαν παρέδωκαν· φυλάξωμεν τοῖνυν, ἀδελφοί, ὡς φιλοπάτορες υἱοί, τὴν πατρικὴν κληρονομίαν ἀπαρεγγεῖρητον· μὴ καταργήσωμεν τὸν τόπον ὡς ἡ ἄκαρπος συκὴ· ἀλλὰ τῶν Ἐγουμένων ἡμῶν ἀναθεωροῦντες, τὴν ἔκβασιν τῆς ἀνατροφῆς, μιμησώμεθα τὴν πίστιν καὶ τοὺς ἀγῶνας· ἵνα καὶ σὺν αὐτοῖς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν.

Ὁ αὐτός.

Πατέρες Θεόσοφοι, ὑμεῖς τὸν Μωσὴν καὶ τὸν Ἡλίαν, τῷ ἐρημικῷ τοῦ βίου ζηλώσαντες, εἰκότως καὶ τῆς κατ' ἐκείνους θεοπτίας ἐτύχετε, τὸ γὰρ Ὅρος τοῦ Ἄθω, καθάπερ ἄλλο Σίναιον Ὅρος, καὶ Καρμήλιον κατοικήσαντες, εἰς τὸν ὑπέρφωτον γνόφον, καὶ τὴν λεπτὴν αὐραν τῆς ἐν τῷ Πνεύματι θεωρίας εἰσῆλθετε, τὸ παχὺ νέφος διασχίσαντες τῆς ὕλης· καὶ δι' ἀγνώσεως καὶ ἀβλεψίας, ἰδεῖν καὶ γνῶναι, τὸν ἀθεώρητον καὶ ἄγνωστον, ὡς δυνατόν ἀνθρώπῳ κατηξιώθητε· καὶ νῦν τῆς δι' ἐσόπτρων καὶ αἰνιγμάτων θεωρίας ὑπερᾶρθέντες, ἀμέσως τὴν ἐν μονάδι Τριάδα, καὶ ἐν Τριάδι Μονάδα, ὡς μοναδικοί καὶ τριαδικοί, ἐποπτεύετε, πρεσβεύοντες ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Τὴν τετράχορδον λύραν, τῶν τοῦ Ὁρους Πατέρων ἀνευφημήσωμεν, τὴν ἐξ Ὁσίων καὶ Ἱεραρχῶν, Ὁμολογητῶν καὶ Μαρτύρων συγκροτούμενην· τὰς γὰρ ἐντολὰς τῷ φόβῳ τῶν ἀμαρτωλῶν, ὡς δοῦλοι ἐτήρησαν· τῷ πόθῳ δὲ τῶν ἐπαγγελιῶν, ὡς μισθωτοὶ τὰς ἀρετὰς κατώρθωσαν· τῇ δὲ πρὸς Θεὸν ἀγάπῃ πυρποληθέντες, ὡς υἱοὶ κατὰ χάριν, τῷ Θεῷ εὐηρέστησαν. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, κληρονόμοι Θεοῦ, καὶ συγκληρονόμοι Χριστοῦ γενόμενοι, πρεσβεύουσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, Ἦχος δ'.

Τὴν ἐτήσιον μνήμην σήμερον τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ Πατέρων, ὁ μελισσῶν τῶν τοῦ Ἄθω μοναστῶν μακαρίσωμεν. Οὗτοι γὰρ ὡς ἀληθῶς διὰ πάντων τῶν μακαρισμῶν τοῦ Κυρίου διήλθον· πτωχεύσαντες γὰρ τῷ πνεύματι, ἐπλουτίσθησαν· καὶ πραυνθέντες, τὴν γῆν τῶν πράξεων ἐκληρονόμησαν· πενήτησαντες, παρεκλήθησαν· πεινῶσαντες τὴν δικαιοσύνην, ἐχορτάσθησαν· ἐλεήσαντες, ἡλεήθησαν· καθαροὶ γενόμενοι τῇ καρδίᾳ, τὸν Θεὸν ὡς δυνατόν ἐθεώρησαν· ἐιρηνοποιήσαντες, θείας ἡξιώθησαν υἱοθεσίας. Διωχθέντες δὲ καὶ βασανισθέντες, ὑπὲρ δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας, ἐν οὐρανοῖς νῦν ἀγαλλιώνται καὶ χαίρουσι, καὶ ἐκτενῶς πρεσβεύουσι τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ὁ αὐτός.

Νεῦσον παρακλήσει σὺν ἱκετῶν Πανάμωμε, παύουσα δεινῶν ἡμῶν ἐπαναστάσεις, πάσης θλίψεως ἡμᾶς ἀπαλλάττουσα· σὲ γὰρ μόνην ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν ἄγκυραν ἔχομεν, καὶ τὴν σὴν προστασίαν κεκτήμεθα· μὴ αἰσχυνῶμεν Δέσποινα, σὲ προσκαλούμενοι· σπεῦσον εἰς ἱκεσίαν, τῶν σοὶ πιστῶς βοώντων· χαῖρε, Δέσποινα, ἡ πάντων βοήθεια, χαρὰ καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον τὸ Στιχηρὸν Ἀναστάσιμον. Ἦχος Δ'.

Τῷ πάθει σου Χριστέ, παθὼν ἡλευθερώθημεν· καὶ τῇ Ἀναστάσει σου, ἐκ φθορᾶς ἐλυτρώθημεν, Κύριε δόξα σοι.

Εἶτα τῶν Ὁσίων. Ἦχος πλ. α'.

Στίχος. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς Ὁσίους αὐτοῦ.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις Ὁσίων Ἄθω πληθὺς, τῆς Βασιλείας, οὐρανοῦ ἡ παρὰ τάξις, ἡ πάσας ἀρχὰς τοῦ σκότους, καὶ ἐξουσίας δεινὰς, συμμαχίᾳ θείᾳ θριαμβεύσασα· οἱ σάρκα νεκρώσαντες, καὶ τὸ πνεῦμα ζώσαντες· οἱ ἀενάοις, τῶν δακρύων ἐκχύσεις, κατασβέσαντες, πάθημάτων τοὺς ἀνθρώπους· χάριτος οἱ δεξάμενοι, τὴν θείαν ἐνέργειαν, καὶ φωτισμὸν ἐν καρδίᾳ, ἐνυποστάτως ἐκλάμποντα· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Καυχῆσονται Ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Χαίροις Ὅσιων Ἀθω πληθὺς, οἱ ἐκ τοῦ Ὁρους, ὡς φωστῆρες ἀνίσχοντες, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ταῖς τῶν χαρίτων βολαῖς, καὶ ἀρετῶν θείων καταυγάζοντες· ἀστέρες πολύφωτοι, οἱ σαφῶς ἀναδείξαντες, τόνδε χῶρον, οὐρανὸν ἄλλον δεύτερον, καὶ μειώσαντες, τὴν Δαιμόνων σκοτόμαιναν· ἄνθρωποι ἐπουράνιοι, ἐπίγειοι ἄγγελοι, σεπτὰί Μοναὶ τῆς Τριάδος, Πατὴρ Υἱὸς τε καὶ Πνεῦματος· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν· ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν Ἐκκλησίᾳ Ὅσιων.

Χαίροις Ὅσιων Ἀθω πληθὺς, τῶν ἀρετῶν τὰ ἱερὰ καταγῶγια, οἱ οἰκοὶ τῆς πράξεώς τε, καὶ θεωρίας ὁμοῦ, ταπεινοφροσύνης τὰ κειμήλια· εὐχῆς ἐργαστήρια, ἀεινάου καὶ ἡδίστα, ἐν τῇ καρδίᾳ, Ἰησοῦ μελετήματα· τῆς πραότητος, τὰ τερπνὰ θησαυρίσματα· ἡλιοὶ διακρίσεως, πηγαὶ κατανύξεως, διπλῆς ἀγάπης ταμεῖα, τῆς πρὸς Θεὸν καὶ τὸν ἑγγιστά· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τίς λαλήσει τοὺς ἀγῶνας ὑμῶν, Πατέρες μακάριοι; ἡ τίς ἀξίως ὑμνήσει, τὰς ἀριστείας τῆς ἐνταῦθα γενομένης ὑμῶν ἀσκήσεως; τοῦ νοῦς τὸ νηφάλιον; τὸ τῆς προσευχῆς ἀδιάλειπτον; τὸ ὑπὲρ ἀρετῆς ἐπίπονον τῆς συνειδήσεως μαρτύριον; τὴν τῆξιν τοῦ σώματος; τὰ κατὰ τῶν παθῶν γυμνάσια; τὰς παννύχους στάσεις; τὸ ἀείρρυτον δάκρυον; τοὺς ἐν κρυφῇ κρεμαστήρας; (1) τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος; τὰ κατὰ τῶν Δαιμόνων τρόπαια; καὶ τῶν χαρισμάτων τὸν ὄρμαθόν; καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὴν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ὁμοῦ καὶ ὀρθοδοξίας, πρὸς τοὺς ἀσεβεῖς καὶ κακοδόξους, μέχρις αἵματος καὶ θανάτου ἀντικατάστασιν, δι' ὧν παρὰ Χριστοῦ, ὡς νικηταὶ στεφανωθέντες αἰδιμοὶ, πρεσβεύσατε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει τελούντων τὴν λαμπρὰν ὑμῶν πανήγυριν.

(1) Κρεμαστήρες ἐν κρυφῇ ἦσαν σχοινία ἂν ὄντων κρεμάμενα εἰς τόπον κρυπτόν, ἐπάνω εἰς τὰ ὅποια ἐπιστηρίζοντες ὀλίγον τὰς χεῖράς των οἱ Ὅσοι, ὅταν ἱστάμενοι ἠγγρύπνου καὶ προσήχοντο, ἐκ τούτου ἐλάμβανον ὀλίγην ἀνεσιν, καὶ ἐξεκουράζοντο ἀπὸ τῆς συντονίας τῆς παννύχου στάσεως καὶ ἀγρυπνίας καὶ προσευχῆς· καθὼς τοῦτο δείκνυται ἐκ τοῦ βίου Μελετίου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ὃν συνέγραψεν ὁ φιλαδελφείας Μακάριος ὁ Χρυσοκέφαλος· οὐ μόνον δὲ διὰ τοῦτο ἐκρεμῶντο τὰ σχοινία ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἵνα οἱ τρισμακάριοι, ἐκεῖνοι εὐκόλως μὴ κοιμῶνται· ἔαν δὲ ἐτύχαινε νὰ τοὺς ἀρπάσῃ ὁ ὕπνος, εὐκόλως νὰ ἐξυπνώσῃ καὶ οὕτω νὰ ταλαιπωρῶσιν τὸ σαρκίον των.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον· ὁ αὐτός.

Ανύμφευτε Παρθένα, ἡ τὸν Θεὸν ἀφράστως συλλαβοῦσα σαρκί, Ἀμήτηρ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, σὼν ἱκετῶν παρακλήσεις δέχου Πανάμωμε, ἡ πᾶσι χορηγοῦσα, καθαρισμὸν τῶν πταισμάτων, νῦν τὰς ἡμῶν ἱκεσίας προσδεχομένη, δυσώπει σωθῆναι πάντας ἡμᾶς.

Ἀπολυτίκιον Ἀναστάσιμον· ἦχος α'.

Τοῦ λίθου σφραγισθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ στρατιωτῶν φυλασσόντων τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, ἀνέστης τριήμερος Σωτήρ, δωροῦμενος τῷ κόσμῳ τὴν ζωὴν. Διὰ τοῦτο αἱ Δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν ἐβόων σοὶ Ζωοδότα. Δόξα τῇ Ἀναστάσει σου Χριστέ, δόξα τῇ Βασιλείᾳ σου, δόξα τῇ Οἰκονομίᾳ σου, μόνε φιλόθρωπε.

Δόξα, τῶν Ὅσιων. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τοὺς τοῦ Ἀθω Πατέρας, καὶ Ἀγγέλους ἐν σώματι, Ὁμολογητὰς καὶ Ὅσιους, Ἱεράρχας καὶ Μάρτυρας, τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετὰς, ἡ τοῦ Ὁρους πληθὺς πᾶσα τῶν Μοναστῶν, κραυγάζοντες ὁμοφώνως. Δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν κινδύνοις ἡμῶν προστάτας δείξαντι.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθαγγαμένου σοὶ Παρθένα τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἱεσαρχοῦτο ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης, ἐν σοὶ τῇ ἀγίᾳ Κιβωτῷ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαβὶδ. Ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν σοὶ· δόξα τῷ προσελθόντι ἐκ σοῦ· δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς διὰ τοῦ Τόκου σου.

Καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Τό, Θεὸς Κύριος. Τὸ Ἀναστάσιμον Ἀπολυτίκιον.

Δόξα τῶν Ὅσιων. Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, Καθίσματα Ἀναστάσιμα μετὰ τῶν Θεοτοκίων αὐτῶν. Ἦχος α'.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ, στρατιωταὶ τηροῦντες, νεκροὶ τῇ ἀστραπῇ, τοῦ ἐφθάντος Ἀγγέλου, ἐγένοντο κηρύττοντες, γυναιξὶ τὴν Ἀνάστασιν. Σὲ δοξάζομεν, τὸν τῆς φθορᾶς καθαιρέτην. Σοὶ προσπίπτομεν, τῷ Ἀναστάντι ἐκ τάφου, καὶ μόνῳ Θεῷ ἡμῶν.

Δόξα.

Σταυρῷ προσηλωθεὶς ἐκουσίως οἰκτῆρμον, ἐν μνήματι τεθείς, ὡς Ἰσραὴλ Ζωοδότα, τὸ κράτος συνέτριψας, δυνατὲ τῷ θανάτῳ σου. Σὲ γὰρ ἐφρίξαν, οἱ πυλωροὶ οἱ τοῦ ἄδου· σὺ συνήγειρας, τοὺς ἀπ' αἰῶνος θανόντας, ὡς μόνος φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Μητέρα σε Θεοῦ, ἐπιστάμεθα πάντες, Παρθένον ἀληθῶς, καὶ μετὰ τόκον φανείσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα· σὲ γὰρ ἔχομεν, ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα, ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην Πανάμωμον.

Μετὰ δὲ τὴν β' στιχολογίαν, τῶν Ὁσίων, ἤχος δ' αὐτός.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς ἥλιος λαμπρὸς, ὡς φαειρὸς ἐωσφόρος, ἡ μνήμη ἡ σεπτὴ, τῶν ἐν Ἀθῷ Πατέρων, ἀνέτειλεν αὐγάζουσα, τοὺς τοῦ Ὁρους οἰκήτορας, καὶ θερμαίνουσα, τῶν Μοναχῶν τὰς καρδίας, πρὸς τὴν μίμῃσιν, βίου αὐτῶν τοῦ ἐνθέου, καὶ ζῆλον τῆς πίστεως.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Ὡς ὄρνις ἐαυτῆς, τὰ νοσσία συνάγει, καὶ σκέπει μητρικῶς· οὕτω σκέπασον πάντας, ἡμᾶς τοὺς τὸ Ὅρος σου, κατοικοῦντας Πανύμνητε, ταῖς σαῖς πτέρυξιν, ἀπὸ παντοίων κινδύνων, καὶ συνάγαγε εἰς τὴν οὐράνιον πόλιν ταῖς θείαις πρεσβείαις σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον· ἡ Ὑπακοή. Εἶτα Κάθισμα τῶν Ὁσίων· ἤχ. πλ. Δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὸν Θεὸν ἀγαπήσαντες ἐκ ψυχῆς, οἱ τοῦ Ἀθῷ Πατέρες ὑπερφύεις, ἀγῶνας διήνυσαν, κατ' ἰδίαν τὸ πρότερον, τὸν πλησίον δ' αὐθις, θερμῶς ἀγαπήσαντες, ἐν διαφοροῖς τόποις, τοῦ Ὁρους ἀνήγειραν, Δαύρας καὶ Σεμνεία, καὶ μιγάδων τὰ πλήθη, ἐν ταύταις συνήθροισαν, καὶ τὸν Ἀθῷ ἐπόλισαν, πρὸς αὐτοὺς οὖν βοήσωμεν, Πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῆς ἀγάπης πληρωτὰς γενήσεσθαι, ἡμᾶς τοὺς πόθῳ τιμῶντας, τὴν ἀγίαν μνήμην ὑμῶν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Ὁ Γίος σου Παρθένη, Πατήρ ἐστι, χριστωνύμων ἀπάντων καὶ ἀδελφός. Ὅθεν σὺ Πανάχραντε, Μάμμη τούτων γεγέννησαι, καὶ γλυκυτάτῃ Μήτηρ, ἡμῶν δὲ καὶ ἔφορος, τῶν ἐν τῷ Ὁρει τούτῳ, δ κληρὸν ἀπέληψας, παρὰ τοῦ Υἱοῦ σου, ἐξαιρέτως ὑπάρχεις· δι' ὃ ἡμᾶς οἰκτερον, ὡς ἐγγόνους καὶ τέκνα σου, καὶ ὡς δούλους σου Δέσποινα. Πρεσβεύουσα τῷ σὺ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεισι δωρήσασθαι, ὧν περ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, καὶ νῦν ἁμαρτάνομεν.

Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου. Τὸ προκαείμενον.

Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος.

Στίχ. Τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνά.

Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον Ἑωθινὸν β', Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ δ' Ν'.
Οἱ Κανόνες. Ὁ Ἀναστάσιμος εἰς δ' τῆς Θεοτόκου εἰς δ' καὶ τῶν Ὁσίων εἰς ζ'.
Ὁ Ἀναστάσιμος. Ὡδὴ Δ'. ἤχος α'. Ὁ Εἰρμός.

Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, θεοπρεπῶς ἐν ἰσχύϊ δεδοξασται· αὕτη γὰρ ἀθάνατε, ὡς πανοσθενὴς ὑπεναντίους ἐθράυσε, τοῖς Ἰσραηλῆταις ὁδὸν βυθοῦ καινουργήσασα. Τροπάριον.

Οχεροῖν ἀχράντοις ἐκ χοῆς, θεωργικῶς κατ' ἀρχὰς διαπλάσας με, χεῖρας διεπέτας ἐν τῷ Σταυρῷ, ἐκ γῆς ἀνακαλούμενος, τὸ φθαρέν μου σῶμα, δ' ἐκ Παρθένου προσείληψας.

Νέκρωσιν ὑπέστη δι' ἐμέ, καὶ τὴν ψυχὴν τῷ θανάτῳ παραδίδωσιν, δ' ἐμπνεύσει θεῖα ψυχὴν μοι ἐνθεῖς, καὶ λύσας αἰωνίων δεσμῶν, καὶ συναναστήσας, τῇ ἀφθαρσίᾳ ἐδόξασεν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε ἡ τῆς χάριτος πηγὴ. Χαῖρε κλίμαξ καὶ πύλη οὐράνιος. Χαῖρε ἡ λυχνία καὶ στάμνος χρυσεῖ, καὶ ὁρος ἀλατόμητον, ἡ τὸν Ζωοδότην Χριστὸν τῷ κόσμῳ κηύσασα.

Τῆς Θεοτόκου. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ.

Ποίαν σοὶ ἐπάξιον ᾠδὴν, ἡ ἡμετέρα προσοίσει ἀσθένεια εἰμὴ τὴν χαρμῶδον, ἣν Γαβριὴλ ἡμᾶς ἐμυσταγώγησε; Χαῖρε Θεοτόκε Παρθένη, Μήτηρ ἀνύμφευτε.

Τῇ Ἀειπαρθένῳ καὶ Μητρί, τοῦ Βασιλέως τῶν ἄνω Δυνάμεων, ἐκ καθαρωτάτης καρδίας, πιστοὶ πνευματικῶς βοήσωμεν. Χαῖρε Θεοτόκε Παρθένη, Μήτηρ ἀνύμφευτε.

Ἀπειρος ἡ ἄβυσσος τῆς σῆς, ἀκαταλήπτου κηύσεως Πάναγνε· πῶς αἰσθάνεται ἀδυστάκτῳ οὖν, εἰλικρινῶς προσφερόμεν σοὶ λέγοντες· Χαῖρε Θεοτόκε, Παρθένη, Μήτηρ ἀνύμφευτε.

Τῶν Ὁσίων, ἤχος πλ. Δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ.

Θεὸς τῶν ὄλων χάριν δίδου μοι, τῷ σὺ οἰκέτῃ νυνί, ἐπιβαλλομένῳ, εὐφρημῆσαι ἔσμασι, τοὺς ἐν τῷ Ὁρει λάμψαντας, τῷ τοῦ Ἀθῷ Ὁσίου, κατὰ στοιχεῖον καὶ ὄνομα, τοὺς τὸ σὸν τελέσαντας θέλημα. Τὸν τῆς μεγίστης ἱερὸν δομήτορα, Δαύρας ἐν ὕμνοις τιμῶ, ὡς ἀπαρχὴν θείαν, μέγαν Ἀθανάσιον, τὸν τύπον καὶ παράδειγμα, τῶν ἐν Ἀθῷ Πατέρων, ὡς ἀληθῶς χρηματίσαντα, ἐν τε θεωρίαις καὶ πράξεσιν.

Βασιλεῖ τοῦ κλεινὸν Ἀγάπιον, ἀνευφρημῆσαι χρεῶν, ὅτι Θεοτόκου, τῆς φωνῆς ἀκήκοε, καὶ δουλωθεὶς ἐλύτρωσε, τὸν οἰκτεῖν Δεσπότην, σὺν τοῖς υἱοῖς ὡς ἐλεύθερος, ἐκ τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Ἀθανασίου τοῦ ὁραίου φοίνικος, τῆς Ἐσφιγμένου Μονῆς, ἐπαινῶ τὸν βίον, θεῖου Ἀκακίου τε τοῦ νέου καὶ τοῦ Ἰβήρος, Γαβριὴλ

τοῦ οἴου, τοῦ ἐκ θαλάσσης ἐξάραντος, τὴν θαυματουργὸν Πορταίτισσαν.

Πὼς μὴ τιμήσω τὸν σεπτὸν Γεννάδιον, τὸν κατιδόντα σαφῶς, τὸ ἐν Βατοπαίδῃ, ἀναβλύσαν ἔλαιον, παρὰ τῆς Θεομήτορος; πὼς σιγήσω δὲ πάλιν, τὸν θεοφόρον Γεώργιον, τὸν τῆς τῶν Ἰβήρων δομήτορα;

Θεοτοκίον.

Οτε τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς ἐμέριζε, κατὰ ἀγγέλους αὐτοῦ· τότε σὲ Παρθένε, προγιγνώσκων ἔσεσθαι, αὐτοῦ Μητέρα ἄχραντον, σοὶ διένειμε τοῦτο, τὸ μέγα Ὅρος καὶ κάλλιστον, ὡς κληρονομίαν ἀπόλεκτον.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ῥῆ Γ'. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» **Ο** μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν οὐσίας τὴν ἀσθένειαν, καὶ συμπαθῶς αὐτὴν μορφωσάμενος, περιζώσων με ἐξ ὕψους δύναμιν τοῦ βοᾶν σοι· ἅγιος ὁ ναὸς ὁ ἐμψυχος τῆς ἀφράστου σου δόξης, φιλάνθρωπε.

Τροπάριον.

Θεὸς μου ὑπάρχων Ἀγαθὲ, πεσόντα κατωκτείρηςας, καὶ καταβῆναι πρὸς με ἠὲ δόκησας· ἀνύψωσάς με διὰ σταυρώσεως, τοῦ βοᾶν σοι· ἅγιος ὁ τῆς δόξης Κύριος, ὁ ἀνείκατος ἐν ἀγαθότητι.

Ζωὴ ἐνυπόστατος Χριστὲ ὑπάρχων, καὶ φθαρέντα με, ὡς συμπαθής Θεὸς ἐνδυσάμενος, εἰς χοῦν θανάτου καταβάς Δέσποτα, τὸ θνητὸν διέρρηξας, καὶ νεκροῦς τριήμερος ἀναστάς ἀφθαρσίαν ἡμφίλασας.

Θεοτοκίον.

Θεὸν συλλαβοῦσα ἐν γαστρὶ, Παρθένε διὰ Πνεύματος τοῦ Παναγίου ἔμεινας ἀφλεκτος, ἐπὶ σὲ βάτος τῷ νομοθέτῃ Μωσῇ, φλογόμενη ἄκαυστα, σαφῶς προεμήνυσεν τὴν τὸ πῦρ δεξαμένην τὸ ἀστεκτον.

Τῆς Θεοτόκου. Ὁ μόνος εἰδὼς.

Νεφέλην σε κούφην ἀφευδῶς, Παρθένε ὀνομάζομεν, προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσιν· ἐλήλυθε γὰρ ἐπὶ σοὶ Κύριος, καθελεῖν αἰγύπτια, πλάνης χειροποίητα, καὶ φωτίσαι τοὺς ταῦτα λατρεύοντας.

Σὲ ἐσφραγισμένην ἀληθῶς, χορὸς προφητικὸς πηγὴν τε κεκλεισμένην πύλην ὀνόμασε, τῆς παρθενίας τῆς σῆς Πανύμνητε, τηλαυγῶς τὰ σύμβολα ἡμῖν διαγράφοντα, ἣν ἐφύλαξας καὶ μετὰ γέννησιν.

Νοῦν τὸν ὑπερούσιον, ἰδεῖν, ὡς θέμις ἀξιούμενος, ὁ Γαβριήλ, Παρθένε πανάμωμε, περιχαρῇ σοὶ φωνὴν ἐκόμισεν, τὴν τοῦ Λόγου σύλληψιν, ἐμφανῶς μηνύουσαν, καὶ τὸν ἀφραστον Τόκον κηρύττουςαν.

Τῶν Ὁσίων. Οὐρανίας ἀψίδος.

Θεολόγον τὸν μέγαν καὶ ἱερὸν ὄργανον, Πνεύματος ἁγίου δειχθέντα θεῖον Γρηγόριον, τὸν Παλαμᾶν ἀνυμνῶ, τῶν Θεολόγων ἀπάντων, τὴν ὁρθὴν ἀνάπτυξιν, καὶ ἐπισφράγισμα.

Γρηγορίου τε δύο, ἀνευφημεῖν δίκαιον, τοὺς ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Δαύρας λαμπρῶς βιώσαντας· καὶ τὸν συνώνυμον, αὐτοῖς Γρηγόριον ἄλλον, ὃς Μονὴν περίφημον ἰδίαν ἤγειρεν.

Η Μονὴ Ἐσφιγμένου, Δαμιανὸν ἤνθησε· καὶ ἡ Φιλοθέου δὲ πάλιν ἄλλον ἐβλάστησεν, ὁσιομάρτυρα, Δαμιανὸν καὶ σὺν τούτῳ, τὸν θεῖον Δομέτιον, οὗς μακαρίσωμεν.

Διονύσιον μέλπω, τὸν θαυμαστὸν δαιμόνιον, τῆς τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου Μονῆς δομήτορα, καὶ τὸν Δομέτιον Διονυσίου τὸν φίλον, πνεύματος χάρισμασιν ἀγλαϊζόμενον.

Διονύσιος ἄλλος, Ἰβηριτῶν βλάστημα· καὶ Δαμασκηνὸς τὸ τῆς Δαύρας θεῖον καλλώπισμα· νῦν μακαρίζονται, ὅτι διπλοῦς τοὺς στεφάνους, μαρτυρίου ἔλαβον καὶ τῆς ἀσκήσεως.

Θεοτοκίον.

Σὺ ὑπέσχου Παρθένε, προπολεμεῖν πάντοτε, πάντων τῶν ἐν τῷδε τῷ Ὅρει ἀράντων πόλεμον, πρὸς τὸν πολέμιον τὸν τῆς βροντῆς πολεμοῦντα. Ὅθεν πλήρου, Δέσποινα, τὴν σὴν ὑπόσχαι.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Κοντάκιον, τὸ Ἀναστάσιμον. Ὅταν ἔλθῃς.

Εξανέστης ὡς Θεὸς ἐκ τοῦ τάφου ἐν δόξῃ, καὶ κόσμον συνανέστησας, καὶ ἡ φύσις τῶν βροτῶν ὡς Θεὸς σε ἀνύμνησε, καὶ θάνατος ἠφάνισται καὶ ὁ Ἀδὰμ χορεύει Δέσποτα, καὶ ἡ Εὐὰ νῦν ἐκ τῶν δεσμών λυτρουμένη, χαίρει κράζουσα. Σὺ εἰ ὁ πᾶσι παρέχων, Χριστέ, τὴν Ἀνάστασιν.

Καὶ Κάθισμα τῶν Ὁσίων· ἡχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγησαν ὁμοῦ, πᾶσαι ἀγγέλων στρατιαί, τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς, καὶ τὰ παλαίσματα ὡμῶν, τὰ ὑπὲρ φύσιν Πατέρες σημειοφόροι· πῶς σῶμα ὀλικὸν περικεῖμενοι, ἀσάρκους δυσμενεῖς ἐνίκησατε! καὶ εὐχαρίστως ὕμνον τῷ Κυρίῳ, τὸν ἐπινίκιον ἔμελλον. Δόξα σοὶ δόξα, τῷ δυναμοῦντι, τὴν θνητὴν βροτῶν φύσιν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Καταπλήττει πάντα νοῦν, φιλανθρωπία ἡ πολλή, σοῦ Θεόπαις Μαρίας, ἣν ἐνεδείξω ἐξ ἀρχῆς, περὶ τὸ τάγμα τῶν ὧδε ἐνασκουμένων, ἀπάσης ἐκ τῆς γῆς ἀπολέξασα, τὸ κάλλιστον ὁμοῦ τε καὶ μέγιστον, Ὅρος καὶ τοῦτο ὡς οἰκεῖον, τοῖς Μοναχοῖς προσκληρώσασα· μεγάλη ὄντως, ἡ εἰς ἡμᾶς σου, πρόνοια Θεοτόκε!

Ῥῆ δ'. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» **Ο**ρος σε τῇ χάριτι τῇ θεῇ κατάσκιον, προβλεπτικοῖς ὁ Ἀββακούμ, κατανοήσας ὀφθαλμοῖς, ἐκ σοῦ ἐξελεύσεσθαι, τοῦ Ἰσραὴλ προα-νεφῶναι τὸν Ἅγιον, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν καὶ ἀνάπλασιν.

Τροπάριον.

Τίς οὗτος Σωτήρ ὁ ἐξ Ἑδὼμ ἀφικόμενος, στεφηφορῶν ἐξ ἀκαν-
θῶν, πεφοινιγμένος στολήν, ἐν ξύλῳ κρεμάμενος; Τοῦ Ἰσραὴλ
ὑπάρχει οὗτος ὁ Ἅγιος, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν καὶ ἀνάπλασιν.

Ἰδετε λαὸς τῶν ἀπειθῶν, καὶ αἰσχύνθητε. Ὅν ὡς κακοῦργον γὰρ
Ἰδμεῖς, ἀναρτηθῆναι ἐν σταυρῷ Πιλάτῳ ἡτήσασθε φρενοβλαβῶς,
θανάτου λύσας τὴν δύναμιν, θεοπρεπῶς ἐξάνεστη τοῦ μνήματος.

Θεοτοκίον.

Εὐλὸν σε Παρθένα τῆς ζωῆς ἐπιστάμεθα· οὐ γὰρ τῆς βρώσεως
ἐκαρπὸς θανατηφόρος τοῖς βροτοῖς, ἐκ σοῦ ἀνεβλάστησεν, ἀλλὰ
ζωῆς τῆς αἰδίου ἀπολαυσίς, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε.

Τῆς Θεοτόκου. Ὅρος σὲ τῇ χάριτι.

Ἀκούε θαυμάτων οὐρανέ, ἐνωτίζου δὲ ἡ γῆ, ὅτι θυγάτηρ χοῖ-
του τοῦ πεπτωκότος μὲν Ἀδάμ, Θεοῦ ἐχρημάτισε, τοῦ ἑαυτῆς
δημιουργοῦ τε λοχεύτρια, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν καὶ ἀνάπλασιν.

Ἦμνοῦμεν τὸ μέγα, καὶ φρικτὸν σου μυστήριον. Ὑπερκοσμίους γὰρ
λαθὼν, ταξιαρχίας ἐπὶ σέ, ὁ Ὡν καταβέβηκεν, ὡς υἱός, ὁ ἐπὶ
πόκον, Πανύμνητε, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν καὶ ἀνάπλασιν.

Ἀγίων ἁγία Θεοτόκε Πανύμνητε, ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, καὶ
σωτηρία τῶν πιστῶν, ἐκ σοῦ ἀνατέταλκεν· ὁ Δυτρωτῆς καὶ
Ζωοδότης καὶ Κύριος· ὃν ἐκδυσώπαι σωθῆναι τοὺς δούλους σου.

Τῶν Ὁσίων. Σὺ μου ἰσχύς, Κύριε.

Ἦμνοις τιμῶ, τὸν προσετώτα Εὐθύμιον, Βατοπαίδης, ὃς δαθείς ἀ-
λύσει, κατεποντίσθη ἐν τῷ βυθῷ, ὡς ἐλέγξας πλάνην, λατινο-
φρόνων στερρότατα· καὶ στέφος μαρτυρίου, ἐκ χειρὸς τοῦ Κυρίου,
ἀμαράντινον ὄντως ἐδέξατο.

Συνανυμνῶ, καὶ ἄλλον θεῖον Εὐθύμιον, τῆς Ἰβήρων Μονῆς τὸν
δομήτορα ὃς λειτουργῶν, ποτὲ τῷ Θεῷ, στῦλος καθωράθη, τοῖς
σὺν αὐτῷ ἡλιόμορφος, καὶ τῆς Δοχειαρίου, τὸν δομήτορα μέλπω,
ἄλλον αὖθις Εὐθύμιον δαῖον.

Ἀνευφημεῖν τὸν Θεοδόσιον ἄξιον, Φιλοθέου, Μονῆς τὸν ἡγούμε-
νον· καὶ Θεοφάνην τὸν ἀσκητὴν, τῆς Δοχειαρίου, Μονῆς τὸ
θεῖον καλλώπισμα· καὶ τὸν Φιλαδελφείας, Θεόκλητον ὑψίνουν, τὰ
σεπτὰ τῆς Τριάδος ἡδύσματα.

Τὸν Θεωνᾶν, πῶς παραβλέψω ἀγέραςτον, τὸν λαμπτήρα Μο-
νῆς Παντοκράτορος, καὶ ἱεράρχην περιφανῆ, τῆς Θεσσαλονί-
κης; ἢ πῶς τὸν ὄντως Θεόφιλον, τὸν θεῖον μυροβλύτην, οὐ τιμήσω
ἐν λόγοις, οὐ δομῇ ὑπὲρ πάντα ἀρώματα;

Τῆς ἱερᾶς, Μονῆς Ἰβήρων ὑμνεῖσθω μοι, ὁ δομήτωρ Ἰωάννης δ-
σιος· καὶ Ἰωάννης Δαύρας βλαστὸς· καὶ σὺν αὐτοῖς πάλιν, τὰ

τῆς Ἰβήρων βλαστήματα, Ἰάκωβος ὑψίνους, καὶ Ἰάκωβος ἄλλος,
οἱ στερροὶ τοῦ Χριστοῦ δαίδαλοι. Θεοτοκίον.

Ὡς πολλῆς, περὶ τὸ Ὅρος σου, Δέσποινα, προμηθείας! σὺ γὰρ
ῥεῖπας ἔσεσθαι, τοῖς ἐνοικοῦσιν αὐτῷ καλῶς, τῶν πρακτέων πάν-
των, ἐρμηνευτῆς καὶ διδάσκαλος, τροφεύς τε ἱατρός τε, ἱατρεῖαν, ἣν
βούλει, καὶ τροφήν ψυχῆς ἡμᾶ καὶ σώματος.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

ᾠδὴ Ε'. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμὸς.

» Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει τῆς σῆς παρουσίας Χριστέ, καὶ παιδρὸς
» νας τῷ Σταυρῷ σου τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, τὰς καρδίας φωτι-
» σον φωτὶ, τῆς σῆς θεογνωσίας, τῶν ὁρθοδόξως ὑμνούντων σε.

Τροπάριον.

Τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν Μέγαν καὶ Κύριον, Ἰουδαῖοι διὰ
ξύλου σταυροῦ ἐθανάτωσαν· ἀλλ' αὐτὸς ὡς πρόβατα νεκροῦς ἐν
ἔδῃ τεθαμμένους κράτους θανάτου ἐρρύσατο.

Τῷ Σταυρῷ σου τὴν εἰρήνην εὐαγγελισάμενος καὶ κηρύξας αἰχ-
μαλώτοις, Σωτήρ μου τὴν ἄψοιν, τὸν κρατοῦντα ἡσυχνας Χρι-
στέ, γυμνὸν ἡπορημένον δείξας τῇ θεῇ ἐγέρσει σου.

Θεοτοκίον.

Τὰς αἰτήσεις τῶν πιστῶς αἰτουμένων Πανύμνητε, μὴ παρίδης,
ἀλλὰ δέχου, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ Ἰῶ σου, Ἀχραντε Θεῷ
τῷ μόνῳ εὐεργέτῃ· σὲ γὰρ προστάτιν κεκτήμεθα.

Τῆς Θεοτόκου. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει.

Εὐφραίνονται οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις δρῶσαι σε, ἀγάλλονται σὺν
αὐτοῖς τῶν βροτῶν τὰ συστήματα· τῷ γὰρ Τόκῳ ἦνωνται τῷ
σῷ, Παρθέने Θεοτόκε, ὃν ἐπαξίως δοξάζομεν.

Κιναίσθωσαν πᾶσαι γλῶσσαι βροτεῖαι καὶ ἔννοιαί, πρὸς ἐπαινον
τοῦ βροτῶν ἀληθῶς καλλωπίσματος· ἡ Παρθένος πάρεστι σα-
φῶς, δοξάζουσα τοὺς πιστεῖ ταύτης ὑμνούντας τὰ θαύματα.

Δοξάζεται ὕμνος ἅπας σοφῶν καὶ ἐγκώμιον, τῇ Παρθένῳ καὶ
Διμήτρει τοῦ Θεοῦ προσφερόμενος· τῆς γὰρ δόξης γέγονεν, αὕτη
ναὸς τῆς ὑπερθέου· ἣν ἐπαξίως δοξάζομεν.

Τῶν δόσιων. Ἰνα τί με ἀπόσω;

Ἰωάσαφ δαίψ, τῆς Διονυσίου Μονῆς τῷ καυχῆματι, προσκομίζω ὁ-
ἷμον, σὺν αὐτῷ δὲ τιμῶ Ἱερόθεον, τῆς Μονῆς Ἰβήρων, τὸ ἐγ-
καλλώπισμα καὶ κλέος, τὸν τοῖς πάλοι Ὁσίοις ἐφάμιλλον.

Πρεπωδέστατον ὄντως, Κάλλιστον τὸν μέγαν ἐν ὕμνοις γεραί-
ρεσθαι, τὸ σοφὸν ἐκεῖνο, καὶ θεόπνευστον ὄργανον χάριτος, καὶ
τῆς τῶν Ἰβήρων, Μονῆς ἀγλάτομα καὶ κλέος, καὶ ποιμένων σεπτὸν
Ἀρχιεπίσκοπον.

(Κ. Χ. ΔΟΥΚΑΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ)

Ο ξεαίρετος δρπηξ Μονῆς τοῦ Ζωγράφου, τιμάσθω ἐν ἄσμα-
σιν, ὁ τὴν Θεοτόκον, κατιδὼν ὀφθαλμοῖς Κοσμάς θσιος. Καὶ
Κοσμάς ὁ ἄλλος, ὁ Ἰσαπόστολος αἰνεῖσθω, Φιλοθέου Μονῆς τὸ
ἀγλαῖσμα.

Εν Κυρίῳ ἀγάλλου καὶ σὺ Κουτλουμούσιον, ὅτι ἐξήνθησεν, ἐν
τοῖς σοῖς Κελλίοις, ὁ Χριστοῦ ἱερεὺς τε καὶ θσιος, Κυπριανὸς μάρ-
τυς· σὺν τούτῳ δὲ ἀνευφημείσθω, ὁ ἐν Λαύρᾳ οἰκήσας Κωνσταντῖος.

Επὶ τέκνοις ὡς Μήτηρ, ἡ Διονυσίου Μονὴ ἐπευφραίνεται, τῷ σε-
πτῷ δσίῳ, Μακαρίῳ Χριστοῦ νεομάρτυρι, καὶ τῷ Δεοντίῳ, τῷ
ἐκ τοῦ τάφου παραδόξῳ, ἀναβλύσαντι μύρα πανεύουμα.

Θεοτοκίον.

Τίς οὐ χαίρει ἀκούων ; τίς ἐπαγγελίας ταῖς σοῖς οὐκ ἐφήδετα ;
Τὸ γὰρ ἔφης Κόρη, τῷ Γίῳ καὶ Θεῷ σου συστήσεσθαι, τοὺς
καλῶς ἐνταῦθα, τὸ ζῆν τελέσαντας συγγνώμην, τῶν πταισμάτων
αὐτῶν ἐξαίτησας.

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὡδὴ ς· Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» **Ε**κύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος, οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος· ἐλογί-
» σθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς, σῶσον τὸν λαόν σου ὁ Θεὸς ἡμῶν.
» Σὺ γὰρ ἰσχύς τῶν ἀσθενούντων καὶ ἐπανόρθωσις. Τροπάριον.

Τῷ πταίσματι τοῦ Πρωτοπλάστου Κύρια, δεινῶς ἐτραυματίσθημεν·
τῷ δὲ μύλωπι ἰάθημεν τῷ σῳ, ὃ ὑπὲρ ἡμῶν ἐτραυματίσθης,
Χριστέ. Σὺ γὰρ ἰσχύς τῶν ἀσθενούντων καὶ ἐπανόρθωσις.

Ανῆγαγες ἡμᾶς ἐξ ἄδου Κύρια, τὸ κῆτος χειρωσάμενος, τὸ παμ-
φάγον Παντοδύναμη, τῷ σῳ κράτει καθελὼν αὐτοῦ τὴν δύναμιν.
Σὺ γὰρ ζωὴ καὶ φῶς ὑπάρχεις, καὶ ἡ Ἀνάστασις. Θεοτοκίον.

Ευφραίνονται ἐν σοὶ Παρθένε ἄχραντε, τοῦ γένους οἱ Προπάτορες,
τὴν Ἐδὲμ ἀπολαβόντες διὰ σοῦ, ἣν ἐκ παραβάσεως ἀπώλεσαν.
Σὺ γὰρ ἀγνή, καὶ πρὸ τοῦ τόκου, καὶ μετὰ γέννησιν.

Τῆς Θεοτόκου. Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς.

Παρίστανται δουλὸπρεπῶς τῷ Τόκῳ σου, αἱ Τάξεις αἱ Οὐράνιαι,
ἐκπληττόμεναι ἀξίως τὸ τῆς σῆς ἀπόρου λοχείας Ἀειπάρθενα.
Σὺ γὰρ ἀγνή, καὶ πρὸ τοῦ τόκου, καὶ μετὰ γέννησιν.

Σεοάρκωται ὁ πρὶν ὑπάρχων ἄσαρκος, ὁ Λόγος ἐκ σοῦ Πάναγνε·
ὁ τὰ σύμπαντα βουλῇματι ποιῶν, ὁ τῶν Ἀσωμάτων τὰ στρατεύ-
ματα, παραγαγὼν ἐκ τοῦ μή ὄντος ὡς Παντοδύναμος.

Νενέκρωται ἐχθρὸς τῷ ζωήφόρῳ σου, καρπῷ Θεοχαρίτω, καὶ
πεπάτῃται ὁ ἄδης προφανῶς, καὶ οἱ ἐν δεσμοῖς ἡλευθερώθημεν.
Διὸ βοῶ. Τὰ πάθη λῦσον τῆς καρδίας μου.

Τῶν Ὁσίων. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Τῆς Λαύρας τὸ ἱερόν, θρέμμα τιμήσωμεν ἄσμασι, τὸν ἄσαρκον ἐν
σαρκί, Θεοφόρον Μάξιμον, τὸν ἐκ θεοῦ Πνεύματος, πλουσίαν τὴν
χάριν, προφητείας εἰσδεξάμενον.

Βατοπαιδίου Μονῆς, γεραίρω θεία βλαστήματα, Νεόφυτον τὸν
κλεινόν, ὅτι φωνῆς ἤκουσε, τῆς ἀγνῆς Θεόπαιδος, καὶ τὸν ἐν
Ὁσίοις διαλάμποντα Νικόδημον.

Διονυσίου Μονῆς, τὸ ἐξοχὸν ἐγκαλλώπισμα, ὑμνεῖσθω χρεωστι-
κῶς, Νήφων ὁ θαυμάσιος, Κωνσταντινουπόλεως, ποιμὴν χρη-
ματίσας, καὶ Ὁσίων ἀκροθίνιον.

Ευφραίνου σεπτὴ Μονή, Δοχειαρίου πλουτήσασα, δομήτορα εὐκλεῆ,
τὸν σοφὸν Νεόφυτον, τὸν ἀναβλαστήσαντα, ἀρετὰς παντοίας,
ὥσπερ δένδρον ἀγλαόκαρπον.

Ησκήτη τῶν Καρεῶν, ἀγάλλου ἐν θεῳ Πνεύματι, ἀνθήσασα καὶ
αὐτῇ, τὸν κλεινὸν Νεκτάριον, νέκταρ τὸ γλυκύτατον, ἀρετῆς
ἀπάσης, καὶ τῶν Ὁσίων τὸν ἐφάμιλλον. Θεοτοκίον.

Τὴν συμμαχίαν τὴν σὴν, Θεογεννητορ δραξάμενοι, ὡς πανοπλίαν
στερρὰν, οἱ τοῦ Ὁρους Ὁσίοι, ἅπασαν κατέρραξαν, στρατιὰν
Δαιμόνων, καὶ βραβεῖα νίκης ἔλαβον.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Κοντάκιον ἤχος Δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τοὺς οὐρανῶσαντας τὸ Ὅρος Πατέρας, καὶ ὑποδείξαντας ἐν τούτῳ
τὸν βίον, Ἀγγέλων πολιτεύεσθαι, καὶ πλήθη μοναχῶν, ἐν αὐτῷ
συνάξαντας, ἀνευφημήσωμεν πάντες, πρὸς αὐτοὺς κραυγάζοντες,
ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, καὶ ἐπηρεῖας ρύσασθε ἡμᾶς, πληθὺς Ὁσίων
τοῦ Ἄθω τὸ καύχημα. Ὁ Οἶκος.

Ως καλὴ ὑπάρχει ἡ ἐνωσις ὑμῶν Πατέρες Θεόσοφοι ! ὡς τερπνὴ
καὶ ἡδίστη, ἡ κοινὴ αὕτη ὑμῶν ἐορτή, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τῷ
Ὁρει τούτῳ ἐκλάμπαντες ἄγιοι, ἐνώνυμοί τε ὁμοῦ καὶ ἀνώνυμοι,
κοινῆς τῆς εὐφημίας, ὅλα κατὰ πνεῦμα ἀδελφοί, ἀπολαύετε ! ὡς μύ-
ρον τὸ χεόμενον ἐπὶ κεφαλῆς Ἀαρών, καὶ καταβαίνον ἐπὶ τὸν πώ-
γωνα, καὶ ὡς δρόσος ἡ Ἀερμόνιος. Ἐδεῖ γὰρ εἶδει τοὺς ἐν ἐνὶ τόπῳ
τῷ Κυρίῳ εὐαρεστήσαντας, καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ συνεορτάζεσθαι. Διὰ
τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ Ἄθῳ μονασταὶ καὶ μιγάδες, εἰς ἐν συναλ-
θόντες, χρεωστικῶς ὑμᾶς μακαρίζομεν· οἱ νέοι τοὺς παλαιούς· οἱ
υἱοί, τοὺς πατέρας· καὶ οἱ ἐναγείς τοὺς ἀγίους· συμφώνως ἀναβοῶν-
τες· τόνδε τὸν χῶρον, ὃν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῖς ἡρετίσασθε, παντὸς
κακοῦ ἀνώτερον διασφίζετε· πληθὺς Ὁσίων, τοῦ Ἄθω τὸ καύχημα.

Τῇ Δευτέρᾳ Κυριακῇ τοῦ Ματθαίου τὴν μνήμην εορτάζομεν πάντων τῶν
Ὁσίων Πατέρων, τῶν ἐν ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω λαμπάντων.

Σίχοι εἰς τὸ Ὅρος καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ Ὅρει Πατέρας.

» Ὁρῇ παρήλθε πάντα, τοῦ Ἄθω Ὅρος

» Εὐρωπαϊκῆς γῆς, τῇ ἁγιωνυμίᾳ·

» Ἦνθησεν ἄνθη, ἀνθεστρεφῆς Ἄθως,

» Ὅντως νοητά, τοὺςδε θεῖους Πατέρας·

» Χορὸν Θεοειδῆ, τῶν ἐν Ἄθω Πατέρων,

» Χορὸς γεραίρει, τῶν Μοναστῶν τοῦ Ἄθω.

» Πληθὺς Ἀθωνιάς, ἀμφὶ θόωκον στήκε Θεοῖο.

Ταῖς αὐτῶν ἀγλαῖς προσθεταῖς ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὤδὴ Ζ΄. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» Σὲ νοητὴν, Θεοτόκε κάμινον, κατανοοῦμεν οἱ πιστοί· ὡς γὰρ
» παιδάς ἔσωσε τρεῖς ὁ ὑπερυψούμενος, ὄλον με τὸν ἄνθρωπον, ἐν
» τῇ γαστρὶ σου ἀνέπλασεν, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός καὶ ὑπερ-
» ἔνδοξος. Τροπάριον.

Εἴριξε Γῆ, ἀπεστράφη Ἥλιος, καὶ συνεσκότασε τὸ φῶς, διερράγη
τὸ τοῦ Ναοῦ θεῖον καταπέτασμα, πέτραι δὲ ἐσχίσθησαν· διὰ
σταυροῦ γὰρ ἦρται ὁ Δίκαιος, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός καὶ ὑ-
περένδοξος.

Σὺ γεγονὼς ὡσεὶ ἀβοήθητος, καὶ τραυματίας ἐν νεκροῖς, ἐκουσίως
τὸ καθ' ἡμᾶς, ὁ ὑπερυψούμενος πάντας ἡλευθέρωσας, καὶ κρα-
ταίᾳ χειρὶ συνανέστησας, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός καὶ ὑπερέν-
δοξος. Θεοτοκίον.

Χαῖρε πηγὴ, αἰζώου νάματος. Χαῖρε Παράδεισε τρυφῆς. Χαῖρε
τείχος τῶν πιστῶν. Χαῖρε ἀπειρόγαμα. Χαῖρε ἡ παγκό-
σμιος χαρά, δι' ἧς ἡμῖν ἐξανέτειλεν, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός
καὶ ὑπερένδοξος. Τῆς Θεοτόκου. Σὲ νοητὴν.

Σὲ Ἰακώβ, Θεοτόκε κλίμακα, προφητικῶς κατανοεῖ· διὰ σοῦ γὰρ
Σὲ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ὑπερυψούμενος, ὥφθη τοῖς ἀνθρώποις τε συνα-
νεστράφη ὡς ἡδόκησεν, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός καὶ ὑ-
περένδοξος.

Χαῖρε σεμνή, τοῦ Ἀδὰμ τὸ κώδιον· ἐκ σοῦ προήλθεν ὁ Ποιμήν,
ἐνδυσάμενος ἀληθῶς, ὁ ὑπερυψούμενος ὄλον με τὸν ἄνθρωπον.
δι' εὐσπλαγχνίαν ἀκατάληπτον, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων, Θεός καὶ ὑ-
περένδοξος.

Νέος Ἀδὰμ ἐξ ἁγνῶν αἱμάτων σου, ὁ προαιώνιος Θεός ἐχρη-
μάτισεν ἀληθῶς, ὃν περ νῦν ἰκέτευς, τὸν παλαιωθέντα με,
ἀνακαινίσαι κραυγάζοντα· ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων Θεός, καὶ ὑπερ-
ένδοξος.

Τῶν Ὁσίων. Παῖδες Ἑβραίων.

Εἰς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἀθῶ, ἀναδέδεικται, Νήφων ὁ Θεοφόρος, ὁ
ἐπτηνῶν βίον ζῶν, ἐν τοῖς ὁρίοις Δαύρας, καὶ προφητείας χάρι-
σμα, ἐκ Θεοῦ εἰσδεδεγμένος.

Νεῖλος ὁ Δαύρας μυροβλύτης, καὶ Νικόδημος, Καυσοκαλύβης ἄν-
θος, ὁ Χριστῷ ποθητός, ὑπάρχων νεομάρτυς, μελωδικοῖς ἐν ἔ-
σμασιν, ἐπαινείσθωσαν ἀξίως.

Πῶς δὲ τὸν θεῖον Νικηφόρον, ἐξωθήσωμεν, χοροῦ τοῦ τῶν Ὁ-
σίων; ὃς ἡσύχως βιών, ἐν τοῖς ἐρημοτέροις, χωρίοις τῶν τοῦ
Πνεύματος, ἡξιώθη χαρισμάτων.

Παῦλος ὁ δύο Μονῶν κτίτωρ, Γεωργίου τε καὶ τῆς Εἰρηνοτάμου,
ἀσκητῶν καλλονή, ὁ λάμπας ἐν τῷ τέλει, καθάπερ ἄλλος ἡ-
λιος, ἐν ὧδαῖς μεγαλυνέσθω.

Υμνον προσάδω Παχωμίῳ, νεομάρτυρι, Χριστοῦ τῷ στερροτάτῳ,
τῷ ἐνθέῳ βλαστῷ, Καυσοκαλύβης ὄντι, τῷ δεξαμένῳ στέφανον,
τὸν διπλοῦν, παρὰ Κυρίου. Θεοτοκίον.

Δέσποινα κόσμου σὺ ὑπάρχεις, Ἀειπάρθενε, κατ' ἐξοχὴν δὲ πέ-
λεις, Ὅρους τοῦτου Ἀγνὴ, Δέσποινα, καὶ Προστάτις, ἐκ πάσης
αὐτὸ σφίζουσα, ἐπηρείας τε καὶ βλάβης.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ὤδὴ Η'. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» Εἰν καμίνῳ παῖδες Ἰσραὴλ, ὡς ἐν χωνευτηρίῳ τῷ κάλλει τῆς εὐ-
» σεβείας, καθαρώτερον, χρυσοῦ ἀπέστειλον λέγοντες. Εὐλογοῖτε
» πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάν-
» τας τοὺς αἰῶνας. Τροπάριον.

Ὁ βουλήσει ἅπαντα ποιῶν, ὁ καὶ μετασκευάζων, ἐκτρέπων
ὁ σκιὰν θανάτου εἰς αἰώνιον ζωὴν τῷ πάθει σου Δόγε Θεοῦ. Σὲ
ἀπαύστως πάντα τὰ ἔργα, ὡς Κύριον ὑμνοῦμεν, καὶ ὑπερυψοῦμεν
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σὺ καθεῖλες σύντριμμα Χριστέ, καὶ τὴν ταλαιπωρίαν ἐν πύλαις,
καὶ δχυρώμασι τοῦ ἄδου, ἀναστὰς ἐκ τάφου τριήμερος. Σὲ ἀ-
παύστως πάντα τὰ ἔργα, ὡς Κύριον ὑμνοῦσι, καὶ ὑπερυψοῦσιν εἰς
πάντας τοὺς αἰῶνας. Θεοτοκίον.

Τὴν ἀσπύρως καὶ ὑπερφυῶς, ἐξ ἀστραπῆς τῆς θείας τεκοῦσαν
τὸν μαργαρίτην, τὸν πολύτιμον Χριστόν, ὑμνήσωμεν λέγοντες.
Εὐλογοῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυ-
ψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τῆς Θεοτόκου. Ἐν καμίνῳ παῖδες Ἰσραὴλ.

Τὴν παστάδα τὴν φωτοειδῆ, ἐξ ἧς ὁ τῶν ἁπάντων Δεσπότης,
ὥσπερ νυμφίος προελήλυθε Χριστός, ὑμνήσωμεν ἅπαντες ἐκ

βοῶντες. Πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Χαῖρε θρόνε ἐνδοξε Θεοῦ, πιστῶν χαῖρε τὸ τεῖχος, δι' ἧς φῶς τοῖς ἐν σκότει, ἐξανέτειλε Χριστὸς τοῖς σὲ μακαρίζουσι, καὶ βοῶσι. Πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σωτηρίας αἷτιον ἡμῖν, τὸν Κύριον τεκοῦσα, ἰκέτευε ὑπὲρ πάντων τῶν βοῶντων ἐκτενῶς, Παρθένα Πανύμνητε. Ἐδλογοῦτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τῶν Ὁσίων. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ησυχαστῶν δ' ἐκ πρώτιστος, τῶν τοῦ Ὁρους γεραίρεται, Πέτρος δ' ἐν Ἀθῶ, ζήσας ζωὴν αἴδιον· δ' τρέψας ἐν σώματι, τοὺς ἀσωμάτων Δαίμονας· δ' γυμνὸς αἰεὶ, τὸν βίον ὅλον διάγων· καὶ Πνεύματος ἁγίου, δωρεῶν τῶν ἐνθέων, ἀξιώθεις πλουσίως, πρεσβείαις τῆς Πανάγνου.

Τὸν Ρωμανὸν τὸν ἐνδοξον, ἀσκητῶν σεμνολόγημα, καὶ νεομαρτύρων, τοῦ Χριστοῦ τὸ ἡδυσμα, τιμῆσωμεν ἄσπετον, ὃν Δαύρας ἀνεβλάστησε Σκήτῃ ἡ σεπτῇ, Καυσοκαλύβης ὡς ῥόδον, καὶ μαθητὴν οἰκεῖον, δ' Ἀκάκιος ἔσχεν, δ' νέος ἐν τοῖς χρόνοις, καὶ παλαιὸς ἀσκήσει.

Σάββας ἀνευφημείσθω μοι, Ἱεράρχης δ' ἐνθεός, δ' παρὰ Χριστοῦ θαυμάτων λαβὼν δύναμιν· δ' Σέρβων βασιλεῖον, φωτίσας ὥσπερ ἥλιος, σὺν τῷ Συμεῶν, πατρὶ αὐτοῦ κατὰ σάρκα, υἱὸς δὲ κατὰ Πνεῦμα, τῷ ἐκβλύσαντι μύρα, Μονῆς Χιλιανταρίου, δομήτορες οἱ θεοὶ.

Τῆς Φιλοθέου ἄριστα, Συμεῶν ἡγησάμενον· καὶ τὸν μυροβλύτην, Σίμωνα τιμῆσωμεν, τὸν Πέτρας δειμάμενον, Μονὴν τὴν ὑψιβάμονα, διὰ τῆς ὁμῆς, τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρος· τὸν δύναμιν θαυμάτων ἐκ Θεοῦ εἰληφότα, καὶ κατὰ ἀκαθάρτων, πνευμάτων ἐξουσίαν.

Σκίρτα καὶ πάλιν χόρευε, ἡ σεπτῇ Μονῇ ἅπασα τοῦ Διονυσίου, ἡ ἀναβλαστήσασα, τὸν θεῖον Φιλόθεον, τῶν ἀσκητῶν ἀγλάισμα· ὃν ἐκ φυλακῆς, ἡ Θεοτόκος Μαρία, ἐρρύσατο καὶ πάσης, ἐπηρείας Δαιμόνων, καὶ οὐ ἡ θεία Κάρα, ὡς ἄστρον λαμπρὸν ὤφθη.

Θεοτοκίον.

Εφ' ὕψηλοῦ τοῦ βήματος, καὶ λαμπροῦ θρόνου Δέσποινα, ὤφθης καθημένη, ὅλη ἐξαστράπτουσα, καὶ κύκλῳ σου ἴσταντο, χοροὶ ἄζυγων ἄμετροι, ἐν μεσημβρινοῖς ἀκρωτηρίοις τοῦ Ἀθῶ, καὶ τοῦ Ὁρους κύκλῳθεν, ὥσπερ πύρινοι πύργοι, ἐφαίνοντο τυποῦντες, τοὺς νῦν εὐφημουμένους.

Καταβασία. Παῖδας εὐαγείς.

Ῥδὴ Θ'. Ἀναστάσιμος. Ὁ Εἰρμός.

» Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου, πυρπολούμενη βάτος ἔδειξεν ἄφλεκτος· καὶ νῦν καθ' ἡμῶν, τῶν πειρασμῶν ἀγριαίνουσαν, » κατασβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον, ἵνα σε Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως » μεγαλύνωμεν.

Τροπάριον.

Ωπὼς λαὸς δ' ἄνομος, δ' ἀπειθής καὶ πονηρὰ βουλευσάμενος, τὸν ἀλάστορα καὶ ἀσεβῆ ἐδικαίωσε, τὸν δὲ Δίκαιον ξύλῳ κατέκρινε, τὸν Κύριον τῆς δόξης! ὃν ἐπαξίως μεγαλύνομεν.

Σὼτερ δ' ἄμνος δ' ἄμωμος, δ' τὴν τοῦ κόσμου ἁμαρτίαν ἀράμενος, σὲ δοξάζομεν τὸν ἀναστάντα τριήμερον, σὺν Πατρὶ τε, καὶ τῷ θείῳ σου Πνεύματι, καὶ Κύριον τῆς δόξης θεολογούντες μεγαλύνομεν.

Θεοτοκίον.

Σῶσον τὸν λαόν σου Κύριε, ὃν περ ἐκτίσῃς τῷ τιμῇ σου αἵματι κατ' ἐχθρῶν ἰσχύϊ τῷ Βασιλεῖ χαριζόμενος, καὶ ταῖς αἰῶσις Ἐκκλησίαις Φιλάνθρωπε, βραβεύων τὴν εἰρήνην, τῆς Θεοτόκου ταῖς ἐντεύξεσιν.

Τῆς Θεοτόκου. Τύπον τῆς ἀγνῆς.

Ρίζης ἐκ Δαβὶδ ἐβλάστησας, προφητικῶς Παρθένα τοῦ Θεοπάτορος. Ἀλλὰ καὶ Δαβὶδ ὡς ἀληθῶς σὺ ἐδόξασας, ὡς τεκοῦσα τὸν προφητευόμενον τὸν Κύριον τῆς δόξης, ὃν ἐπαξίως μεγαλύνομεν.

Απὸς ἐγκωμίων Πάναγνε, νόμος ἡ τιτᾶται τῷ μεγέθει τῆς δόξης σου· ἀλλὰ Δέσποινα, παρ' ἱκετῶν ἀναξίων σου, εἰς εὐνοίας δέ σοι προσφερόμενον, προσδέχου Θεοτόκε, μετ' εὐμενείας τὸ ἐφύμνιον.

Ωτὸν ὑπὲρ νοῦν θαυμάτων σου! Σὺ γὰρ Παρθένα μόνη, ὑπὲρ τὸν ἥλιον πᾶσι δέδωκας, κατανεῖν τὸ καινότερον θαῦμα, Πάναγνε, τῆς σῆς γεννήσεως, τὸ τῆς ἀκαταλήπτου. Διὸ σε πάντες μεγαλύνομεν.

Τῶν Ὁσίων. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Αγάλλου Βατοπαίδου σεπτῇ Μονῇ, ἡ Ὁσίους πλουτήσασα δώδεκα, καὶ ἀθλητάς, οἵτινες διήλεγξαν ἀνδρικῶς, κακοδοξίαν ἀπασαν τῶν λατινοφρόνων καὶ δυσσεβῶν, ὅφ' ὃν παραδοθέντες, ἀγχιόνῃς τῷ θανάτῳ, διπλοῦς στεφάνους ἐκομίσαντο.

Εὐφραίνου ἡ Ἰβήρων θεία Μονή, ὅτι ὅλην πληθὺν προσενήνοχας, τῷ Ἰησοῦ, Ὁσιομαρτύρων ἀπὸ τῶν σῶν, τέκνων διὰ τῆς ὕδατος, πνιγμονῆς ὡς ἀνακτα Μιχαήλ, καὶ Βέκκον πατριάρχην, τοὺς λατινοφρονούντας, ἀνδρειοφρόνως ἀπελέγξασαν.

Παιάνιζε καὶ χαῖρε καὶ σὺ Μονή, ἡ Ζωγράφου Κυρίῳ προσάξασα, τοὺς σούς υἱούς, τέσσαρας καὶ εἴκοσι τῷ ποσῷ, θεῖους Ὁσιομαρτύρας, ὡς ὀλοκαυτώματα ἱερά, πυρὶ τελειωθέντας, ὡς ἀνδρικῶς τὴν πλάνην, λατινοφρόνων θριαμβεύσαντας.

Καὶ σὺ δὲ σεπτὴ Σκήτη τῶν Καρεῶν, ἵνα τί σὺ χορεύεις καὶ γάννυσαι; καὶ γὰρ σὺ, τέκνα σου προσήνεγκας τῷ Χριστῷ, στερροῦς Ὅσιοι μάρτυρες, ἔφει ἐκτεμηθέντας τὰς κεφαλὰς, ὡς υπερασπισθέντας, τῆς τῶν Πατέρων δόξης, καὶ τὴν Δατίνων στηλιτεύσαντας.

Τριαδικόν.

Προσδέχου Παναγία Τριάς σεπτή, οὗς τὸ Ὄρος τοῦ Ἀθῶ προσφέρει σοι, ὡς ἀπαρχάς, καὶ ὡς θυμιάματα ἐκλεκτά, πάντας τοὺς ἀγιάσαντας, πρότερον καὶ ὕστερον ἐν αὐτῷ, γνωστοὺς τε καὶ ἀγνώστους, καὶ ταῖς πρεσβείαις τούτων, ἐκ πάσης βλάβης αὐτὸ φύλαττε.

Θεοτοκίον.

Ὡδὸς σοι εὐχαρίστους πάντες ἡμεῖς, οἱ τὸ Ὄρος οἰκοῦντες προσφέρομεν, Μήτηρ Θεοῦ, ὅτι διασφύζεις ἡμᾶς ἀεὶ, ἐκ πάσης περιστάσεως, τρέφεις τε καὶ θάλπεις καὶ προνοεῖς. Ἀλλὰ δεόμεθά σου, καὶ θείας Βασιλείας, μετὰ τὸ τέλος καταξίωσον.

Καταβασία. Ἄσας γηγενής.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ.

Τὸν λίθον θεωρήσασαι, ἀποκεκυλισμένον, αἱ Μυροφόροι ἔχαιρον· εἶδον γὰρ νεανίσκον, καθήμενον ἐν τῷ τάφῳ, καὶ αὐτὸς ταύταις ἔφη. Ἴδου Χριστὸς ἐγήγερται· εἶπατε οὖν τῷ Πέτρῳ τοῖς Μαθηταῖς. Ἐν τῷ ὄρει φθάσατε Γαλιλαίας, ἐκεῖ ὑμῖν ὁφθήσεται, ὡς προεῖπε τοῖς φίλοις.

Καὶ τῶν Ὁσίων. Πρὸς τό, Γυναικες ἀκουτίσθητε.

Ἀγγέλου τὸ Ἐπώνυμον, Ὄρος τῆς ἀγιότητος, τοὺς πολιούχους σου βλέπον, καὶ Θεοφόρους Πατέρας, συνειλεγμένους ἅπαντας, καὶ τιμωμένους σήμερον, καὶ ἑορτὴν χαρμόσυνον, μετὰ τῶν ὁσίων οἰκητῶν, κρόται τὴν σύναξιν τούτων.

Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ἀγγέλου Ἀειπάρθενε, τὴν πρόρρησίν σου βλέπουσα, πεπληρωμένην ὡς ἔσται, ἅγιον τοῦτο τὸ Ὄρος· ὃ γὰρ Πατέρων Σύλλογος, οὗς σήμερον γεραίρομεν, φανεῖς ἐν τούτῳ ἅγιος, διὰ τῶν ἔργων σφραγίζει, τὴν προφητείαν σου Κόρη.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς,

Ἰστώμεν στίχ. ἢ, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ Ἀναστάσιμα δ'.

Καὶ τῶν Ὁσίων δ'.

Ἀναστάσιμα. Ἦχος Α'.

Υμνοῦμέν σου Χριστέ, τὸ σωτήριον Πάθος, καὶ δοξάζομέν σου τὴν Ἀνάστασιν.

Ὁ Σταυρὸν ὑπομείνας, καὶ θάνατον καταργήσας, καὶ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν Κύριε, ὡς μόνος Παντοδύναμος.

Ὁ τὸν Ἀδὴν σκυλεύσας, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναστήσας, τῇ Ἀναστάσει σου Χριστέ, ἀξίωσον ἡμᾶς, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε.

Τὴν θεοπρεπῆ σου συγκατάβασιν δοξάζοντες, ὑμνοῦμέν σε Χριστέ. Ἐτέχθης ἐκ Παρθένου, καὶ ἀχώριστος ὑπῆρχες τῷ Πατρί· ἐπαθες ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἐκουσίως ὑπέμεινας Σταυρὸν· ἀνέστης ἐκ τοῦ τάφου ὡς ἐκ παστάδος προελθὼν, ἵνα σώσης τὸν κόσμον. Κύριε δόξα σοι.

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ, Ἦχος ὁ αὐτός. Τῶν Οὐρανίων ταγματῶν.

Τὴν τῶν ἐν Ἀθῶ Πατέρων, σεπτὴν δμήγυριν, οἱ ἐν τῷ Ἀθῷ πάντες, εὐφημήσωμεν ὕμνοις, τοὺς φίλους τῆς Παρθένου καὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐρασμίους θεράποντας, τοὺς ἡμετέρους προστάτας καὶ πρεσβευτάς, ἀενάους πρὸς τὸν Κύριον.

Ἐπὶ τοῦ Ὄρους τοῦ Ἀθῶ, Πατέρες Ὅσιοι, σωματικῶς ἐστῶτες, τὴν διάνοιαν ὀλην, ὑψώσατε εἰς ὄρη τὰ νοητά, καὶ αἰώνια ἅγιοι· καὶ ὥσπερ ἄυλοι ἄγγελοι ἐπὶ γῆς, ἀληθῶς ἐβιοτεύσατε,

Ἐκ ταπεινώσεως ἄκρας, θείαν διάκρισιν, ἐξ ἧς διόρασιν τε, καὶ προσόρασιν ὄντως, εἰλήφατε Πατέρες, παρὰ Θεοῦ, τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι, καὶ προορῶντες καὶ λέγοντες ἀσφαλῶς, ὡς παρόντα τὰ ἐσόμενα.

Τῆς υπερφώτου Τριάδος, νῦν ἐλλαμπόμενοι, τῇ ἀπροσίτῳ δόξῃ, Θεοφόροι πατέρες, καὶ θείας εὐφροσύνης, καὶ χαρμονῆς, ἐμπιπλάμενοι ἔνδοξοι, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετεύσατε ἐκτενῶς, λυτρωθῆναι τῆς κολάσεως.

Δόξα, ἡχος πλ. Δ'.

Τῶν Ὁσίων Πατέρων ὁ χορὸς, ἐκ διαφόρων πατρίδων ὁρμηθεὶς, καὶ τὸ Ὄρος οἰκήσας, τὸ παρὰ φύσιν διέφυγε, τὸ κατὰ φύσιν διέσωσε, καὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν ἡξίωται χαρισμάτων· καὶ ἡμῖν τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως, δι' ἔργων καὶ λόγων ὑπέδειξεν. Ὅθεν κατὰ χρέος αὐτοὺς εὐφημοῦντες βοήσωμεν· ὦ πληθὺς Ὁσίων ἡγιασμένη, καὶ πεποθημένη Θεῷ! ὦ μελισσὸν Θεοσύλλεκτη, ὃ ἐν ὁπαῖς καὶ σπηλαίοις τοῦ Ὄρους, καθάπερ ἐν σίμβλοις νοητοῖς, τὸ γλυκύτατον μέλι, τῆς ἡσυχίας κηροπλαστήσας! Τριάδος ἡδύσματα· Θεοτόκου ἐντροφήματα· τοῦ Ἀθῶ καυχήματα· καὶ τῆς Οἰκουμένης σεμνολογήματα. Πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Πνευματολογική. Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, οἱ Μακαριστοί. Καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῶν Ὁσίων Ῥδὴ Γ' καὶ ΣΤ'.

ΛΟΓΟΣ ΕΓΚΩΜΙΑΣΤΙΚΟΣ

Διαλαμβάνων ἐν συντομίᾳ περὶ πάντων τῶν Ὁσίων καὶ Ἀγίων Πατέρων τῶν ἐν τούτῳ τῷ Ἀγίῳ Ὄρει τοῦ Ἁθω λαμβάνων.

Εὐλόγησον Πάτερ.

Οἰακὴ Πανήγυρις, πάντες οἱ δῆμοι τῶν Ὁσίων συνάχθητε. Μοναστῶν καὶ Μιγάδων ἑορτὴ σημερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἀνέτειλε. Τὰ πλήθη τῶν Μοναστῶν καὶ Μιγάδων συνεορτάσατε. Καὶνὴ καὶ κοινὴ μνήμη πάντων τῶν τοῦ Ὁρους ἁγίων Πατέρων ἐξέλαμψε. Καὶνὰ καὶ κοινὰ ἄσματα πάντες κοινῶς οἱ ἐν τῷ Ὄρει Πατέρες ψάλλετε. Διὰ τί κοινὰ; ὅτι κοινοὶ προστάται καὶ εὐεργέται ὅλου κοινῶς τοῦ ἁγίου Ὁρους, καὶ οἱ θεοὶ οὗτοι Πατέρες ἐφάνησαν. Διὰ τί καὶνὰ; ὅτι καὶνὴ καὶ νεοφανὴς καὶ ἡ τούτων μνήμη· εἰς μὲν τοὺς ἀνωτέρω καὶ παλαιούς χρόνους οὐδαμῶς τελουμένη, ἤδη δὲ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς καιροὺς δικαίως καὶ εὐλόγως ἑορταζομένη.

Ἐπειδὴ δὲν ἦτο δίκαιον, τῶν μὲν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων ὁσίων Πατέρων, νὰ ἑορτάζωμεν τὴν μνήμην κοινῶς, ὅτινες δὲν ἔγειναν αἴτιοι τοσούτων ἀγαθῶν εἰς ἡμᾶς· τῶν δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει τούτῳ ἁγίων Πατέρων, τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τοῦ ἀπίστου Ἀράβων, καὶ ὑπὸ τῶν κακοδόξων λατινοφρόνων, νὰ παραδεδώμεν τὴν μνήμην ἀγέραςτον, καὶ νὰ μὴ ἑορτάζωμεν τούτους πάντας κοινῶς, ὅτινες ἔγειναν εἰς ἡμᾶς μυρίων ἀγαθῶν πρόξενοι. Δὲν ἦτο πρέπον, κοινῶς μὲν νὰ ἑορτάζωμεν ἐν τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς τοὺς ἄλλους ὁσίους Πατέρας, τοὺς ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ Αἰγύπτῳ καὶ Θηβαίῳ ἀσκήσαντας, οἱ ὅποιοι δὲν ἐστάθησαν εἰς ἡμᾶς ὅσον εὐεργέται. Τοὺς δὲ ἐν τῷ Ὄρει τούτῳ τοῦ Ἁθω ἀσκήσαντας θείους Πατέρας, νὰ μὴ ἑορτάζωμεν κοινῶς ὁμοῦ πάντας, ὅτινες ἐφάνησαν ἀληθῶς εἰς ὅλους ἡμᾶς, ὅσοι κατοικοῦμεν τὸ Ὄρος τοῦτο, παντοδαποὶ εὐεργέται, καὶ προστάται, καὶ ἔφοροι· ὅχι μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων· ὅχι μόνον κατὰ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σῶμα· ὅχι μόνον ζῶντες, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον.

Οὗτοι γὰρ οἱ τρισμακάριστοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι, τὸν πρῶτον ἄγριον τοῦτον Ἁθω, εἰς θαυμαστὴν μετέβαλον ἡμερότητα. Οὗτοι τὸν ἀκατοίκητον τοῦτον τόπον, κατοικήσιμον ἔδειξαν καὶ τὴν ἔρημον, πόλιν ἐποίησαν, μὲ τὰς ἱεράς Λαύρας, καὶ εὐαγγ. Μοναστήρια, καὶ Μονύδρια καὶ Σκήτας, καὶ Κελλία, τὰ ὅποια εἰς διάφορα μέρη τοῦ Ὁρους ἔκτισαν· καὶ οὐ μόνον ἔκτισαν, ἀλλὰ καὶ ἐπροίκισαν αὐτὰ μὲ διάφορα ὑποστατικά, καὶ μὲ πράγματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα, πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ἐνασκουμένων ἀδελφῶν. Καὶ οὐ μόνον ἐπροίκισαν, ἀλλὰ καὶ

πλήθη μοναζόντων εἰς αὐτὰ συνήθροισαν. Ὅθεν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐδῶ ὅπου πρότερον ἑκατοίκουν ἄλογα ζῶα καὶ θηρία καὶ δράκοντες, τῶρα κατοικοῦσι πανταχοῦ ἄνθρωποι λογικοὶ· καὶ ὅχι μόνον ἀπλῶς λογικοὶ, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι, ὅτινες μὲ τὸ ὑλικὸν τοῦτο σῶμα, ἀγωνίζονται νὰ μιμηθῶσι τῶν ἀσωμάτων καὶ ἀύλων ἀγγέλων τὴν πολιτείαν· καὶ παρομοιάζουσι μὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκείνην τῶν ἀγγέλων, ἣν εἶδεν ὁ Πατριάρχης Τακῶδ, καὶ εἶπε· «Παρεμβολὴ Θεοῦ αὐτῆς» (Γέν. λβ'. 2.) διὰ τὴν ὅποιαν προσφυῶς εἶπε καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος· «ὥσπερ ἀγγέλων παρεμβολὴ ἁγίων· οὕτω μοναχῶν πλήθος ἐπὶ τὸ αὐτό, διὰ παντὸς ἐχόντων τὴν διάνοιαν πρὸς Θεόν.»

Οὗτοι οἱ θεοὶ Πατέρες, ὡς εὐσμία κρίνα, καὶ ὡς ἄνθη τερπνά, καὶ ὡς ἀγλαόκαρπα δένδρα ἐδῶ βλαστήσαντες, ἄλλον νοητὸν παράδεισον, τὸν τόπον τοῦτον ἀπέδειξαν. Οὗτοι ὡς ἄγγελοι, εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς τρώγλας, καὶ εἰς τὰς κοιλάδας, καὶ πεδιάδας, καὶ εἰς τοὺς λόφους, καὶ παραθαλασσίους τόπους τοῦ Ὁρους τούτου ἀσκήσαντες, δεῦτερον οὐρανὸν τοῦτο ἀποκατέστησαν· ὅθεν δι' αὐτῶν, ἐδῶ ὅπου πρότερον ἠκούοντο μόναι αἱ φωναὶ τῶν ἄγριων ζώων, τῶρα ἀκούονται καὶ λαλοῦνται πανταχοῦ ὕμνοι ἀγγελικοὶ καὶ οὐράνιοι, εἰς τὴν Ἀγίαν καὶ Ζωοποιὸν καὶ Ὑπερούσιον Τριάδα ἀναφερόμενοι. Καὶ διὰ νὰ εἶπω μὲ συντομίαν, οὗτοι οἱ τρισόβιοι Ὅσιοι, ὡς φιλόπαιδες Πατέρες, τὰς διδασκαλίας καὶ τύπους καὶ διατάξεις αὐτῶν, παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς, ὡς κληρονομίαν πατρικὴν τε καὶ ἀναφαίρετον, καὶ μὲ αὐτάς, ὠδήγησαν μὲν ἐτι ζῶντες, πλήθη μοναχῶν εἰς τὰς εὐθείας τρίβους τῆς σωτηρίας· ὁδηγοῦσι δὲ καὶ μετὰ θάνατον, πάντας ἡμᾶς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν τέχνα, εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· καὶ ὡς Ποιμένες ἀληθινοὶ, μεριμνῶσι δι' ἡμᾶς τὴν Ποίμνην αὐτῶν, καὶ μᾶς φυλάττουσιν ἀπὸ πάσαν ἀνάγκην καὶ ἐναντίαν περίστασιν, μὲ τὰς πρὸς Θεὸν ἀενάους πρεσβείας των.

Ὅθεν ἔπρεπε κατὰ πᾶν δίκαιον, ἔπρεπε, (λέγω καὶ τρίτον) ἔπρεπε· καθὼς ὅλοι οὗτοι οἱ θεοὶ Πατέρες καὶ Ὅσιοι, εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον ἡγωνίσθησαν, καὶ εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἡγίασαν· οὕτω καὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ἑορτάζωνται ὅλοι κοινῶς, καὶ μὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πανήγυριν νὰ πανηγυρίζωνται, καὶ μὲ τὰ αὐτὰ ἐγκώμια καὶ πνευματικὰ ἄσματα νὰ ἐγκωμιάζωνται, καὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἰκόνα νὰ ἐξιστορῶνται, ὡς ἀδελφοὶ κατὰ Πνεῦμα, καὶ ὁμόσχημοι, καὶ ὁμότροποι· οἱ Ἱεράρχαι καὶ Ὅσιοι· οἱ Ὁμολογηταὶ καὶ Μάρτυρες· οἱ Ἱερομάρτυρες καὶ Ὀσιομάρτυρες· οἱ μυροβλύται καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ὀνομαστοὶ καὶ Ἀνώνυμοι· οἱ τε ἐν Κοινοβίοις, καὶ ἐν ἡσυχίᾳ, κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τρόπους εἰς τὸ Ὄρος τοῦτο τὴν ζωὴν τελειώσαντες, καὶ διὰ τοῦτο Ἀγιορεῖται καλούμενοι. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν θεῖον Δαβὶδ, «Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν,

ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό; » (ψαλμ. ρλβ. ι.)

Διὰ τοῦτο κοινῇ ψήφῳ καὶ γνώμῃ πάντων ἡμῶν, τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Ὅρει εὐρισκομένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, εἰς τοὺς ὑστέρους τούτους χρόνους, διωρίσθη νὰ ἐορτάζηται ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀγιορείτας ἀπαράβαικως καὶ χρεωστικῶς κατ' ἐναυτόν, ἡ κοινὴ αὕτη πάντων τῶν τοῦ Ὁρους ἁγίων Πατέρων Πανήγυρις. Ἄν καὶ δὲν ἡξεύρομεν διὰ ποίας ἀφορμᾶς, παρωράθη ἀπὸ τοὺς πρὸ ἡμῶν ζήσαντας, ἡμεῖς δὲ μὲν φιλοπάτορες υἱοὶ ὄντες, ἀναπληροῦμεν τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, καὶ τὴν κοινὴν ταύτην ἐορτὴν ἐκτελοῦμεν διὰ τρία αἷτια· πρῶτον, ἵνα ὅσοι Πατέρες τοῦ Ὁρους, εἴτε ἀπὸ τοὺς ὀνομαστούς, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἀνωνύμους, ἔμειναν ἕως τῶρα ἀνεγκωμιάστοι, διότι δὲν ἔχουσιν ἰδίαν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, διὰ τῆς κοινῆς ταύτης ἀκολουθίας καὶ ἐορτῆς, καὶ αὐτοὶ τιμῶνται καὶ ἐορτάζονται.

Δεύτερον, ἵνα μὴ ὡς ἀχάριστα τέχνα φανῶμεν, μὴ τιμήσαντες κοινῶς τοὺς πνευματικούς ἡμῶν Πατέρας τούτους, καὶ διδασκάλους καὶ εὐεργέτας καὶ ὁδηγούς, τῶν ὁποίων καὶ τὰ Μοναστήρια κατοικοῦμεν, καὶ τὰς διδασκαλίας ἐντρυνῶμεν, καὶ τὸν ἄρτον αὐτῶν τρώγομεν, καὶ ἀκολουθῶς ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν παραβάται κατὰ τοῦτο τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, οἵτινες οὕτω παραγγέλλουσιν ἡμῖν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν, «τὸν» λαλοῦντά σοι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, δοξάσεις· μνησθήσῃ δὲ αὐτοῦ ἡμεῖς καὶ νυκτός· τιμήσεις δὲ αὐτόν, οὐχ ὡς γεννήσεως αἷτιον, ἀλλ' ὡς τοῦ εὖ εἶναι σοι πρόξενον γενόμενον.» (βιβλ. ζ' κεφ. ι.)

Καὶ τρίτον, ἵνα ἡ κοινὴ αὕτη τῶν ἁγίων Πατέρων ἐορτὴ, γένηται παρακίνησις πρὸς μίμησιν τῆς ἀρετῆς, καὶ τοῦ ζήλου αὐτῶν εἰς ἡμᾶς τοὺς μοναχοὺς τοῦ νῦν καιροῦ· ὅτε ἡμελήθη μὲν καὶ ὀλιγόστευσεν ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀσκησις, ἐπερίσσευσεν δὲ ἡ κακία καὶ ἡ τῆς μοναδικῆς πολιτείας χλιαρότης καὶ ἀμέλεια. Καὶ λοιπόν, πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὅσοι σήμερον συνήχθητε εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην, προσέξατε μὲν φιληκοῖαν καὶ εὐλάβειαν διὰ νὰ μάθητε ἐκ τοῦ παρόντος λόγου τὰ περὶ τῶν Ὁσίων Πατέρων τούτων, καὶ ἀκολουθῶς, διὰ νὰ μιμηθῆτε διὰ τῶν ἔργων αὐτοὺς, ἵνα καὶ παρὰ τοῦ τῶν ἁγίων Θεοῦ λάβητε τὸν ἄξιον μισθὸν τῆς φιληκοῖας σας καὶ μιμήσεως.

Οὗτοι οἱ αἰδιόμιμοι Ὅσιοι καὶ Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, οἱ τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων υἱοί, πατρίδας καὶ γένη εἶχον, ἄλλοι μὲν ἄλλας, καὶ ἄλλοι ἄλλας· πολλῶν δὲ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ τὰς ἐπιγείους πατρίδας ἡξεύρομεν ὁλότελα, ὅποια· ἐστάθησαν· ὅτι δὲ ὅλοι κοινῇ εἶχον Πατρίδα τὸ ἅγιον Ὅρος τοῦτο, καὶ τὸν ἱερὸν Ἄθω, καὶ ὅτι ταύτην τὴν Πατρίδα ἐπροτίμησαν περισσότερον ἀπὸ τὰς ἐπιγείους αὐτῶν πατρίδας, τοῦτο εἶνε ὁμολογούμενον παρὰ πᾶσι καὶ ἀναντίρρητον. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν εἰπόντα σοφόν, πατὴρ τοῦ καθενὸς εἶνε

ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν εὐτυχεῖ, «πατὴρ ἐκάστω, καθ' ἣν ἂν τις εὐτυχῇ.» μὲν κάθε δίκαιον τρόπον πρέπει νὰ ὀνομάζεται Πατὴρ καὶ τῶν ἁγίων τούτων τὸ ἅγιον Ὅρος· εἰς τοῦτο γὰρ κατοικήσαντες καὶ ζήσαντες, ἄλλος πεσσαράκοντα χρόνους, ἄλλος πενήτηκοντα χρόνους, ἄλλος ἐξήκοντα, καὶ ἕτεροι περισσότερα, ἢ ὀλιγώτερα ἔτη· ἐκ τούτου εὐτύχησαν ἀληθῶς τὴν πνευματικὴν καὶ ἀνωτάτω εὐτυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν, εὐαρεστήσαντες μὲν τῷ Θεῷ, πλουτισθέντες δὲ ἀπὸ τὰ ὑπερφυσικά καὶ οὐράνια τῆς ἀγιότητος χαρίσματα. Διὰ τοῦτο καὶ συνεβίβηται νὰ ἐπονομάζωνται κοινῶς ἀπὸ ὅλους, ὅχι ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐπιγείων αὐτῶν πατρίδων, Βυζάντιοι, θετέον, ἢ Τραπεζούντιοι, ἢ Πελοποννήσιοι, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀθωνος, καὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους· οἷον Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης· Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἀθῶ· Πατέρες οἱ Ἀγιορεῖται· Ὅσιοι οἱ Ἀθωνῖται. Ἡ αἰτία δὲ καὶ ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρεκινήθησαν ἀναθεῖν καὶ ἐξ ἀρχῆς οἱ Πατέρες οὗτοι καὶ Ὅσιοι νὰ ἀφήσωσι τὰς πατρίδας τῶν, καὶ νὰ ἔλθωσιν ἐδῶ εἰς τὸ Ὅρος νὰ ἡσυχάσωσιν, εἶνε αὕτη.

Ὅταν ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος ἐφάνη εἰς τὸν ὅσιον Πέτρον τὸν Ἀθωνίτην, τὸν πρῶτον τοῦ ἁγίου Ὁρους ἡσυχαστὴν, τῷ ἔδωκε μεγάλαν καὶ χαροποιὴν ὑποσχέσεις περὶ τοῦ Ὁρους τούτου, λέγουσα πρὸς αὐτὸν ἐπὶ λέξεως ταῦτα τὰ λόγια, καθὼς τὰ ἀναφέρει ὁ Μέγας τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος, ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντι βίῳ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου· τὰ ὁποῖα ἡμεῖς γράφομεν ἐδῶ ἑλληνιστὶ διὰ τὸ ἀξιοπιστότερον.

«Ἔστιν ὁρος ἐπ' Εὐρώπῃς κάλλιστον ὁμοῦ καὶ μέγιστον, πρὸς Δι-
«δύην τετραμμένον, ἐπιπολὺ τῆς θαλάσσης εἰσω προϊόν· τοῦτο τῆς γῆς
«ἐπάσης ἀπολεξαμένη, τῷ μοναχικῷ πρέπον καταγώγιον, προσκλη-
«ρῶσαι διέγνων ἔγωγε. . . . Καὶ ἅγιον τούντεθεν κεκλήσεται· καὶ
«τῶν ἐπ' αὐτοῦ δὲ τὸν πρὸς τὸν κοινὸν ἀνθρώποις πολέμιον ἀγῶνα ἐπα-
«ναιρουμένων, προπολεμήσω διὰ βίου παντός· καὶ πάντως ἔσομαι τού-
«τοις ἀμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑψηλῆς, τῶν μὴ πρακτέων
«ἐρμηνευτής· κηδεμών, ἱατρός, τροφεύς, ἦν ἄρα βούλει τροφήν τε καὶ
«ἱατρείαν, ὅση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει, καὶ τοῦτο συνιστᾷ τε καὶ λυ-
«σιτελεῖ καὶ ὅση τὸ πνεῦμα διανιστᾷ τε καὶ ῥώννυσσι, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ
«διαπεσεῖν συγχωρεῖ· συστήσω δ' ἄρα τῷ Ἰῶ καὶ Θεῷ μου, οἷς ἂν
«γένηται καλῶς καταλῦσαι τῇδε τὸν βίον, τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημένων
«πτελείαν ἐξαιτησάμενη παρ' Αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν.»

Ἦγουν εἶνε ἐν βουνὸν ἐπάνω εἰς τὴν Ρούμελην, ὠραιότατον ἐν-
ταύτῃ καὶ μεγαλώτατον, κλῖνον πρὸς τὸ νότιον μέρος, τὸ ὁποῖον ἐκτεί-
νεται πολὺ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν· τοῦτο τὸ ὄρος τὸ ἐδιάλεξα ἐγὼ
ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὸ ἀφιερῶσω εἰς τὸ νὰ

γένη ἀρμόδιον κατοικητήριον τῶν καλογήρων καὶ μοναχῶν· καὶ ἀπὸ τῶρα καὶ ὕστερον, ἔχει νὰ ὀνομασθῇ ἅγιον καὶ ὅσοι κατοικήσωσιν εἰς αὐτό, καὶ θελήσωσι νὰ πολεμήσωσι τὸν κοινὸν ἐχθρὸν τῶν ἀνθρώπων Διάβολον, θέλω συμπολεμήσει πρώτη τοῦτον καὶ ἐγὼ εἰς ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν· καὶ θέλω γενῇ εἰς αὐτοὺς ἀκαταμάχητος βοηθός· θέλω τοὺς διδάσκει ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κάμνωσι καὶ θέλω τοὺς ἐρμηνεύει πάλιν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ κάμνωσι· θέλω εἰσθαι εἰς αὐτοὺς προνοητής, ἱατρός, καὶ τροφεύς. Φροντίζουσα, πόσον διὰ τὴν τροφήν καὶ ἱατροῖαν, ἥτις συνιστᾷ καὶ ὠφελεῖ τὸ σῶμα, ὅσον καὶ διὰ τὴν τροφήν καὶ ἱατροῖαν, ἥτις δυναμώνει τὴν ψυχὴν, καὶ δὲν τὴν ἀφίνει νὰ ἐκπέσῃ ἀπὸ τοῦ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν. Καὶ ταῦτα μὲν θέλω κάμει ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν· μετὰ θάνατον δὲ (τὸ λέγω, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν σκιρτᾷ ἔσωθεν ἡ καρδία μου), θέλω συστήσει εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν μου ἐκείνους, οἵτινες θεοφιλῶς καὶ ἐν μετανοίᾳ τελειώσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς τοῦτο τὸ Ὅρος, καὶ θέλω ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Υἱὸν μου τελείαν τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των.

Ταύτην λοιπὸν τὴν φήμην τῶν μεγάλων ὑποσχέσεων τὰς ὁποίας κάμνει, ὅχι ἄλλος τις, ἀλλὰ μία Μήτηρ Θεοῦ, καὶ μία Βασίλισσα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, τὸ νὰ ἔχῃ δηλαδὴ τὸ Ὅρος τοῦτο ὡς ἰδικόν της, καὶ νὰ ὑπερασπίζεται, ὅχι μόνον ζῶντας, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον, πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· τοῦτο, λέγω, ἀκούσαντες καὶ οἱ θεοὶ οὗτοι Πατέρες καὶ ὅσιοι, ἀφήκαν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πάντα, γονεῖς, συγγενεῖς, οἰκίας, ὑπάρχοντα, πλοῦτον, δόξαν, καὶ ἡδονάς, καὶ ἦλθον ἀπὸ κάθε μέρος τῆς οἰκουμένης, καὶ ἐκατοίκησαν τὸν ἱερὸν τοῦτον Ἄθω, τὸν νοητὸν καὶ περικαλλέστατον τῆς Θεοτόκου Παράδεισον, θαρροῦντες ὅπως δι' ὅλου, καὶ ἐλπίζοντες μετὰ Θεόν, εἰς τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τῆς Κυρίας τοῦ Ὁρους· ἀφ' οὗ δὲ ἦλθον καὶ ἐκατοίκησαν ἐδῶ, ἡξέυροντες ὅτι δύο εἶνε αἱ καθολικαὶ καὶ μεγάλαι ἐντολαί. Πρώτη τὴ, «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς »διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου» (Δευτερ. γ. 5.) Καὶ Δευτέρα τὴ, «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς »σεαυτόν.» (Δευτ. ιθ. 18.) Ἀπεφάσισαν καὶ αὐτοὶ νὰ φυλάξωσι ταύτας τὰς δύο ἐντολάς· καὶ διὰ μέσου τῆς φυλακῆς τῶν δύο τούτων, νὰ φυλάξωσιν ὁμοῦ καὶ ὅλας τὰς ἄλλας μερικὰς ἐντολάς τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, «Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται.» (Ματθ. κβ'. 40.) καὶ οὕτω νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς, τὴν δυνατὴν οὖσαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῷ παρόντι βίῳ.

Καὶ λοιπὸν ἐμιμήθησαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις πρῶτον ἔδειξεν, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεόν· καὶ δεύτερον, ὅτι ἀγαπᾷ καὶ τὸν

πλησίον· διότι καθὼς λέγουσιν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελισταί, ὁ Ματθαῖος, ὁ Μάρκος, καὶ ὁ Λουκᾶς, εὐθὺς ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη, ἀνῆλθον εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἐπειράσθη ἀπὸ τὸν Διάβολον μὲ τούς τρεῖς γίγαντας τῶν παθῶν· μὲ τὴν φιληδονίαν, λέγω, τὴν φιλοδοξίαν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν· καὶ οὕτω νικήσας ὁ Κύριος τὸν Διάβολον, καὶ τὰ πάθη ταῦτα τὰ ὁποῖα τὸν προσέβαλαν, ἔδειξεν ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, καθὼς ἄνθρωπος, ἐξ ὅλης τοῦ τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης τοῦ τῆς διανοίας, καὶ ἐξ ὅλης τοῦ τῆς ἰσχύος, καὶ ὅτι εἶνε τέλειος εἰς τὴν πρώτην ἐντολήν. Μετὰ ταῦτα δὲ πάλιν ἐπιστρέψας ἀπὸ τὴν ἔρημον εἰς τὸν κόσμον, καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους νὰ φυλάττωσι τὰς θείας καὶ σωτηρίου αὐτοῦ ἐντολάς, καὶ νὰ ὑπομένωσιν ὅχι μόνον κόπους καὶ ὕβρεις καὶ ὀνειδισμούς διὰ τὴν ἀγάπην τῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ πάθη καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον, καὶ ταῦτα πάντα νικήσας μὲ τὴν μεγάλην ψυχίαν, ὥστε νὰ παρακαλῇ καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους σταυρωτάς, λέγων· «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσι.» (Λουκ. κγ. 34.) Τοιοῦτοτρόπως ἔδειξεν ὅτι ἀγαπᾷ καὶ τὸν πλησίον, ὅχι μόνον ὡς τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ καὶ περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του· καὶ ὅτι εἶνε τέλειος καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἐντολήν· καθὼς περὶ τούτων πλατύτατα καὶ γλαφυρώτατα ἀναφέρει ὁ θεοφόρος Μάξιμος.

Τοιοῦτοτρόπως, λέγω, ἐμιμήθησαν τὸν Κύριον καὶ οἱ ἅγιοι καὶ θεοφόροι οὗτοι Πατέρες. Καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, πρῶτον μὲν ἔδειξαν, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῶν τῆς καρδίας· δεύτερον δέ, ὅτι ἀγαπᾷ καὶ τὸν πλησίον τῶν ὡς τὸν ἑαυτὸν τῶν· διότι ἡσυχάζοντες πρότερον εἰς τὰς ὁπᾶς, καὶ τρώγλας καὶ τὰ σπήλαια, καὶ εἰς ἄλλα διάφορα μέρη τοῦ ἱεροῦ τούτου Ὁρους, ἐπολέμησαν μὲ σῶμα ὕλικόν τὰς αὐλοὺς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας καὶ τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου· καὶ τούτους κατὰ κράτος θριαμβεύσαντες, καθὼς λέγει ὁ θεὸς Παῦλος, ἐνίκησαν, τὴν μὲν φιληδονίαν, μὲ τὴν ἡστέαν, μὲ τὴν ἐγκράτειαν, μὲ τὴν ἀγρυπνίαν, μὲ τὴν ἀένναον προσευχήν, μὲ τὴν ἄστεγον σκέπην, μὲ τὴν χαμαικοιτίαν καὶ ξηροκοιτίαν, μὲ τὰ συνεχῆ δάκρυα, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν τοῦ σώματος· τὴν δὲ φιλοδοξίαν, ἐνίκησαν μὲ τὴν ταπεινοφροσύνην, μὲ τὴν ὑπακοήν, μὲ τὴν τελείαν ἐκκοπὴν τοῦ θελήματος, μὲ τὸ συντετριμμένον φρόνημα τοῦ νοός· καὶ μὲ τὴν πτωχείαν τοῦ πνεύματος· τὴν δὲ φιλαργυρίαν, μὲ τὴν τελείαν ἀκτημοσύνην, μὲ τὴν πτωχείαν καὶ τῶν ἀναγκαίων τὴν στέρησιν· καὶ οὕτω ἐκαθάρισαν τὸν ἑαυτὸν τῶν ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη, διὰ μέσου τῆς ἡσυχίας, καὶ τῆς ἐν τῇ ἡσυχίᾳ πράξεώς τε καὶ θεωρίας. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, «ἡ ἡσυχία ἐστὶν ἀρχὴ καθάρσεως τῆς ψυχῆς», (ἐπιστολ. α.) καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Νύς-

σης Γρηγόριος λέγει, ότι, «ἡσυχάζουσα ψυχὴ, καὶ τῶν ἐξωθεν πραγμάτων ἀπαλλαγείσα, ἀκριβέστερον τῶν οικείων ἀγαθῶν, ἢ κακῶν ἐπισθάνεται.» Καὶ τὸ μὲν σῶμα, ἐκαθάρισαν ἀπὸ τὴν ἐμπάθειαν· τὴν δὲ ψυχὴν, ἀπὸ τὴν ἡδυπάθειαν· τὸν δὲ νοῦν, ἀπὸ τὴν προσπάθειαν· καθὼς φιλοσοφεῖ ὁ θεηγόρος Μάξιμος.

Τοιοιουτρόπως λοιπόν, μὲ τὸ μέσον τῆς σωματικῆς, ψυχικῆς καὶ νοερᾶς ἀπαθείας ταύτης, ἤξιώθησαν οἱ μακάριοι νὰ γενῶσιν ἑσποτρά διαφανέστατα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὄργανα, δεκτικὰ τῆς ἐκείνου ἐνεργείας, καὶ τοῦ φωτισμοῦ, καὶ τῆς χάριτος· διακρίνοντας μὲν τὰ δύσληπτα καὶ ἀπόρρητα, διορῶντες δέ, τὰ πόρρω καὶ μακρὰν γινόμενα, καὶ προορῶντες τὰ μὴπω γενόμενα. Τί νὰ πολυλογῶ; οἱ θεοὶ οὗτοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι μένοντες ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, ἐφθασαν εἰς τὸ μέτρον τῆς ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης, ἥτις εἶνε ἡ ἀκρότης ὅλων τῶν ἀρετῶν· ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ μόνοι μόνῳ τῷ Θεῷ τοσοῦτον ἐνούμενοι, εἰς τὸν ὅσον ὥστε, ἄλλο τι δὲν εὐρίσκετο μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀγαπῶντων, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἀγαπώμενου Θεοῦ· καὶ μόνοι μόνον τὸν Θεόν, τοσοῦτον γινώσκοντες, ὡς κατὰ χάριν θεοί, τὸν κατὰ φύσιν Θεόν· ὥστε, καθὼς ἐγίνωσκεν αὐτοὺς ὁ Θεός, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀντιστρόφως ἐγίνωσκον τὸν Θεόν, ὥσπερ ὕψηγορεῖ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, «τοιοῦτοις δὲ γενομένοις, ὡς οικείοις ἤδη προσομιλεῖ, (τολμᾷ τι νεανικὸν ὁ λόγος). Θεὸς θεοῖς ἐνούμενός τε, καὶ γνωρίζόμενος· καὶ τοσοῦτον ἴσως, ὅσον ἤδη γινώσκει τοὺς γινωσκομένους»· (λόγος εἰς τὸ Πάσχα καὶ εἰς τὰ γενέθλια).

Ἀφ' οὗ δὲ τοιοιουτρόπως ἐφάνησαν τέλειοι φύλακες τῆς πρώτης ἐντολῆς· ἥτοι τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης, τότε ἠθέλησαν νὰ φυλάξωσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νὰ ἀποδείξουν, ὅτι φυλάττουσι καὶ τὴν δευτέραν ἐντολὴν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Καὶ δὴ, ἀφῆσαντες τὴν ἡσυχίαν, ἐκινήθησαν, ἄλλος μὲν ἀπὸ ἑν θεῖον καὶ οὐράνιον σημεῖον ὅπερ εἶδεν· ἄλλος δέ, ἀπὸ ἄλλο· καὶ ὅλοι ὁμοῦ ἐθερμάνθησαν, ἀπὸ μίαν θεῖαν ἐμπνευσιν καὶ ἀπὸ ἑνα θεοφιλεῖ σκοπὸν τῆς τῶν ἀδελφῶν ἀγάπης, εἰς τὸ νὰ κτίσωσι Λαύρας, ἱερὰ Μοναστήρια, μονῦδρια, Σκήττας, καὶ Κελλία· εἰς τὰ τὰ βόρεια καὶ νότια μέρη τοῦ Ὁρους, καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη αὐτοῦ, πρὸς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν ἐκείνων, ὅσοι φεύγουσι τὰς τοῦ κόσμου μερίμνας, ἐρχονται δὲ ἐδῶ διὰ νὰ ζήσωσι μοναχικὴν ζωὴν· ὁμοίως ἐκινήθησαν καὶ εἰς τὸ νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐν τοῖς Μοναστηρίοις, Ναοὺς θαυμαστούς, Ναοὺς παμμεγέθεις, καὶ ὠραιότατους ἐπ' ἐνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἐπ' ἐνόματι τῆς Παναχράντου Αὐτοῦ Μητρός, καὶ τῶν ἁγίων Αὐτοῦ, διὰ νὰ δοξολογῇται ἀκαταπαύστως ἐν αὐτοῖς ὁ τῶν ὅλων Θεός· καὶ φαίνεται μοι, ὅτι,

μελετῶντες νὰ κτίσωσιν αὐτά, ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς τρισμακαρίστους τούτους Πατέρας τὸ δαδτικὸν ἐκεῖνο, «οὐ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμόν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶ μου, ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκηνώμα» τῷ Θεῷ Ἰακώβ· (ψαλμ. ρλβ. 4.)

Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα πάντα τὰ εὐαγγῆ καὶ ἱερὰ καταγῶγια ἐκ θεμελίων ὠκοδόμησαν οὕτω, καθὼς αὐτὰ βλέπομεν ἕως τῆς σήμερον, μὲ μυρίους ἰδρώτας καὶ κόπους καὶ πειρασμούς· μὲ ἀδρότατα καὶ βασιλικά ἐξοδα· μὲ πολλὰς ὁδοιπορίας καὶ ποντοπορίας· μὲ πολλοὺς κινδύνους καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς· καὶ μὲ παράτασιν καιρῶν καὶ χρόνων πολλῶν, ἀκολούθως ἐσπούδασαν οἱ φιλαδελφότατοι νὰ προικίσωσιν αὐτὰ μὲ ἱερὰ κειμήλια, μὲ θησαυροὺς τιμίων ξύλων καὶ ἁγίων λειψάνων, μὲ ὑποστατικά καὶ μετόχια πλούσια, καὶ μὲ ἄλλα κτήματα κινήτα καὶ ἀκίνητα, τόσον διὰ τὴν ζωοτροφίαν καὶ αὐτάρκειαν τῶν ἐνασκουμένων ἀδελφῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν πτωχῶν καὶ ξένων καὶ ἀσθενῶν, ὅσοι ἐρχονται εἰς αὐτά.

Παραδόντες δὲ εἰς αὐτά καὶ νόμους καὶ κανόνες καὶ διατάξεις, πῶς πρέπει νὰ ζῶσι καὶ νὰ πολιτεύωνται οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντες μοναχοί, τόσον ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς ὑπηρεσίαις καὶ διακονίαις τῶν Μοναστηρίων, ὅσον καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις τῆς Ἐκκλησίας· καθὼς αὐταὶ αἱ διατάξεις σφύζονται γεγραμμέναι, εἰς τε τὰ τυπικὰ τῶν αὐτῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς τὰς διαθήκας τῶν αὐτῶν ἁγίων Πατέρων. Μὲ τοιοῦτον τρόπον συνέστησαν καὶ συνεκρότησαν τὰ μοναστήρια αὐτὰ καὶ τὰς Σκήττας καὶ τὰ Κελλία, διὰ νὰ εἶνε σχολεῖα πάσης ἀρετῆς· διὰ νὰ μένωσι τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ φυλακτῆρια, πόνων ἀσκητικῶν φροντιστήρια, ἀγγελικῆς πολιτείας ἐργαστήρια, τῶν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Σινᾷ καὶ Θηβαῖδι παλαιῶν καὶ ἁγίων Κοινοβίων μιμητήρια, τῶν ξένων καταγῶγια, τῶν πτωχῶν καταφύγια, καὶ ὅλων τῶν χειμαζομένων ἀπὸ τὴν ζάλην καὶ τρικυμίαν τοῦ κόσμου, λιμένες σωτηριῶδεις καὶ ἀκύμαντοι. Οὕτω διὰ μέσου τῶν ἱερῶν τούτων Μοναστηρίων καὶ θεῶν σεμνείων, ὡς διὰ δικτύων τινῶν, ἢ δραστηκωπάτου μαγνητισμοῦ, ἀνέστυραν καὶ ἐσαγήνευσαν οἱ ὅσοι οὗτοι ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ματαιότητα τοῦ κοσμικοῦ βίου, ὅχι μόνον ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ μυριάδας ὁλοκλήρους πατριάρχων, ἀρχιερέων, ἱερέων, βασιλέων, συγκλητικῶν, ἡγουμένων, ἀρχόντων, καὶ παντὸς ἄλλου βαθμοῦ καὶ τάξεως ἀνθρώπων· καὶ ἀκόμη ὅλον ἐπὶ τοὺς ἐλκύνουσιν εἰς τὸ τάγμα καὶ εἰς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν τῶν μοναχῶν· τοὺς ὁποίους ἅπαντας προσέφεραν καὶ προσφέρουσι, καὶ θέλουσι προσφέρει σεσωσμένους εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, ὡς τόσας θυσίας εὐαρέστους, ζώσας, καὶ λογικὰς· καὶ ὡς τόσα ὀψώνια καθαρὰ καὶ γλυκύτατα, ὥστε,

ὁ πρῶτον ἔρμος οὗτος Ἄθως, ἔγεινεν ὡς πολυάριθμος πόλις ἀπὸ τὸ πληθος τῶν εἰς αὐτὸν εὐρισκομένων μοναχῶν· καὶ τὸ Πηλούσιον ὄρος, καὶ τὸ Γαλλήσιον, καὶ ὁ Λάτρος, καὶ αὐτὸ τὸ Σίναιον ὄρος, μικρὰ καὶ ποταπὰ ἐφαίνοντο κατὰ τὴν ποσότητα τῶν μοναχῶν, συγκρινόμενα πρὸς τὸ ἅγιον τοῦτο Ὅρος. Καὶ διὰ νὰ εἶπω μὲ συντομίαν, οὕτω διὰ μέσου τῶν ἱερῶν τούτων μοναστηρίων καὶ θείων καταγωγῶν, ἐφάνησαν οἱ θεοφόροι οὗτοι Πατέρες, ὅτι εἶνε ἀκριβεῖς καὶ τέλειοι φύλακες καὶ τῆς δευτέρας ἐντολῆς· καὶ ἠγάπησαν τὸν πλησίον, ὅχι μόνον ὡς ἑαυτούς, καθὼς ἐπρόσταζεν ὁ παλαιὸς νόμος· (Λευϊτικ. ιθ. 18.) ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τὸν ἑαυτὸν των, καθὼς προστάζει ἡ νέα διαθήκη τοῦ Εὐαγγελίου· διὰ τοῦτο καὶ καινὴν καὶ νέαν ἐντολὴν ὠνόμασεν ὁ Κύριος, τὴν ἐντολὴν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης λέγων· «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους·» καὶ δὲν στέκει ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ προσθίεται, «καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς (δηλαδὴ ὑπὲρ τὸν ἑαυτὸν μου) ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.» (Ἰωάν. γ. 34.)

Κατ' ἀλήθειαν, ἀδελφοί, τοῦτο τὸ θαυμαστὸν ἔργον τῆς οἰκοδομῆς τῶν ἐνταῦθα εἰκοσι σεβασμίων μοναστηρίων, καὶ τῶν ἄλλων μοναστηρίων, καὶ σκητῶν καὶ κελλίων, ἔβαλε σφραγίδα, καὶ ἐστεφάνωσεν ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα τῶν ὁσίων τούτων· τοῦτο τὸ μέγα κατόρθωμα, ὑπερέβη ὅλα τὰ ἄλλα κατόρθωματα, τὰ ὅποια ἔκαμαν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν αὐτὸ δὲν δύναται γλῶσσα ἀνθρωπίνη νὰ ἐπαινέσῃ καθὼς πρέπει· εἰς αὐτὸ ἀρμόζουσιν ὅλοι οἱ ὕψηλοι καὶ μεγάλοι πύργοι, καὶ αὐτὸ μὲ κάθε δίκαιον πρέπει νὰ ὀνομάζεται ἔργον ἀθάνατον, καὶ ἔργον μεγαλοπρεπές. Πρέπει νὰ ὀνομάζεται τὸ ἔργον τοῦτο ἀθάνατον· διότι οὔτε ἡ φύσις ἐπέτυχεν τὸσον τὸν σκοπὸν τῆς ἀθανασίας μὲ τὴν διαδοχὴν τῶν ἀτόμων, καμνουσα νὰ ἐπιζῶσιν οἱ Πατέρες καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα τέκνα, οὔτε ἡ τέχνη, κατασκευάζουσα διάφορα μηχανήματα, ὅσον ἐπέτυχον τὴν ἀθανασίαν καὶ τὸ αἰώνιον μνημόσυνον οἱ θεοὶ οὗτοι Πατέρες μὲ τὸ μέσον τῶν ἱερῶν τούτων μοναστηρίων.

Ἄς συμφωνῶσιν ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ μετὰ τὸν κατακλυσμόν ἄνθρωποι, ὅσον γιγαντιαῖοι εἰς τὸ σῶμα, τὸσον πυγμαῖοι εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἅς ζητῶσι νὰ οἰκοδομήσωσι πύργον ἕως τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ ἀφῇσιν τὸ ὄνομα τῶν ἀθάντων. «Δεῦτε καὶ οἰκοδομήσωμεν πύργον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα.» (Γέν. ια. 4.) Ἄς κτίζῃ ὁ Φίλιππος τὴν Φιλιππούπολιν, ὁ Ἀλέξανδρος τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ Ἀδριανὸς τὴν Ἀδριανούπολιν. Ἄς κατασκευάζωσιν ὅλοι οἱ ἄλλοι βασιλεῖς καὶ σατράπαι, καὶ ἡγεμόνες τοῦ κόσμου, τοὺς πυραμιδοειδεῖς ὀβελίσκους, τὰ κυκλικὰ τόξα, καὶ τοὺς τεχνικοὺς ἀνδριάντας των, καὶ ἅς ἐπιφημιζῶσι τὰ ὀνόματά των ἐπάνω εἰς τὰ ἰδιά των οἰκοδομῆ-

ματα, καθὼς λέγει ὁ θεὸς Δαβὶδ· «Ἐπεκατέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν·» (ψαλμ. μθ. 11.) Αὐτοὶ ὅλοι μὲ τὰ πολυέξοδά των ἔργα αὐτά, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μείνωσιν ἀθάνατοι· καὶ ἀνφημιζῶνται τὰ ὀνόματά των, φημιζονται μόνον εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς μόνην τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀλλ' ὅχι καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν· οὐκ ἐγγράφεται γάρ, λέγει ὁ μέγας Βασιλεὺς, ἀσεβῶν ἐν βίᾳ· «ὁλφ ζωῆς, ἀλλὰ τῇ γῇ ἐναπομένει τὰ ὀνόματα.» (Ἑρμηνεία εἰς τὸν «μθ ψαλμ.») Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν θείων τούτων Πατέρων, μὲ τὸ μέσον τῶν ἱερῶν τούτων εἰκοσι μοναστηρίων, ἐφημισθησαν καὶ φημιζονται, καὶ παντοτεῖνὰ θέλουν φημιζεσθαι, ὅχι μόνον εἰς ὅλην τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν τοῦ κόσμου, ὅχι μόνον ἕως τοῦ Οὐρανοῦ, καθὼς ἐφαντάσθησαν οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι γίγαντες, ἀλλὰ καὶ ὑπεράνω τοῦ Οὐρανοῦ· καὶ ὅχι μόνον εἰς τὸ διάστημα τῆς παρούσης ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς μελλούσης· διότι τὰ ὀνόματα τούτων ἐγράφησαν εἰς τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς, ταῦτόν εἰπεν, τῆς ἀθανασίας, καὶ δὲν θέλουσιν ἐξαλειφθῆ ποτέ, ἀλλὰ θέλουσι διαμένει ἀθάνατα εἰς ὅλον τὸ ἀπέραντον διάστημα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, «χαίρετε γάρ φησὶν, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.» (Λουκ. ι. 20).

Πρέπει τὸ ἔργον τῶν ἐνταῦθα εἰκοσιν ἱερῶν μοναστηρίων νὰ ὀνομάζεται καὶ μεγαλοπρεπές· διότι, ἂν κατὰ τοὺς ἠθικοὺς φιλοσόφους, ἡ ἐντελής ἰδέα ἐνὸς μεγαλοπρεποῦς ἔργου χαρακτηρίζεται, ἢ ἀπὸ τὴν μεγαλειότητα τοῦ ἐργαζομένου, ἢ ἀπὸ τὴν μεγαλειότητα τοῦ ἔργου, ἢ ἀπὸ τὴν μεγαλειότητα τοῦ τέλους, διὰ τὸ ὅποιον γίνεται. Τίς δὲν βλέπει, ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα μοναστήρια εἶνε πεπλουτισμένα καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς ὁροὺς τούτους; ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου· διότι οἱ θεοὶ οὗτοι Πατέρες οἱ ὅποιοι τὰ ἔκτισαν, παρεκτός ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μεγαλοπρεπεῖς ἄνθρωποι, καὶ βασιλεῖς καὶ βασιλέων υἱοί, καὶ συγκλητικοὶ καὶ βασιλέων ὑπογραφεῖς· ὡς ὁ Συμεὼν καὶ Σάββας οἱ κτίτορες τῆς Χιλανταρίου καὶ Βατοπαίδου Μονῆς· Παῦλος ὁ κτίτωρ τῆς Μονῆς τοῦ Ἐρημοποτάμου, καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου· Ἰωάννης καὶ Εὐθύμιος οἱ τῆς τῶν Ἰδῆρων· καὶ Νεόφυτος ὁ τῆς τοῦ Δοχειαρίου πρὸς τούτοις αὐτοὶ οὗτοι παρεκίνησαν καὶ τοὺς βασιλεῖς, νὰ ἐξοδεύσωσι μεγαλοπρεπῶς εἰς τὴν τούτων οἰκοδομήν· τοὺς Κωνσταντίνους, λέγω, τοὺς Νικηφόρους· τοὺς Ρωμανούς· τοὺς Ἀλεξίους· τοὺς Καντακουζηνούς· τοὺς Παλαιολόγους· τὰς Πούλχεριας, καὶ τοὺς λοιπούς.

Αὐτὰ εἶνε μεγαλοπρεπῆ ἀπὸ μέρους τοῦ ἔργου· διότι καὶ τὰ μοναστήρια ταῦτα διὰ τὴν μεγαλειότητα τοῦ πλάτους καὶ μήκους καὶ ὕψους αὐτῶν, διὰ τὴν μεγαλειότητα τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν καὶ οἰκῶν, τῶν τε ἔσω καὶ ἔξω, καὶ διὰ τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς κατοικούντων μοναχῶν, εἶνε τῇ ἀληθείᾳ ὄντως μεγαλοπρεπῆ καὶ βασιλικά. Καὶ δὲν

βλέπετε και με τούς ίδιους ὀφθαλμούς σας, πῶς τὰ εἰκοσι ταῦτα ἱερὰ και μεγαλοπρεπῆ μοναστήρια, κατὰ σειράν εὐρισκόμενα, τόσον εἰς τὸ βόρειον ὅσον και εἰς τὸ νότιον μέρος τοῦ Ὄρους, στέκουσιν ὡς τόσα μεγάλα φρούρια, και νυκτοφυλακτοῦσι περίξ δλον τοῦτον τὸν τόπον, ὡς τόσα προπύργια ὀχυρώτατα, και φυλακτικαὶ ἀκροπόλεις, προλαμβάνουσι πάντα πειρασμὸν και ἐνόχλησιν, ἀπὸ θαλάσσης και ξηρᾶς; Δὲν βλέπετε πῶς οἱ ἐν τῇ μέσῃ τοῦ Ὄρους εὐρισκόμενοι μοναχοί, πάντες ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν κύκλῳ μοναστηρίων φυλαττόμενοι, ζῶσι και κοιμῶνται ἀτάραχοι και εἰρηνικοί;

Ἀπὸ δὲ τοῦ τέλους και τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἐκτίσθησαν, εἶνε τόσον μεγαλοπρεπῆ, τὰ ἱερὰ ταῦτα μοναστήρια, εἰς τρόπον ὥστε, δλα τὰ ἐπὶ λεγόμενα θαύματα τοῦ κόσμου· ἡνάδς τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἐφεσον, ἡ Πυραμῖς τοῦ Χέοπος εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ τάφος τοῦ Μαισώλου εἰς τὴν Καρίαν· οἱ κρεμαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλώνης· ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου· ὁ πύργος τοῦ Φάρου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὸ ἐλεφάντινον ἀγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ. Καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ ὄνδον θαῦμα τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον ὑπερέβη δλα τὰ ἐπὶ, τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ. Ὅλα ταῦτα, λέγω, τὰ μεγαλοπρεπῆ θαύματα, ἂν και ἐνομισθῆσαν εἰς τὰς φαντασίας τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, ὅτι ὑπερβαίνουσι τὰ ὄρη και σκεπάζουσι τοὺς ὀρίζοντας· συγκρινόμενα δμως πρὸς τὸ μεγαλοπρεπὲς και θεῖκόν τέλος τούτων τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, φαίνονται εἰς τοὺς φρονίμους, ἢ ὡς τόσαι φωλεαὶ ἐρημοὶ πτηνῶν, ἢ ὡς τόσα κρημνώδη χαλάσματα και ἐρείπια, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὸ βασιλεῖόν των οἱ νυκτικόρακες, οἱ ποντικοὶ και αἱ ἀράχνηαι και τὰ ἄλλα κνῶδαλα και ζῷφια. Ἐπειδὴ, τὸ τέλος μὲν ἐκείνων ἐστάθη μάταια φιλοδοξία, ἢ ὁποῖα ἀνθεὶ και ἀπανθεὶ, παρόμοια μὲ τὰ ἀνθη τοῦ ἔαρος, τὸ τέλος δὲ τούτων τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, ἐστάθη ἡ παντοτεινὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, και ἡ παντοτεινὴ ὠφέλεια και σωτηρία ψυχῶν αὐλῶν, ψυχῶν ἀθανάτων, ἐκ τῶν ὁποίων μιᾶς μόνης, ὅχι τὰ ἐπὶ θαύματα τοῦ κόσμου, ὅχι τὰ ὀκτώ, ἀλλὰ δλος ὁ αἰσθητὸς οὗτος και ὀρώμενος κόσμος δὲν εἶνε ἀντάξιός· «οὐκ ἔστι σταθμὸς πᾶς ἀξίος ψυχῆς ἐγκρατοῦς.» (Σειράχ, κς'. 15).

Τί λέγω; τὸ ἐξαιρετικὸν τέλος τῶν μοναστηρίων τούτων, και τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀποτέλεσμα, και ὁ εὐωδέστατος καρπός, ἐστάθησαν δλοι οἱ σήμερον ἑορταζόμενοι ἅγιοι και θεοφόροι Πατέρες δλου κοινῶς τοῦ ἁγίου Ὄρους· οἱ ὀνομαστοὶ και ἀνώνυμοι, οἱ ἐν τοῖς Κοινοβίοις και οἱ ἐν ἡσυχίᾳ, τοῖς κελλίοις και ταῖς σκήταις εὐαρεστήσαντες τῇ Κυρίῳ και ἀγιάσαντες· λέγω δὲ καρπὸν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων τοὺς μοναστὰς και ἡσυχαστὰς, καθότι ὑπὸ τὴν σκέπην και φροντίδα τῶν μοναστηρίων ἦσαν και οἱ ἐξω ἡσυχάζοντες τῇ τότε καιρῷ. Θέλετε νὰ πληροφορη-

θῆτε; ἄς περιέλθωμεν δλα τὰ μοναστήρια τοῦ Ὄρους διὰ τῆς διανοίας, διὰ νὰ ἴδωμεν πόσοι ἅγιοι ἐβλάστησαν ἀπὸ ἐν ἑκαστον μοναστηρίου.

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ Β'

Και διὰ νὰ φυλάξωμεν τὴν τάξιν, ἄς ὑπάγωμεν πρῶτον εἰς τὴν μεγίστην Λαύραν. Καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, τὸν θαυμαστὸν κτίτορα τῆς μονῆς ταύτης, και δλων τῶν Πατέρων τοῦ Ὄρους τὸν καθηγητὴν και διδάσκαλον· ὁ ὁποῖος, ὡς ἄλλος Μωϋσῆς, ἀνάβας εἰς τὸν ἱερὸν Ἄθω, ὡς εἰς ἄλλο Σίναιον Ὄρος, και εἰσελθὼν εἰς τὸν ἄδυτον γνόφον τῆς θεωρίας, ἔλαβεν ὡς Θεογράφους πλάκας, τοὺς τύπους, και τὰς τάξεις και διδασκαλίας, τόσον τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς τῶν μοναχῶν, ὅσον και τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀγγελικῆς ἀκολουθίας, και παρέδωκεν αὐτὰς εἰς δλους τοὺς ἐν τῇ ἁγίῳ Ὄρει Πατέρας· οὗτος ὁποῖον μὲν εἶχεν ἰσαγγελοῦ πολιτείας! ὁποῖους δὲ ἀγῶνας ἀσκητικὸς ἐτέλεσε! και οἱ αὐτὰ θαύματα ἐποίησε και ζῶν και μετὰ θάνατον! και οἱ αὐτὰ χαρίσματα παρὰ Θεοῦ ἔλαβε! και ὁποῖας δυνάμεις κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐπλούτησε! και οἱ αὐτοὶ τέλους μακαρίου ἡξιώθη! περιττὸν εἶνε νὰ λεγῶμεν ἐδῶ.

Ἐδῶ εὐρίσκομεν και τὸν ὁσιον Πέτρον τὸν Ἀθωνίτην, τὸν πρῶτον ἡσυχαστὴν τοῦ ἁγίου Ὄρους, και πάντων τῶν ἄλλων ἡσυχαστῶν τοῦ Ἀθωνος τὸν τύπον και το παρὰδειγμα· ὁ ὁποῖος ἐλευθερωθεὶς ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ Σαμαρᾶ μὲ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς Θεοτόκου, και παρ' αὐτῆς ἀκούσας τὰς περὶ τοῦ Ὄρους ὑποσχέσεις ἐκείνας, δσας ἀνεφέραμεν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἦλθε και κατόκησεν εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπερ εὐρίσκεται ὑποκάτω εἰς τὴν μεσημβρινὴν ὑπώρειαν τοῦ Ἀθωνος, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἕως τῆς σήμερον· και ἐκεῖ ἐπέρασεν ἀγγελικὴν ἀληθῶς και οὐρανίαν ζωὴν, γυμνὸς και ἀνυπόδητος, ὡς ὁ μέγας Ὀνούφριος· πολλοὺς μὲν πειρασμοὺς και πολέμους ἐκ τῶν Δαιμόνων ὑπομείνας, πεντήκοντα δὲ και τρεῖς χρόνους μάννα ἐσθίων οὐράνιον, ὡς ὁ πάλαι Ἰσραηλιτικὸς λαὸς εἰς τὴν ἔρημον.⁽¹⁾

Ἐδῶ, ἐδῶ εὐρίσκομεν και τὸν θεῖον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν, τὸν μέγαν ἐκεῖνον Θεολόγον, και πάντων τῶν Θεολόγων τὴν ὁρθὴν ἐξήγησιν, και τὸ ἐπισφράγισμα· ὁ ὁποῖος ἂν και διετέλεσεν ὑποτασσόμενος εἰς τὰ ὄρια τοῦ Βατοπαιδίου πρότερον, και ἐγένετο και τῆς Ἐσφιγμένου Μονῆς Ἡγούμενος, ἐξενίκησεν δμως νὰ ὀνομαζῆται

(1) Οὗτος ἑορτάζεται τὴν 12 τοῦ Ἰουνίου μετὰ τοῦ ἁγίου Ὀνούφριου· ὁ δὲ βίος του εὐρίσκεται εἰς τοὺς Ἀδάμαντας τοῦ Παραδείσου σελ. 90.

καὶ νὰ εἶνε Λαυριώτης· διότι, τὸν περισσότερον καιρὸν τῆς ζωῆς του διέτριψεν εἰς τὴν Λαύραν, ποτὲ μὲν, ἐντὸς αὐτῆς, ὑποτασσόμενος τοῖς τοῦ Κοινοβίου κανόσι, ποτὲ δέ, ἐξω ἡσυχάζων ἐπάνω εἰς τὸ Κάθισμα τὸ λεγόμενον Παλαμᾶς. Οὗτος λοιπὸν διὰ μεσιτείας τῆς Θεοτόκου πολλῶν χαρισμάτων ἡξιώθη παρὰ Θεοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ τῆς Θεολογίας· διὰ τῆς ὁποίας ἡγωνίσθη διὰ τὴν περὶ Θεοῦ ὀρθὴν δόξαν, καὶ εἰς τρεῖς μεγάλας καὶ πολυανθρώπους συνόδους παρευρέθη, καὶ ἐπὶ τριῶν βασιλέων, Ἀνδρονικοῦ τοῦ Παλαιολόγου, Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ, καὶ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τριῶν πατριαρχῶν, Ἰωάννου, Ἰσιδώρου τε καὶ Καλλίστου, καὶ τὸν Βαρλαάμ, καὶ Ἀκίνδυνον, καὶ Γρηγορᾶν, καὶ τοὺς αὐτῶν ὁπαδοὺς, τοὺς βλασφημοῦντας εἰς τὰς τοῦ Θεοῦ θείας ἐνεργείας κατὰ κράτος ἐνίκησεν· ὕστερον δὲ Θεσσαλονίκης ἀρχιεπίσκοπος γενομένος, καὶ ἐν αὐτῇ μακαρίου τέλους ἀξιώθεις, πηγὴν θαυμάτων ἀνέδειξε τὸν τάφον καὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον· τὰ ὅποια ἱστορεῖ ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ, ὃν δρᾷ εἰς τὸν ἡμέτερον Ἥλιον ἢ Συναξάριον τοῦ Τριφιδίου σελ. 121.

Ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Λαύρας εὐρίσκομεν ἐκλάμψαντα καὶ τὸν δαίον Γρηγόριον τὸν Βυζάντιον, τὸν διδάσκαλον χρηματίσαντα τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ἐν τῇ νηπιτικῇ φιλοσοφίᾳ· Στραβολαγκαδίτης δὲ οὗτος ὁ Γρηγόριος φαίνεται ὅτι ὀνομάζεται εἰς τὸν βίον Μαξίμου τοῦ Κουσοκαλύβου, ὅστις καὶ δι' ἀγγέλου τροφὴν ἐλάμβανεν, ὡς καὶ τοῦτο ἱστορεῖται ἐκεῖ.

Ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Λαύρας ἐξήνησεν ὡς ρόδον εὖοσμον καὶ ὁ ἅγιος Μαξίμος (ἐν ἔτει 1320), ὅστις, διότι ἔκαίε τὰς καλύβας του, ὠνομάσθη Κουσοκαλύβης· ὁ οὐράνιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ ἐπίγειος ἄγγελος· ὁ ζήσας ὡς πτηνόν· ὁ δεξιόμενος ἄρτον παρὰ τῆς Θεοτόκου, καὶ παρὰ τῶν ἀγγέλων· ὁ τῆς νοερᾶς προσευχῆς καὶ νήψεως ἐργάτης ἀκριβέστατος· ὁ λαβὼν παρὰ Θεοῦ, ὄχι μόνον τὸ τῆς διοράσεως χάρισμα, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς προφητείας καὶ προοράσεως τὸσον πλοῦσιον, ὥστε πολλάκις προέλεγε καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια λόγια ἐκείνων, οἵτινες ἐμελλον νὰ ἐλθωσιν εἰς αὐτόν, τὸ ὅποσον σπανιάκις εὐρίσκομεν νὰ ἐδόθῃ εἰς ἄλλους ἁγίους· ἀποθανῶν δέ, ἀνέβλυσε μύρον ἐκ τῶν λειψάνων του.⁽¹⁾

Φίλον ἀγαπητὸν τοῦ θείου τούτου Μαξίμου εὐρίσκομεν καὶ τὸν δαίον καὶ ἡσυχαστὴν Νήφωνα, καὶ ὅμοιον αὐτοῦ κατὰ πάντα, τὸσον εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ὅσον καὶ εἰς τὰ χαρίσματα· διότι καὶ αὐτὸς εἰς τὰ σπήλαια διέτριβε, καὶ ὁρεσίτροφος ἐστάθη εἰς τὰ αὐτὰ ὄρια τῆς Λαύρας, καὶ προορατικοῦ χαρίσματος ἦτον ἡξιωμένος. (ἔζη δὲ ἐν ἔτει 1330.)⁽²⁾

(1) Τούτου τὸν βίον δρᾷ εἰς τὸν Ἰαοπιν σελ. 200 Ἰανουαρίου 13 (ιγ')

(2) Τούτου τὸν βίον δρᾷ εἰς τὸν Σάρδιον σελ. 138 Ἰουνίου 14 (ιδ').

Εἰς τὰ αὐτὰ ὄρια τῆς Λαύρας ἐβλάστησε καὶ ὁ ἅγιος Νεῖλος, ὁ διὰ τὴν καθαρότητα τῆς αὐτοῦ ζωῆς, μύρον ἀναβλύσας ἐκ τῶν λειψάνων του, καὶ διὰ τοῦτο μυροβλύτης ὀνομαζόμενος.

Πῶς δὲ νὰ σιωπήσω τὸν δαίον Ἀκάκιον, τὸν ἐν τῇ σκῇ τῇ τοῦ Κουσοκαλύβου ἀσκήσαντα; τὸν νεώτερον μὲν εἰς τοὺς χρόνους, εἰς δὲ τοὺς ἀγῶνας φθάσαντα τοὺς παλαιούς ὁσίους; τὸν ἀγρίαις βοτάναις τρεφόμενον; τὸν ἀξιοθέντα πολλῶν ὁπτασιῶν, καὶ θείων δωρεῶν; μάλιστα δὲ τοῦ προορατικοῦ χαρίσματος; τὸν πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπὸ τῶν δαιμόνων ὑπομείναντα; τὸν διὰ τῶν ἁγίων του εὐχῶν καὶ πατρικῶν παραινέσεων, τρεῖς ἀποδείξαντα ὁσιομάρτυρας, ὧν τὰ ὀνόματα ταῦτά εἰσι· Παχώμιος ὁ ὁσιομάρτυς, ὁ εἰς τὸ Οὐσάκιον τῆς Φιλαδελφείας μαρτυρήσας (ἐν ἔτει 1730 τὴν κα' (21) Μαΐου)· οὐ τὸ μαρτύριον δρᾷ εἰς τὸν Σαρδόνυχον σελ. 394 καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν Πάτμον ἐν τῇ μοναστηρίᾳ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· Ρωμανὸς ὁ ὁσιομάρτυς, ὁ καταγόμενος ἐκ τοῦ Καρπεννησίου, καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μαρτυρήσας (ἐν ἔτει 1694.) Καὶ Νικόδημος ὁ Ἀλβανίτης, ὅστις λαβὼν ράβδον παρὰ τοῦ δαίου Ἀκακίου, καὶ δι' αὐτῆς ἐνίσχυθεις, ἐτελείωσεν ἐνδόξως καὶ ἀνδρικῶς τὸ μαρτύριον εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, ἥτοι εἰς τὸ Ἐλβασάνιον τῆς Ἀλβανίτιδος, ἐν ἔτει 1722 Ἰουλ. ια' (11) ('). (Ὅρα εἰς τὴν σελ. 176 τοῦ ἡμετέρου βιβλίου Χρυσόλιθος.

Βλάστημα τῆς Λαύρας εἶνε καὶ ὁ ὁσιομάρτυς Δαμασκηνός, ὅστις πρότερον ἄρνηθεις, ὕστερον δὲ δώδεκα ἔτη ποιήσας ὑποταγὴν μεγάλην εἰς τὴν Λαύραν, ἀπῆλθε μετὰ τοῦ ἐν τῇ Λαύρᾳ ὄντος Διονυσίου Πατριάρχου εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἐκεῖ δὲ παρρησίᾳ ὁμολογήσας τὸν Χριστόν, καὶ πολλὰ βάσανα παθὼν, ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν, (ἐν ἔτει 1681 Νοεμβρίου ιγ' (13). (Ὅρα βιβλίον Ὑάκινθος σελ. 351). Ἐδῶ εἰς τὴν Λαύραν ἐξήνησεν ὡς ἱερὸν φυτὸν καὶ ὁ ἱερομάρτυς παππᾶ Κωνσταντῖος, ὅστις Μόσχος ὢν, καὶ ἐφημέριος τοῦ πρέσβους τῆς Ρωσσίας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἦλθεν εἰς τὸ Ὅρος, καὶ κατόκησεν εἰς τὴν Λαύραν, διὰ τὸν συμβάντα τότε πόλεμον μεταξύ Μοσχέων καὶ Ἀγαρηνῶν· ἀφ' οὗ δὲ ἐγεινεν εἰρήνη, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν βασιλεύουσάν· καὶ ἐπειδὴ διὰ τινα διχόνοιαν, συμβᾶσαν μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ πρέσβους, ἡρνήθη, φεῦ! τὸν Χριστόν, ὕστερον μετανόησας διὰ τὴν ἄρνησιν, ἐπαρουσιάσθη· καὶ τὴν μὲν πίστιν τῶν Χριστιανῶν ὁμολογήσας, τὴν δὲ τῶν Ἀγαρηνῶν θρησκείαν ἀπελέγξας, ἀπετιμήθη τὴν

(1) Μαρτύρια τῶν τριῶν τούτων δρᾷ εἰς τὸν ἡμέτερον Μέγαν Συναξαριστὴν ὁμοίως καὶ τὸν βίον τοῦ ρηθέντος δαίου Ἀκακίου, ὅστις ἐτελεύτησεν ἐν ἔτει 1730 τῇ 12 Ἀπριλίου.

κεφαλὴν ἐμπρόσθεν τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, καὶ οὕτω ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, (ἐν ἔτει 1743 Δεκεμβρίου 26.) (1).

Ἐν τῇ μεγίστῃ ταύτῃ Λαύρᾳ εὐρίσκομεν καὶ τὸν δντως ἀγγελόφωνον καὶ χαριτώνυμον ψάλλον, Ἰωάννην τὸν Κουκουζέλην· ὁ ὁποῖος, ψάλλτης πρότερον βασιλικὸς ὢν, ὕστερον ἐγκατέλειπε πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς βασιλείοις τιμὴν καὶ ἀπόλαυσιν, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν μεγίστην Λαύραν ἀγνώριστος, ἔγεινε μοναχός· εἰτα ἐχρημάτισε καὶ ποιμὴν τῶν τράγων τοῦ Μοναστηρίου. Γνωρισθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως ζητούμενος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης, ἀπὸ ὅμων τινὰ τὸν ὁποῖον ἐφαλλε μὲ τέχνην πολλὴν καὶ γλυκύτητα ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, ἐκεῖ ὅπου ἔβασκε τοὺς τράγους· διὰ τοῦτο ἔλαβεν ἄδειαν καὶ ἐλευθερίαν παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ μὲν ἀνενόχλητος ἐν τῷ μοναστηρίῳ, διὰ μεσιτείας τοῦ Καθηγουμένου· ὁθεν κτίσας ἔξω τῆς Λαύρας κελλίον καὶ Ἐκκλησίαν τῶν Ἀρχαγγέλων, ἐκεῖ ἡσύχαζε τὰς ἐξ ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος· τὰς δὲ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰσῆρχετο εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἐφαλλε μετὰ εὐλαβείας εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν· ἐν ἐνὶ δὲ Σαββάτῳ τοῦ Ἀκαθίστου, ἀφ' οὗ ἐφαλεν ἐπιμελῶς τὰ τροπάρια καὶ τοὺς κανόνες τῆς Θεοτόκου, ἀπεκοιμήθη ὀλίγον ἐκεῖ ὅπου ἴστατο ὁρθιος· καὶ ὡς τοῦ θαύματος! φαίνεται αὐτῷ ἡ Κυρία Θεοτόκος λέγουσα, «χαίροις Ἰωάννη τέκνον μου· ψάλλε μοι, καὶ οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω.» Ταῦτα εἰποῦσα, τοῦ ἔδωκε καὶ ἐν χρυσοῦν νόμισμα εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα· τὸ ὁποῖον ἐτέλεσεν ὕστερον πολλὰ θαύματα· ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἡ αὐτὴ Κυρία Θεοτόκος ἰάτρευσε τὸν Ἰωάννην τοῦτον τοῦ ὁποῖου ὁ πόθς ἐσάπη, φανείσα καὶ εἰποῦσα αὐτῷ, «ἔσο ἀπὸ τοῦ νῦν ὑγιής.» Ζήσας δὲ μετὰ ταῦτα θεαρέστως, καὶ προγνώρισας τὸν θάνατόν του ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐνταφιάσθη εἰς τὸ ἀνωθεν κελλίον τῶν Ἀρχαγγέλων, καθὼς παρήγγειλεν· (δρα σελ. 11 Χρυσοπράσου Ὀκτωβρίου 1.)

Ἐδῶ ἀκόμη εὐρίσκομεν καὶ τὸν ἄλλον εὐλαβέστατον ἐκεῖνον ψάλλον καὶ Δομéstικον Γρηγόριον ὀνόματι· ὁ ὁποῖος, ἡγουμενεύοντος τοῦ κυροῦ Ἰακώβου τοῦ Πρικανᾶ, ἐφαλεν ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, οὐχὶ τὸ, Ἀξιόν ἐστιν· ἀλλὰ τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει» εἰς τὴν Λειτουργίαν· ἐν τῷ τέλει δὲ τῆς ἀγρυπνίας ὑπνωσεν ὀλίγον, καὶ ἰδοὺ βλέπει τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ἱσταμένην ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ λέγουσαν «Δέξαι σου τὸ ψαλτικόν, ὦ Δομéstικε· καὶ εὐχαριστῶ σοὶ πολλά.» καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἔδωκεν αὐτῷ ἰδιοχείρως ἐν φλωρίῳ· τὸ ὁποῖον κρέμαται εἰς τὴν ἁγίαν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐν τῇ αὐτῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ. (δρα σελ. 14 Χρυσοπράσου Ὀκτωβρίου 1.)

Βον Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν δντως βασιλικὴν καὶ μεγαλοπρεπεῖ μὲν

τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐκεῖ θέλομεν ἰδεῖν τὸν ὅσιον ἐκεῖνον Γεννάδιον τὸν Δοχειάρην, ὅστις ἤξιώθη νὰ θεωρήσῃ τὸ παράδοξον θαῦμα, τὸ ὁποῖον ἡ Θεοτόκος ἐνήργησεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ, κάμνουσα νὰ εὐρεθῇ γεμᾶτον ἀπὸ ἔλαιον, τὸ πρῶν εὐκαιρον πιθάριον τόσον, ὥστε καὶ νὰ χύνηται εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ τρέχῃ ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ δοχείου.

Ἐκεῖ εὐρίσκομεν τὸν ὁσιώτατον ἐκεῖνον Νεόφυτον τὸν προσμονάριον, ὅστις ἤκουσεν, ὡς τοῦ θαύματος! μίαν φωνὴν ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ὅτι ἔχει νὰ ζῆσῃ ἀκόμη ἐν ἔτος, καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ· καὶ ἄλλην φωνὴν ὅτι ἐφθάσεν ὁ καιρὸς διὰ νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον.

Ὅμοιως καὶ τὸν ἀγιώτατον ἐκεῖνον ἡγούμενον, ὅστις ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, νὰ μὴ ἀνοίξῃ τὴν θύραν· ἀλλὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς εἰσόδους, νὰ διώξῃ τοὺς ἐχθρούς οἱ ὅποιοι ζητοῦσι νὰ ἐμβώσιν εἰς τὸ μοναστήριον.

Ἐκεῖ εὐρίσκομεν καὶ τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον Ἱεροδιάκονον τὸν Βηματαρήν· ὅστις κρύψας τὴν εἰκόνα τῆς Βηματαρίσσης καὶ τὸν Τίμιον Σταυρὸν εἰς τὸ πηγάδιον, ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν Κρήτην· καὶ πάλιν ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν δουλείαν, καὶ ἐπιστρέψας, ἐφανερώσεν αὐτὰ εἰς τοὺς ἄλλους Πατέρας· εὐρεθείσης θαυμασίως τῆς ἁγίας εἰκόνης ὁρθίας ἐπάνω εἰς τὸ νερόν, καὶ τῆς λαμπάδος ἀναμμένης· ζήσας δὲ μετὰ ταῦτα ζωὴν ὑπερθαύμαστον, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τί νὰ εἰπω διὰ τὸν ὁσιομάρτυρα Εὐθύμιον τὸν ἡγούμενον τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ δώδεκα ὁσιομάρτυρας μοναχούς; οἵτινες ἐπειδὴ ἤλεγξαν κατὰ πρόσωπον ὡς αἰρετικούς, τόσον τὸν λατινόφρονα βασιλέα Μιχαὴλ τὸν Παλαιολόγον, ὅσον καὶ τὸν λατινόφρονα Βέκκον τὸν πατριάρχην· ὁ μὲν Εὐθύμιος, δεθεὶς μὲ ἄλυσιν, κατεποντίσθη ὑπ' αὐτῶν ἐν τῇ θαλάσῃ τοῦ Καλαμιτζίου, οἱ δὲ δώδεκα μοναχοί, ἐκρεμάσθησαν παρ' αὐτῶν ἐν τῷ καλουμένῳ Φουρκοβουνίῳ.

Ἐκεῖ εὐρίσκομεν τὸν ὅσιον ἐκεῖνον Νικόδημον, τὸν γέροντα καὶ διδάσκαλον ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Παλαμά.

Κτίτορας τοῦ Βατοπαιδίου εὐρίσκομεν καὶ τοὺς ἁγίους Σάββαν καὶ Συμεὼν, τοὺς ἰδιαιτέρους κτίτορας τῆς μονῆς τοῦ Χιλανταρίου, περὶ τῶν ὁποίων θέλομεν εἰπεῖν πλατύτερον, ὅταν φθάσωμεν ἐκεῖ.

Ἐδῶ εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Βατοπαιδίου ἐβλάστησεν ὡς ὥραιον φυτόν, καὶ ὁ ὅσιος Ἀγάπιος, ὅστις καθήμενος εἰς τὴν σκῆπτον τοῦ Κολιτζοῦ, ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, καὶ ποιήσας εἰς τὴν ἄλυσιν δώδεκα χρόνους, καὶ δουλεύσας μὲ ἐμπιστοσύνην τὸν Ἀγαρηνὸν ὅστις τὸν ἡγόρασεν, ἐλευθερώθη διὰ τῆς Θεοτόκου ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Ὄρος πρὸς τὸν γέροντά του, ὅστις ἐλέγξας αὐτόν,

(1) Τὸ Μαρτύριον αὐτοῦ δρα εἰς τὸν Μ. Συναξαριστὴν Ἀμέθυστος σ. 589.

διὰ τί ἔφυγε κρυφίως ἀπὸ τὸν αὐθέντην του, τὸν ἔκαμε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς ἐκεῖνον· τὸν ὅποιον ὕστερον κατέπεισε, καὶ τὸν ἐπῆρεν ὁμοῦ μὲ τοὺς δύο τοῦ υἱοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὸ Ὅρος, καὶ τούτους βαπτίσας ἐποίησε μοναχοὺς.

Γον Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν εὐαγγῆ καὶ περιφανῇ μονὴν τῶν Ἰδῆρων· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν μέγαν καὶ θαυμαστὸν δσιον Ἰωάννην τὸν Ἰδῆρα τὸν ἀκμάσαντα ἐν ἔτει 960, ὁ ὁποῖος ἐκ βασιλικοῦ γένους τῶν Ἰδῆρων καταγόμενος, ἀφῆκε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ πάντα, καὶ γενόμενος μοναχός, ἤσκησε πρῶτον εἰς τὰ ἐν τῇ Ἰδῆρᾳ εὐρισκόμενα μοναστήρια· εἰτα ἀπελθὼν εἰς Ὀλυμπον, καὶ ἡσυχάσας ἐκεῖ ἱκανὸν καιρὸν· μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, καὶ ἐγένετο ἄκρος φίλος καὶ ὑποτακτικὸς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ τῆς μεγίστης Λαύρας ὕστερον δὲ ἀναχωρήσας, ἔκτισε τὴν περιφανῇ ταύτῃ μονὴν τῶν Ἰδῆρων, δι' ἐξόδων Βασιλείου μισοῦ Ρωμανοῦ, τοῦ τῶν Γραικῶν βασιλέως, οὗσαν πολλὰ μικρὰν τὸ πρότερον, καὶ ἐπονομαζομένην τοῦ Κλήμεντος.

Ἐδῶ εὐρίσκομεν καὶ τὸν δσιον Εὐθύμιον, τὸν υἱὸν τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου ἀκμάσαντα ἐν ἔτει 980, ὅστις ἐμπειρὸς ὢν εἰς τὴν Ἰδῆρικὴν καὶ ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὰς θείας Γραφάς, συνδιελέχθη μὲ ἓνα Ἑβραῖον ὅταν ἦτον ἀκόμη κοσμικός, τὸν ὅποιον τελευτᾶτον θανάτῳ παρέδωκεν, ἐπειδὴ ἐβλασφήμει ὁ μιστὸς κατὰ τοῦ Χριστοῦ ἀσθενήσας δὲ βαρέως, καὶ διὰ προστασίας τῆς Θεοτόκου ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, ἀφῆκε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Ὅρος πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, καὶ ὑποτάσσεται εἰς αὐτὸν μετὰ τοῦ πατρὸς του. Οὗτος ὠνομάσθη καὶ νέος Χρυσόστομος, κατὰ τοὺς Ἰδῆρας. Ἐπειδὴ μετεγλώττισεν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου εἰς τὴν Ἰδῆρικὴν, ὅλην τὴν ἁγίαν Γραφήν, καὶ ἄλλα βιβλία ψυχωφελέστατα· εἰτα ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Λαύρας ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα του, φιλοδόμησε μετ' αὐτοῦ, ὡς εἴπομεν, τὴν αὐτὴν μονὴν τῶν Ἰδῆρων. Οὗτος ὁ δσιος, ἀφ' οὗ ἐτέλεσε πολλὰ θαύματα, ἐφάνη καὶ ὡς στῦλος πύρινος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Μεταμορφώσεως, ὅτε ἐλειτούργει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ οὔσῃ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀθωνος· τότε καὶ πῶς οὐράνιον ἐλθόν, ἔκαμε πάντας τοὺς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ εὐρεθέντας, νὰ πέσωσι κάτω πρηνεῖς, τὴν λάμψιν μὴ ὑποφέροντες. ⁽¹⁾ (Ὅρα εἰς τὸ βιβλίον Σαρδόνυξ, σελ. 217).

Ἐδῶ πρὸς τούτοις εὐρίσκομεν καὶ Γεώργιον τὸν Ἰδῆρα, τὸν ἀνεψιὸν μὲν τοῦ Ἰωάννου, ἐξάδελφον δὲ τοῦ Εὐθυμίου, κτίτορα καὶ αὐτὸν γενόμενον τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ μάλιστα τοῦ καθολικοῦ Ναοῦ.

Ταύτης τῆς Μονῆς βλάστημα εἶνε καὶ ὁ δσιος Γαβριὴλ ὁ Ἰδῆρ, ὁ

(1) Τὸν βίον τοῦ δαίου Εὐθυμίου ἔρα εἰς τὸν Μέγαν Συναξαριστὴν· ἐορτάζεται δὲ οὗτος ἰδιαιτέρως τῇ 19' Μαΐου, σελ. 217, ὅτε καὶ ἐτελεύτησεν.

ἡσυχάζων ἐν τῷ Ὅρει, καὶ διὰ φωνῆς θεϊκῆς καταβάς καὶ ἀναγαγὼν ἐκ τῆς θαλάσσης τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Κυρίας Πορταϊτίσσης τῶν Ἰδῆρων.

Πῶς δὲ νὰ σιωπήσω τὸν ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας ζῆλον τῶν ὁσιομαρτύρων τῶν Ἰδῆρικῶν Πατέρων; οἵτινες, διότι δὲν ἐδέχθησαν τὸν βασιλέα Μιχαὴλ τὸν Ἀζυμίτην, καὶ Ἰωάννην τὸν Πατριάρχην, τοὺς λατινόφρονας, οἱ μὲν ἐβλήθησαν εἰς τὸ πλοῖον τῆς Μονῆς, καὶ εἰς τὸν βυθὸν παρεδόθησαν, οἱ δέ, ὄντες ἐκ τῶν μερῶν τῆς Ἰταλίας, παρ' αὐτοῦ ἐδουλώθησαν οἱ μακάριοι.

Ἐδῶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἰδῆρων ἀνέτειλεν ὡς ἀστὴρ νεοφανὴς μὲν κατὰ τοὺς χρόνους, λαμπρὸς δὲ κατὰ τοὺς ἀγῶνας, καὶ ὁμοῖος τῶν παλαιῶν ὁσίων, ὁ ἱερός, λέγω, τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, Ἱερόθεος διδάσκαλος, ὁ ἐκ τῆς Καλαμάτας τῆς Πελοποννησοῦ καταγόμενος, καὶ γεννηθεὶς κατὰ τὸ 1686 ἔτος. Οὗτος γὰρ ὁ αἰσιδύμος, ἀφ' οὗ ἐσπούδασε τὰ γραμματικά καὶ φιλοσοφικά μαθήματα, καὶ ἔγεινεν ἐντελής καὶ εἰς τὰς δύο γλώσσας, ἑλληνικὴν τε καὶ λατινικὴν, πάντα τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου καταφρονήσας, ἦλθεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Ἰδῆρων καὶ ἔγεινε μοναχός· παρήτησε γὰρ ὡς σοφὸς τὰς ἐξωθεν ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλοσοφίαν, διὰ νὰ μάθῃ τὴν ἔσω καὶ πνευματικὴν φιλοσοφίαν, ἣτις εἶνε «πέχνη τεχνῶν, καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν» κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον· εἰς πόσους δὲ ἀγῶνας παρέδωκε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ τρισμακάριστος, ὥστε ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν καὶ τὰς ἄλλας κακουχίας τοῦ σώματος, τοσοῦτον ἀδυνάτησεν, εἰς τρόπον ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ περιπατήσῃ ἐν μόνον στάδιον, ἂν καὶ ἦτον ἐκ φύσεως εἰς τοὺς πόδας ταχύτατος, καὶ εἰς τὸ σῶμα ἀνδρείοτατος. Οὗτος, καθαρὸν δοχεῖον τῶν ἀρετῶν χρηματίσας, καὶ θείων χαρισμάτων ἀξιωθείς, ἤδη καὶ ὑπὲρ τῆς πίστεως ἠγωνίσαστο· τὴν γὰρ μεμολυσμένην αἵρεσιν τοῦ αἰρετικοῦ Μολίνου, τὴν τότε ἀναφάνεισαν διήλεγξε, καὶ τὴν ὁρθοδοξίαν ἐνώπιον Ἱερᾶς Συνόδου ἐκράτυνε. Καὶ ἐπόθησε μὲν νὰ μαρτυρήσῃ καὶ διὰ τὸν Χριστόν, καὶ ἐπίτηδες διὰ τοῦτο ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ αἰτίας ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, ἀλλὰ δὲν ἦτο θέλημα τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐφύλαξεν αὐτὸν διὰ πολλῶν ὠφελειῶν.

Ἐπειδὴ δὲ πόθος περισσοτέρας ἡσυχίας κατέφλεγε τὴν καρδίαν του, τούτου χάριν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν Μονὴν τῶν Ἰδῆρων, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἀντικρὺ τοῦ Ὁρους ἐρημονήσιον Γιούρα καλούμενον· καὶ ἐκεῖ ὀλίγον καιρὸν ἡσυχάσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν ἐν ἔτει 1745· τὰ δὲ τούτου λείψανα, ἀνακομισθέντα ὑπὸ τοῦ δαίου Μελετίου τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ, εὐρέθησαν ἡγιασμένα ὑπὸ τῆς θείας χάριτος· ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ σεβασμία αὐτοῦ Κάρα καὶ ἡ Σιαγὼν εὐρίσκονται ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ τῶν Ἰδῆρων, καὶ ἐνεργοῦσι διάφορα θαύματα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτοῖς προστρέ-

χοντας, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς ἐνδειξιν τῆς θεαρέστου αὐτοῦ πολιτείας· ἐκ τῶν ὁποίων θαυμάτων ἀναφέρει τινὰ ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ. ⁽¹⁾

Εἰς τὴν Σκήτην τῶν Ἰβήρων, τὴν λεγομένην τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐξήνησεν ὡς φοινῖξ ὑψικόμος καὶ ὁ ὁσιομάρτυς ἅγιος Ἰάκωβος· ὅστις κατοικήσας πρότερον εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Δοχειαρίου, ὕστερον ἦλθε καὶ ἡσυχάσεν ἐν τῇ αὐτῇ σκῇ· καὶ πολλὰς θείας ἀποκαλύψεις καὶ ὁπτασίας ἰδὼν, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, καὶ προφητικοῦ χαρίσματος ἀξιωθείς, ἀνεχώρησεν ἔπειτα ἀπὸ τὸ Ὅρος, καὶ ὑπῆγε κηρύττων εὐαγγελικῶς μετάνοιαν εἰς πάντας τοὺς Χριστιανούς, ἀρχίσας ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ φθάσας εἰς τὴν Ναύπακτον. Ἐκείθεν δὲ προδοθεὶς εἰς τὸν Ἀγαρηνόν, κατήντησεν ἐν τέλει δέσμιος εἰς Διδυμότειχον, καὶ παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Σελήμη, καὶ μὴ θελήσας νὰ δεχθῇ τὴν θρησκείαν του, ἀλλ' ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐτιμωρήθη μὲ διαφόρους βασάνους εἰς διάστημα ἡμερῶν δεκαεπτὰ· τελευταῖον δέ, ἐκρεμάσθη ὁμοῦ μὲ δύο μαθητάς του, Ἰάκωβον διάκονον, καὶ Διονύσιον μοναχόν, τῶν ὁποίων τὰ ἅγια λείψανα εὐρίσκονται εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας εἰς τὴν Γαλάτισταν. ⁽²⁾

Εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν Ἰβήρων, ἤγουν εἰς τὴν σκῇ τὴν τοῦ Μαγουλᾶ, ἤσκησε καὶ ὁ ἁγιώτατος Κάλлистος, μαθητὴς μὲν πρότερον χρηματίσας Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὕστερον δὲ Πατριάρχης γενομένος Κωνσταντινουπόλεως. (20 Ἰουνίου Σάρδιος σελ. 235).

Δὸν Ἀσὺν ἀπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τῶν Σέρβων, ἥτοι τοῦ Χιλανταρίου· καὶ ἐκεῖ εὐρίσκομεν ἁγίους τοὺς κτίτορας τῆς αὐτῆς μονῆς τὸν τε ἅγιον Σάββα, καὶ τὸν κατὰ σάρκα πατέρα αὐτοῦ ἅγιον Συμεών, τὸν Βασιλέα Σερβίας· ὁ θεὸς λοιπὸν Σάββα ἐπὶ νέος ὢν, ποθήσας τὴν παρθενίαν καὶ τῶν μοναχῶν τὴν ζωὴν, ἀνεχώρησε κρυφίως καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ρωσικὸν μοναστήριον, ὅπου καὶ ἔγεινε μοναχός· εἶτα ζητούμενος ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἐβάλλθη παρὰ τοῦ τότε Πρώτου εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Βατοπαίδιου διὰ φύλαξιν. Γράψας δὲ ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς γονεῖς του περὶ ματαιότητος τοῦ κόσμου, καὶ τῆς μελλούσης Κρίσεως, καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, τόσον τοὺς ἠναψεν εἰς τὴν θείαν ἀγάπην, ὥστε τοὺς κατέπεισε νὰ παραιτήσωσι τὴν βασιλείαν, καὶ νὰ γένωσι μοναχοί. Ὅθεν ὁ πατήρ του θεὸς Συμεών, ἐλθὼν ἐδῶ εἰς τὸ Ὅρος, καὶ εὐρὼν τὸν ποθητὸν αὐτοῦ υἱὸν Σάββα εἰς τὸ Βατοπαίδιον, ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ· καὶ διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, ἔγεινεν ὁ κατὰ σάρκα υἱὸς Σάββα κατὰ πνεῦμα

πατήρ τοῦ κατὰ σάρκα πατρὸς αὐτοῦ Συμεών, καὶ ἡγωνίζοντο καὶ οἱ δύο τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἀσκήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ αἰτίας αὐτῶν παρεκινήθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ Σέρβοι νὰ ἐλθωσιν εἰς τὸ Ὅρος, τούτου χάριν διὰ θείας ὁπτασίας καὶ ἀποκαλύψεως ἔκτισαν ἐκ θεμελίων μὲ βασιλικά ἐξοδα, τὴν περιφημον ταύτην τοῦ Χιλανταρίου Μονῆς.

Καὶ ὁ μὲν θεὸς Συμεών ζήσας ἐν αὐτῇ θεαρέστως, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ, καὶ μετὰ θάνατον ἀνέβλυσεν, ὡς τοῦ θαύματος! μύρον ἐκ τοῦ τάφου καὶ τῶν λειψάνων αὐτοῦ, εὐωδία ἀναπέμπον ἄρρητον, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς Θεὸν αὐτοῦ εὐκρεστῆσεως· ὁ δὲ θεὸς Σάββας εὐφρανθεὶς μεγάλως διὰ τὸν ἁγιασμόν τῶν λειψάνων τοῦ πατρὸς του, ἡγωνίζετο περισσότερο, μὲ νηστείας, μὲ ἀγρυπνίας, μὲ ὁλονυκτίους δεήσεις, ἕως οὗ ἐφθασεν εἰς τὴν τέλει ἀρετῆς, εἰς τρόπον ὥστε καὶ δυνάμει θαυμάτων ἐπλούτησε παρὰ Θεοῦ, καὶ ζῶν ἐπὶ καὶ μετὰ θάνατον. Ἀρχιερεὺς γὰρ ὕστερον γενομένος Σερβίας καὶ Πεκίου, καὶ εἰς τὸν μέγαν Τύρνοβον ἀπελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀσάνην, ἐλειτούργησε κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ ποιῶν τὸν μέγαν ἁγιασμόν, εὐθὺς ὅτε ἐβάλε τὸν τίμιον Σταυρὸν εἰς τὸ ὕδωρ, ὡς τοῦ θαύματος! ἐσχίσθη τὸ νερὸν εἰς δύο μέρη, καὶ ἔστεκεν ὡς τεῖχος ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, καθὼς ποτε ἔγεινε καὶ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. Ἐκείσε δὲ ὢν εἰς τὸν Τύρνοβον, καὶ προγινώσκας τὸν θάνατόν του, παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ, πηγὴν θαυμάτων ἀναδείξας τὸν τάφον αὐτοῦ· μετὰ ταῦτα παρακλήσει πολλῇ τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ ἁγίου, καὶ ὁπτασίᾳ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἁγίου, ἔδωκε τὸ θεῖον λείψανον ὁ Ἀσάνης, καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν Σερβίαν τὴν πατρίδα του· ὅταν δὲ ἤνοιξαν τὸν τάφον του, εὐρέθη, ὡς τοῦ θαύματος! λάμπων τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου ὡς ὁ ἥλιος, καὶ τὴν εὐωδίαν ἄρρητος ἐξηλθεν, ὥστε ὅλοι οἱ παρευρεθέντες ἐφώναζον τό, Κύριε ἐλέησον, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν. ⁽¹⁾

Ε'. Ἀσὺν ἀπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Διονυσίου· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν πρῶτον τὸν ἅγιον Διονύσιον· ὅστις ἀσκήσας πρότερον κατὰ μόνας ἐπάνω εἰς τὸ βουνόν, εἰς τὸν καλούμενον παλαιὴν Πρόδρομον, ὕστερον διὰ ὁπτασίας θεοῦ φωτός, ἔκτισε τὴν Μονὴν τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τὴν ἐπονομαζομένην εἰς τὸ ὄνομά του, μὲ ἐξοδα τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ· οὗτινας καὶ τὸ ἅγιον λείψανον ἐτέλεσε πολλὰ θαύματα. (Ἰουνίου 25 Σάρδιος σελ. 301).

(1) Οἱ ὅσοι οὗτοι, ὁ Σάββας λέγω καὶ ὁ Συμεών, ἤκμασαν ἐν ἔτει 1190· ὁ δὲ κατὰ πλάτος βίος αὐτῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ νεοτυπῳύῳ Μεγάλῳ Συναξαριστῇ, ἐορτάζεται δὲ, ὁ μὲν ἅγιος Σάββας, Ἰανουαρίου 14, Ἰασπὶς σ. 232, ὁ δὲ Συμεών, Φεβρουαρίου 13, Σάπφειρος σελ. 241.

(1) Τὸν βίον καὶ τὴν Ἀκολουθίαν του ὄρα εἰς τοὺς Ἀδάμαντας Παρδείσου σ. 167.

(2) Τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν Μέγαν Συναξαριστὴν· ἐμαρτύρησε δὲ ὁ ὁσιομάρτυς Ἰάκωβος ἐν ἔτει 1520 κατὰ τὴν ἀ.(1) Νομβρίου. Ἰάκινθος σ. 21.

Ἐδῶ ἐτελείωσε καὶ ὁ πνευματοφόρος ἐκεῖνος καὶ θεοφόρος Δομέτιος, ὁ συνασκητὴς καὶ φίλος τοῦ ἁγίου Διονυσίου, ὅστις ποιμὴν καὶ ἡγούμενος τῆς αὐτῆς μονῆς ἐχρημάτισεν. (Ἰουνίου 25 Σάββιος σελ. 310).

Ἐδῶ ἐδῶ ἐλαμψεν ὡς ἀστὴρ φαινόμενος καὶ ὁ ἅγιος Νήφων· ὅστις ἀπ' οὗ ἐγενεῖ μοναχὸς καὶ ἱερομόναχος εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, καὶ ἀπ' οὗ ἐφάνη ὡς στυλὸς οὐράνιος γεμάτος φῶς, τὸ ὅποσον ἀνέβαινεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ὅταν ὁ ἅγιος προσηύχετο· ὕστερον δ' ἐγενεῖ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, καὶ ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἐγενεῖ καὶ Πατριάρχης δύο φορές· πορευθεὶς δὲ εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐφώτισεν αὐτὴν μετὰ τὰς θείας καὶ χρυσᾶς του διδασκαλίας, καὶ τὴν ἐστόλισε μετὰ τὰ χριστιανικὰ ἔθνη καὶ τὰς ἀρετὰς, ἥτις ἦτο πρότερον γεμάτη ἀπὸ κακίας· μετὰ ταῦτα δὲ ἐλθὼν ἀγνώριστος εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, ἐγενεῖν ἐπιστάτης τῶν ἡμιόνων, καὶ διὰ ὁπτασίας τοῦ θείου Προδρόμου φανερωθεὶς εἰς τὸν ἡγούμενον, ἐτελείωσεν ἐκεῖ τὴν ζωὴν του μετὰ πολλὰ θαύματα, ἀφίνων εἰς τὸ μοναστήριον θησαυρὸν ἀνέκλειπτον τὰ ἁγία του λείψανα, οὐράνιον εὐωδίαν ἐκπέμποντα, καὶ θαύματα ἐργαζόμενα. (Αὐγ. 11 Βήρυλλος σ. 155).

Εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Διονυσίου εὐρίσκουμεν καὶ τοὺς δύο ὁσιομάρτυρας, Μακάριον καὶ Ἰωάσαφ, τοὺς μαθητὰς τοῦ ἁγίου Νήφωνος, οἵτινες φλεγόμενοι ὑπὸ τῆς θείας ἀγάπης, καὶ λαβόντες τὰς εὐχὰς τοῦ ἁγίου, ὁ μὲν Μακάριος ὑπῆγεν εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ κηρύξας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ἀληθινὸν ἐνώπιον τῶν Ἀγαρηνῶν ἔλαβε διαφόρους βασάνους, καὶ οὕτω ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν. (ἐν ἔτει 1527.) Ὁ δὲ Ἰωάσαφ, μετὰ τὴν Κοίμησιν τοῦ ἁγίου, ἀπελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κηρύξας παρρησίᾳ τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐδασανίσθη πρότερον διαφόρως, ὕστερον δὲ ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν· ἐν ἔτει 1536. (Ὀκτωβρίου 26 Χρυσόπρασος σελ. 446).

Ἐδῶ εὐρίσκουμεν ἄκομη καὶ τὸν ἀγιώτατον ἐκείνον Λεόντιον τὸν ἐκ τοῦ Ἀργους τῆς Πελοποννήσου καταγόμενον, ὁ ὅποιος ἐξήκοντα χρόνους δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ διορατικοῦ καὶ προφητικοῦ χαρίσματος ἀξιώθεως, μετὰ θάνατον ἐβλυσεν μύρον ἀπὸ τὰ θεῖα του λείψανα, ὡς ἴστωρεϊ ὁ ἱερὸς Μαλαξὸς ὁ πρωτοπαπᾶς Ναυπλίου· ἐξῆ δὲ ὁ ὅσιος οὗτος ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Μαλαξοῦ, περὶ τὰ διακόσια τριάκοντα ἤδη ἔτη μετὰ Χριστόν. (Ἰουνίου 8 Σάββιος σελ. 162).

Τί νὰ λέγωμεν διὰ τὸν ὅσιον Φιλόθειον; ὅστις παιδίον ὦν, ἡχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας, καὶ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν φυλακὴν δι' ὁπτασίας τῆς Θεοτόκου, πρῶτον μὲν ἤσκησεν ἐν τινὶ μοναστηρίῳ τῆς Νεαπόλεως, ὕστερον δὲ ἐλθὼν εἰς τὸ Ὄρος, ἐκάθισεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Διονυσίου· εἰτα προσκοιτηθεὶς ὅτι εἶνε βουβός, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ ἡσυχάσας πλησίον αὐτοῦ, ἡγωνίζετο ὑπὲρ ἀνθρώπων· μεταβὰς δὲ εἰς ἄλλον τόπον τοῦ Ὄρους, ἐκεῖ ἐτελείωσεν ἀγιοπρεπῶς

τὴν ζωὴν του προορατικοῦ χαρίσματος ἀξιώθεως, καὶ παραγγείλας εἰς τοὺς μαθητὰς του νὰ μὴ τὸν θάψωσιν, ἀλλὰ νὰ τὸν ρίψωσιν εἰς τὸ δάσος, ὅπου ἁλιεὺς τις εὕρων τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Κάραν ὡς ἄστρον λάμπουσαν, τὴν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς του δι' ὁπτασίας τοῦ ἁγίου. (δρα εἰς τὸν Μ. Συναξαριστὴν Ὀκτωβρ. 21 Χρυσόπρασος σελ. 366).

ΣΤ'. Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Κουτλουμουσίου, καὶ ἐδῶ εὐρίσκουμεν τὸν ἅγιον ὁσιομάρτυρα καὶ ἱερομάρτυρα Κυπριανόν, ὅστις ἐξ Ἀγράφων ὦν, καὶ ἐν τῷ κουτλουμουσιανῷ κελλίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐνασκούμενος, ὕστερον, ἀπὸ τὴν θείαν ἀγάπην πυρποληθεὶς, ἐπόθει νὰ λάβῃ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρικὸν θάνατον. Ἀπελθὼν λοιπὸν εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύξας ἐνώπιον τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ τὴν αὐτῶν θρησκείαν ἀπελέγξας, ἐδάρη καὶ ἀπελύθη· ἐκτεθὲν δὲ ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρασταθεὶς ἐμπροσθεν τοῦ βεζίρη, καὶ ὁμολογήσας μετὰ μεγάλῃ ἀνδρείᾳ τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ μῆτε μετὰ κολακείας δελεασθεὶς, μῆτε μετὰ φοβερισμοῦς δυσωπηθεὶς, τελευταίον ἀπειτιμήθη τὴν κεφαλὴν ὁ ἀσπίδμος εἰς τὸ Φανάρι, (ἐν ἔτει 1671) οὗ το μαρτύριον συνεγράφητο Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης. (Καὶ δρα τοῦτο εἰς τὸν Μ. Συναξαριστὴν Ἰουλίου 5 Χρυσόλιθος σελ. 73).

Ζ'. Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Παντοκράτορος· καὶ ἐδῶ εὐρίσκουμεν τὸν ἱεράρχην ἅγιον Θεωνᾶν· οὗτος γὰρ πρότερον εὐρίσκόμενος ἐφημέριος εἰς τὴν Μονὴν αὐτὴν, καθὼς φαίνεται ἐν τῷ βίῳ τοῦ ὁσιομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Ἰθρήτου· ὕστερον δὲ ὅταν ὁ θεὸς Ἰακώβος ὑπῆγεν εἰς τὸν κόσμον κηρύττων, ἡκολούθησε καὶ αὐτὸς ὁμοῦ μετ' αὐτοῦ, εἰς τοὺς ὁποίους μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, ἐγένετο προεστὼς καὶ ποιμὴν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, τῷ κειμένῳ εἰς τὴν Γαλάτισταν, ὕστερον δὲ καὶ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης· καὶ νῦν εὐρίσκεται σφόν τὸ ἅγιόν του λείψανον εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον. (1) (Ἀπριλ. 4 Σμάρρα σ. 68).

Εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Παντοκράτορος εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Βασίλειου, ἐβλάστησεν ὡς ῥόδον εὖσμον, ὁ μυροβλύτης καὶ ἱερεὺς ἅγιος Θεόφιλος· ὅστις ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ ἁγίου Νήφωνος (ἐν ἔτει 1556) ἀπεστάλη παρ' αὐτοῦ καὶ παρὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὸ θαῦμα τὸ μέγα τὸ γινόμενον τότε ἐκεῖσε, ἡγοῦν τὸν μετατοπισμὸν τοῦ δρους τοῦ καλουμένου, Ν τ ο ὕ ρ Τ ά γ . ὕστερον δὲ ἐγένετο καὶ Νοτάριος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Παχωμίου· μετὰ ταῦτα καταλιπὼν πάντα, ἦλθεν εἰς τὸ

(1) Εἰς τοῦτον τὸν ὅσιον ἐφιλοπόνησεν ὁ Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης Ἀσματικὴν Ἀκολουθίαν τελείαν, ἥτις εὐρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ Μοναστήριον· καὶ ὁ βουλόμενος ἐορτάζειν τὸν ἅγιον, ζητησάτω ταύτην καὶ ἀντιγραφάτω.

Ὁρος, καὶ καθίσας πρότερον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου, εἶτα εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἱδερῶν, ὅπου καὶ ἐκαλλιγράφησεν ὅλα τὰ βιβλία τῆς Ἀκολουθίας· ὕστερον ἠγόρασε τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Βασιλείου· καὶ ζήσας ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ λειτουργῶν μέχρι τέλους, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ αἰδίδιμος, παραγγείλας τῷ αὐτοῦ μαθητῇ νὰ μὴ τὸν ἐνταφιάσῃ, ἀλλὰ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὸ δάσος, ὅπου εὐρισκόμενον τὸ ἅγιόν του λείψανον τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἔμεινε θεῖα χάριτι ἀνενόχλητον ὑπὸ τὰ σαρκοφάγα πετεινὰ καὶ θηρία. Ἐπειδὴ δὲ ἐπῆραν τὸ λείψανον οἱ παντοκράτορινοὶ Πατέρες, ὁ μαθητὴς τοῦ ἁγίου ὁμοῦ μετὰ τὸν Πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καὶ μετὰ τὸν ἅγιον Ἱερισσοῦ, ὑπῆγαν καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸ ἄνωθεν κελλίον μετὰ παρρησίας, ἀφήσαντες τὴν μίαν τοῦ χεῖρα εἰς τὸ μοναστήριον· κατέθεσαν δὲ τὸ λείψανον εἰς τὰ θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας· καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισε νὰ ἀναβλύσῃ μύρον εὐωδέστατον, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς Θεὸν τοῦ ἁγίου εὐαρεστήσεως· τοῦ ὁποίου μύρου ἡ εὐωδία καὶ ἔως τῆς σήμερον ἐνίοτε γίνεται ἐπαισθητὴ εἰς τοὺς ἐμβαίνοντας εἰς τὸν ἐκεῖσε Ναόν. (1) (Ἰουλίου 8 σελ. 490 Χρυσόλιθος).

Κατὰ τὴν τοποθεσίαν τοῦ Παντοκράτορος, ἐν τῷ κελλίῳ τῷ καλούμένῳ, «Ἀξίον ἔστιν», ἐξήνθησε δαδτικῶς, ὡς φοινῖξ ὕψικμος καὶ γλυκύκαρπος, ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος δσιος, ὁ ἐν ὑποταγῇ γέροντος εὐρισκόμενος, ὅστις ἠξιώθη νὰ ξενίσῃ εἰς τὸ κελλίον τοῦ αὐτὸν τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριήλ, ἐν σχήματι φανέντα μοναχοῦ, καὶ ἤκουσε νὰ ψάλλῃ μετὰ τὸ ἀρχαγγελικὸν αὐτοῦ στόμα, τὸν γλυκύτατον ὕμνον τῆς Θεοτόκου, ἥτοι τὸ «Ἀξίον ἔστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, » τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον, καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. » Καὶ οὐ μόνον ἤκουσεν, ἀλλὰ καὶ συνωμίλησε, καὶ τὴν πλάκα ἔφερεν ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἐχάραξε μετὰ τὸν θεῖόν του δάκτυλον ὁ μέγας Ἀρχάγγελος, τὸν ρηθέντα ὕμνον τῆς μητρὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀπὸ τότε, ὁ μὲν Θεομητροπρεπὴς αὐτὸς ὕμνος διεδόθη εἰς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην· ἡ δὲ ἁγία Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἐμπροσθεν τῆς ὁποίας ἐμελώδησε τὸν ὕμνον ὁ θεῖος Γαβριήλ, μετεφέρθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου· τὸ δὲ κελλίον ὠνομάσθη «Ἀξίον ἔστιν»· καὶ ὁ λάκκος ἐν ᾧ ἦτο τὸ κελλίον, ὠνομάσθη «Ἀδειν», ὃ ἔστι ψάλλειν· καθὼς ἀναφέρει τὸ θαῦμα τοῦτο πλατύτερον ὁ Πρῶτος τοῦ ἁγίου Ὁρους Σεραφεῖμ, ὁ συγγράψας αὐτὸ πρὸ διακοσίων πεντήκοντα ἡδὴ χρόνων, ὅπερ εὐρίσκεται ἐν τῷ Πρωτάτῳ, καὶ ἐν τῷ ρηθέντι κελλίῳ, καὶ ἐν τῷ Μεγάλῳ Συναξαριστῇ φέρεται τετυπωμένον. Ἰουνίου 11 Σάβδος 97 σελίς.

(1) Εἰς τοῦτον τὸν δσιον Θεόφιλον ἐφιλοπύνησεν ὁ Νικηδῆμος Ἀγιορείτης τελείαν ἑσχατικὴν ἀκολουθίαν, καὶ τὸν βίον τούτου κατέστρωσεν εἰς τέξιν, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὸ βιβλίον Χρυσόλιθος σελίς 490 Ἰουλίου 8.

Η' Ἀς ὑπάγωμεν καὶ εἰς τὰς ἱερὰς καὶ βασιλικὰς μονὰς τοῦ τε Ἐηροποτάμου καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν ἅγιον, τὸν δσιον Παῦλον, τὸν καὶ κτίτορα γενόμενον τῶν δύο αὐτῶν μονῶν· ὅστις ἐχρημάτισεν υἱὸς τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Κουροπαλάτου τοῦ καὶ Ραγκαβὲ λεγομένου, καὶ Προκοπίας, τῆς θυγατρὸς βασιλέως Νικηφόρου τοῦ Γενικοῦ (ἐν ἔτει 820), εὐνουχισθεὶς δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἐδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων, καὶ τόσον προέκαψεν, ὥστε ὠνομάζετο ὑπάτος τῶν φιλοσόφων· καὶ πολλὰ συνέγραψε καὶ ἐλάλησε κατὰ τῶν τότε ὄντων Εἰκονομάχων, μετὰ Γραφικὰς καὶ Πατρικὰς Ἀποδείξεις, παρὰ τῶν ὁποίων ἔλαβε καὶ πολλοὺς ραβδισμούς. Ἀναχωρήσας οὖν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν κόσμῳ, ἦλθεν εἰς τὸ Ὄρος, καὶ κατόκησεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ μοναστηρίου τῆς αἰδίδιμου βασιλίσσης Πουλχερίας, ἥτοι τοῦ λεγομένου Ἐηροποτάμου, τὸ ὅποιον ἦτον τότε κατηδαρισμένον ἀπὸ τοὺς Ἀραβὰς· καὶ ἐκεῖ ἠγωνίζετο ὡς ἀσώματος ἄγγελος, κουρευθεὶς μοναχὸς ἀπὸ τινος ἐνάρετον ἐκεῖ πλησίον καθήμενον, Κοσμᾶν τῷ ὀνόματι βασιλεύοντος δὲ τοῦ βασιλέως Ρωμανοῦ τοῦ γέροντος, ἀπεδήμησεν ὁ δσιος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἰατρεύσας τὸν βασιλέα, κλινήρῃ ὄντα ἀπὸ θανατηφόρου ἀσθένειας, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ τίμιον ξύλον, καὶ βασιλικά ἐξόδα, καὶ ἔκτισε τὸ μοναστήριον τοῦ Ἐηροποτάμου· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἅγιος ἠγάπα τὴν ἡσυχίαν, ἀνεχώρησεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἄθω, καὶ ἐκεῖ ἔκτισε τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου διὰ βασιλικῶν ἐξόδων, τὸ ἐπονομαζόμενον τοῦ ἁγίου Παύλου· ὅταν δὲ ἐμελλε νὰ τελευτήσῃ ὁ Ἅγιος, ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, ὥστε οἱ παρευρεθέντες, μὴ ὑποφέροντες τὴν λάμψιν, ἔπεσον κατὰ γῆς· εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του ὁ δσιος καὶ ἄλλα πολλὰ ψυχροφελὴ λόγια, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ. (1)

Θ'. Ἀς ὑπάγωμεν δὲ εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Ζωγράφου· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν δσιον Κοσμᾶν, ὅστις Βούλγαρος ὢν, καὶ ἐξ ἐπαγγελίας τεχνεὺς, εἶτα φυγὼν ἀπὸ τὸν κόσμον κρυφίως, ἦλθεν εἰς τὸ Ὄρος (ἐν ἔτει 1280) καὶ διὰ προσευχῆς του διελύθη τὸ θαλάσσιον τεῖχος ὅπερ τῷ ἔδειξεν ὁ Σατανᾶς κατὰ φαντασίαν, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ νὰ τὸν κυρίσῃ ὀπίσω εἰς τὸν κόσμον· μείνας δὲ ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον καὶ κουρευθεὶς μοναχός, παρεκάλεσε τὴν Θεοτόκον νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν του· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἤκουσε φωνὴν ἐκ τῆς ἁγίας Εἰκόνος λέγουσαν, «Υἱὲ καὶ Θεέ μου ὁδήγησον τὸν δοῦλόν σου πῶς νὰ σωθῇ»· ὁ δὲ Χριστὸς ἀπεκρίθη πρὸς τὴν Θεοτόκον· «ὥς ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ ὥς ἡσυχάσῃ κατὰ μόνας»· ὅθεν ἐξελθὼν τοῦ μοναστηρίου ἡσύχασεν ἐκεῖ πλησίον· καὶ τόσον ἠγώ-

(1) Τὸν βίον του ἔρα εἰς τὸν Χρυσόλιθον, Ἰουλίου 28 σελ. 457.

(Κ. Χ. ΔΟΥΚΑΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ).

νίσθη ὁ αἰδίδιμος, ὥστε ἡξιώθη διορατικοῦ καὶ προορατικοῦ χαρίσματος, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἡγουμένου τοῦ Χιλανταρίου εἶδε βασανιζομένην εἰς τὸν αἶρα ἀπὸ τοὺς δαίμονας· καὶ εἰς τοὺς χιλανταρινούς Πατέρας, οἵτινες ἔκρυψαν τὸ κολοκύνθιον εἰς τὸν δρόμον, εἶπεν, ὅτι ἐμβήκεν ὄφιν ἐν αὐτῷ, καὶ νὰ φυλαχθῶσι μὴ πῶσιν ἀπὸ τὸν ἐν αὐτῷ οἶνον.

Αὐτὸς ὁ ὁσιος εἶδε τὴν Θεοτόκον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Βατοπαϊδίου, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὑπηρετοῦσαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὴν τράπεζαν· ποτὲ δὲ ἀσθενήσαντος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμήσαντος νὰ φάγῃ ὀλίγον ὀψάριον, ἀετὸς ἀρπάσας ὀψάριον ἀπὸ τινος Χριστοφόρου, ὅστις τότε εἶχεν ἐκβάλλει ὀψάρια, τὸ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον· ὅτε δὲ ἐφθασε πλησίον εἰς τὸ τέλος ὁ ὁσιος, ἐφάνη ὁ Κύριος καὶ τῷ εἶπεν, ὅτι ἔχει νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τοὺς δαίμονας, καὶ μετ' ὀλίγον ἔχει νὰ ἀπέλθῃ πρὸς αὐτόν. Ὅθεν φανεῖς ὁ ἀρχὼν τῶν δαιμόνων πρὸς αὐτόν, τὸσον πολλὰ τὸν εἶδεν, ὥστε τὸν ἄφησεν ἡμιθανή· καὶ οὕτω κοινωνήσας ὁ ὁσιος τῶν θείων μυστηρίων, παρέδωκε τὸ πνεῦμα· θαῦμα δὲ ἠκολούθησεν εἰς τὸν θάνατόν του, διότι, ψαλλόντων τῶν ἀδελφῶν τὸ ἐκείνου λείψανον, συνήχθησαν ὅλα τὰ ζῶα χερσαῖα καὶ πετεινά, καὶ ἀφ' οὗ ἐνεταφιάσθη τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου, ἐφώναζεν ἕκαστος τὸν ζῶον τὴν φωνὴν του, καὶ οὕτω ἀπεχώρησαν ζητηθέν δὲ τὸ λείψανον αὐτοῦ μετὰ ταῦτα, δὲν εὐρέθη εἰς τὸν τάφον. (1)

Ἐδῶ εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ζωγράφου εὐρίσκομεν καὶ τοὺς εἰκοσιεὶς ὁσιομάρτυρας, ἡ παρ' ἄλλοις εἰκοσιτέσσαρας· οἵτινες κλεισθέντες εἰς τὸν πύργον, καὶ ἐλέγχοντες ἄνωθεν τοῦ πύργου, τὸν τε λατινόφρονα βασιλέα Μιχαήλ, καὶ τὸν πατριάρχην Βέκκον, ὡς κακοδόξους καὶ αἰρετικούς, κατεκάψαν ὑπ' αὐτῶν ἐντὸς τοῦ πύργου· καὶ οὕτω ἔλαβον τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Γ'. Ἀς υπάγωμεν καὶ εἰς τὴν ἱερὰν καὶ περιώνυμον μονὴν τοῦ Δοχειαρίου, καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν ὁσιον καὶ θεοφόρον Εὐθύμιον, τὸν χρηματίσαντα θείον μὲν κατὰ σάρκα, πατέρα δὲ κατὰ πνεῦμα, τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς Νεοφύτου, τοῦ καὶ κτίτορος τῆς αὐτῆς μονῆς. Οὗτος οὖν ἐκ τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων καταγόμενος, καὶ γνῶριμος καὶ φίλος καταστάς πρὸς τὸν μέγαν Πατέρα ἡμῶν Ἀθανάσιον τὸν τῆς μεγίστης Λαύρας, πρῶτον ἔγεινε κτίτωρ καὶ οἰκιστὴς τῆς ρηθείσης ἱερᾶς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου. Καὶ πρότερον μὲν, μονυδρίον οἰκοδομήσας ἐπ' ὀνόματι τοῦ μεγάλου Νικολάου, ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Δάφνῃ, ἐκείσε τὸ τῆς ἀρετῆς καὶ ἡσυχίας μέλι εἰργάζετο, μὲ ἄλλους ὁμοῦ ἀδελφούς. Ἐπειδὴ δὲ ἦλθον Σαρακηνοὶ εἰς τὸ Ὄρος, καὶ ἄλλα μὲν πράγματα τοῦ μονυδρίου διήρπασαν, ἄλλα δὲ κατηδάφισαν,

(1) Τὸν βίον του ὄρα εἰς τὸ Τοπάζιον σελ. 282 Σεπτεμβρίου 22.

καὶ μόλις ὁ ὁσιος ἐλυτρώθη τῆς ἐκείνων μαχαίρας, κρυφθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸ δάσος, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δὲν ἔκρινεν εὐλογὸν νὰ κἀθῇται εἰς τοιοῦτον κινδυνώδη τόπον εἰς τὸ ἐξῆς. Ὅθεν ἀπάρας ἐκείθεν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν, ἔρχεται εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ὅπου τῶρα εἶνε τὸ μοναστήριον· ὁ ὁποῖος ἦτο μὲν τότε τραχὺς καὶ εἰς κατοικίαν ἀνώμαλος, εἰς ἡσυχίαν ὅμως πολὺ ἐπιτήδειος. Καὶ λοιπὸν ἀγοράσας τὸν τόπον παρὰ τοῦ τότε Πρώτου Ἰσαάκ, καὶ καθάρισας αὐτὸν ἀπὸ τὴν ὕλην καὶ ὁμαλίσας, οἰκοδομεῖ πάλιν ἐκεῖσε ναόν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ μεγάλου Νικολάου, ὁμοῦ καὶ κελλία, μὲ ἀπείρους ἰδρώτας καὶ πόνους, εἰς κατοικίαν αὐτοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ ἡγωνίζετο ἐπιμελῶς εἰς τὸ τῆς ἀσκήσεως στάδιον. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἀνεψιός του, ἐκούρευσε αὐτὸν μοναχόν· καὶ ἐγχειρίσας εἰς αὐτόν τὴν προστασίαν καὶ ἐπιμέλειαν τῆς μονῆς, αὐτὸς τοῦ λοιποῦ ἐν ἡσυχίᾳ διήγεν, ἐν ᾗ καὶ τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο, ἑκατονταετῆς γεγένηος γέρον.

Ἐδῶ εὐρίσκομεν καὶ τὸν ὁσιον Νεόφυτον τὸν κτίτορα τῆς αὐτῆς μονῆς περὶ οὗ προείπομεν· ὅστις δουκὸς ὦν υἱός, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Νικηφόρου τοῦ Φωκά, καὶ Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ, (ἐν ἔτει 969), διὰ τὴν εὐδοκίμησιν ἣν εἶχεν εἰς τὴν ἐξω σοφίαν, καὶ μάλιστα διὰ τὰς ἀρετάς αὐτοῦ, καὶ τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος, ἡγαπήτο παρὰ πάντων· ὅθεν καὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατεστάθη ὑπογραφεὺς πρῶτος τῶν βασιλικῶν ὑπομνημάτων. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε θείον εἰς τὸ Ὄρος τὸν ἀνωτέρω Εὐθύμιον, ἡγουμένον τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου, ἡγάπησε νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν νὰ γείνη μοναχός. Καὶ δὴ καταλιπὼν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἦλθεν εἰς τὴν ἄνωθεν μονὴν καὶ ἔγεινε μοναχός, ἀφιερῶσας εἰς αὐτὴν καὶ ὅσα χρήματα καὶ ὑποστατικά εἶχεν ὁ αἰδίδιμος· κατασταθεὶς δὲ ἡγούμενος τῆς αὐτῆς μονῆς παρὰ τοῦ θείου του διὰ τὴν ἀξιοτήτά του, ἐκτίσεν ἄλλην ἐκκλησίαν μεγάλην καὶ πύργον καὶ φρούριον εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἐφάνη τῇ ἀληθείᾳ νέος κτίτωρ αὐτοῦ. Ὅτε καὶ διὰ προσευχῆς αὐτοῦ, ἐφανέρωσαν οἱ θεοὶ Ἀρχάγγελοι τὸν κεκρυμμένον θησαυρόν· ὕστερον δ' ἔγεινε καὶ Πρῶτος τοῦ ἁγίου Ὄρους· εἰτα παραιτησάμενος καὶ ἡσυχάσας, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Ἐδῶ εὐρίσκομεν καὶ τὸν ὁσιον Θεοφάνην, ὅστις ἐξ Ἰωαννίνων καταγόμενος, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, ἐγένετο μοναχός εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον τοῦ Δοχειαρίου, καὶ εἰς τὴν ἀρετῆς τελειότητα ἐφθασεν, ὥστε ἔγεινε καὶ ἡγούμενος τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ θαυμάτων δύναμιν ἡξιώθη ἐπὶ ζῶν νὰ λάβῃ παρὰ Κυρίου· τὸ γὰρ ἀλμυρὸν ὕδωρ τῆς θαλάσσης διὰ προσευχῆς αὐτοῦ εἰς γλυκὺ μετέβαλε· καὶ τὴν τρικυμίαν τῆς θαλάσσης εἰς γαλήνην μετέποιήσε, καταβαίνων ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος. Καὶ μετὰ θάνατον δέ, ἐξω εἰς τὸ

μοναστήριον ὅπερ ἔκτισε τῶν Ἀσωμάτων εἰς τὴν χώραν τῆς Βερροίας ἐν τῇ σκῆτι τοῦ Προδρόμου, πολλὰ θαύματα ἐποίησε τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον· λεπτὸν γάρ τινα Ἀγαρηνὸν ἰάτρευσε· καὶ δαιμονιῶντα ἐθεράπευσε· καὶ ἓνα κοῦλλον κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα, ὕγιᾳ ἐποίησε· καὶ τὴν χώραν τῆς Ναούσης, πολλάκις ἀπὸ τὴν πανώλην διέσωσε· καὶ αἰμορροῦσαν γυναῖκα ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν ἐλύτρωσε· καὶ ἄλλα παρόμοια θαύματα ἐποίησε διὰ τοῦ ἁγίου λειψάνου του, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῆς θεαρέστου πολιτείας του.

ΙΒ'. Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Φιλοθέου· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν ἱεράρχην Θεοδοσίον τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἁγίου Διονυσίου· ὅστις ἡγούμενος κατασταθεὶς πρότερον τῆς αὐτῆς μονῆς, εἰτα πεσὼν αἰχμάλωτος εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, ἔγεινεν ὕστερον Τραπεζοῦντος Μητροπολίτης.

Εἰς τὴν μονὴν ταύτην εὐρίσκομεν καὶ τὸν νέον ὁσιομάρτυρα Δαμιανόν· ὅστις ἐξ Ἀγράφων καταγόμενος, ἦλθεν εἰς τὸ Ὄρος καὶ ἔγεινε μοναχός· ἡσυχάζων δὲ ἔξω τῆς μονῆς ταύτης, ἤκουσε θείαν φωνὴν λέγουσαν, «Δαμιανέ, μὴ ζήτηί μόνον τὸ ἰδικόν σου συμφέρον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ἄλλων». Ὅθεν ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ μέρη τοῦ Ὀλύμπου, κηρύττων εἰς τοὺς Χριστιανούς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων αὐτοὺς νὰ ἀπέχωνται ἀπὸ πάσης κακίας, καὶ νὰ φυλάττωσι τὰς ἐντολάς τοῦ Χριστοῦ· ἐκεῖ δὲ ἐπιβουλευθεὶς ἀνεχώρησε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη τῶν Ἀγράφων, ὅπου καὶ κτίσας μικρὸν μοναστήριον ἡσύχαζε μετ' ἄλλους ἀδελφούς. Ἐπιβουλευθεὶς δὲ καὶ ἐκεῖ, παρεδόθη εἰς τὸν κριτὴν τῆς Λαρίσης, καὶ βασανισθεὶς μετ' ἀφόρους βασάνους, καὶ μὴ ἀρνηθεὶς τὸν Χριστόν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλέγχων ἀνδρείως τὴν ὀργὴν τοῦ κριτοῦ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐκρεμάσθη· καὶ πεσὼν ἀπὸ τὴν κρεμάθραν ἐτιζὼν, παρεδόθη εἰς τὴν φωτίαν, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον τῷ 1568.

Ἐδῶ εὐρίσκομεν καὶ τὸν σημειοφόρον ἡσυχαστὴν Δομέτιον, μετ' ὅποιον ἡσύχασεν ὁ ὁσιομάρτυς Δαμιανὸς τρία ἔτη.

Ἐδῶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Φιλοθέου εὐρίσκομεν ἀκόμη καὶ τὸν ἅγιον Συμεών, τὸν μονοχίτωνα καὶ ἀνυπόδητον· ὅστις ὀνομάζετο Κουρευμένος· διότι ὢν πρότερον Διάκονος εἰς τὴν Λαύραν, ἐπειδὴ ἀδελφός τις ἐθαύμασε καὶ ὠρέχθη τὰ μαλλία του, ὁ θεὸς Συμεὼν τὰ ἔκοψε καὶ τοῦ τὰ ἔδωκεν· οὗτος λοιπὸν ἀπελθὼν ὕστερον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Φιλοθέου, ἐγένετο ἡγούμενος εἰς αὐτὸ διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ φρόνησιν.

Ἐπειδὴ δὲ μίαν φόραν ἤλεγξε μερικοὺς ἀτάκτους μοναχοὺς, ἐκεῖνοι μὴ ὑποφέροντες τὸν ἐλεγμὸν, ἔδειραν, φεῦ! αὐτὸν καὶ ἐφυλάκισαν. Ὅθεν ἀνεχώρησεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ Ὄρους, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ζαγοράς, καὶ Εὐρίπου καὶ Ἀθηνῶν, καὶ Λαρίσης, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ

Θεοῦ, καὶ πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφων εἰς μετάνοιαν· κατοικήσας δὲ τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους ὑποκάτω εἰς μίαν μηλέαν, κατὰ τὸ βουνὸν τὸ καλούμενον Φλαμούριον, πηγνύμενος ἀπὸ τὴν ψύχραν τοῦ χειμῶνος, καὶ καταφλεγόμενος ἀπὸ τὴν καλοκαιρίου, ἐσύναζεν ἐκεῖ πολλοὺς ἀδελφούς, ὅπου καὶ ἔκτισε μοναστήριον εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἀπελθὼν δὲ ἔπειτα εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τινὰ χρεῖαν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ τρισμακάριστος· καὶ μετὰ τὴν κοίμησίν του, εὐωδίασε τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, καὶ πολλὰ θαύματα ἐποίησεν· ἡ γὰρ ἁγία αὐτοῦ Κάρα, ἡ εὐρίσκομένη τῶρα εἰς τὸ ἀνωθεν μοναστήριόν του, Χριστιανόν τινα ἰάτρευσε ἀπὸ τὴν ἀνίατον ἀσθένειαν τῆς φθίσεως, καὶ ἄλλον τινα ὕδρωπικόν, μέρος τοῦ λειψάνου του, ὕγιᾳ ἐποίησε· καὶ ἄλλους πολλοὺς καθ' ἑκάστην ἰατροῦει ἀπὸ δαιμόνια, καὶ ἀπὸ ἄλλας διαφόρους ἀσθενείας· μάλιστα δὲ ἀπὸ τὴν θανατηφόρον ἀσθένειαν τῆς πανώλους, ὡς ἐν τῷ τετυπωμένῳ κατὰ πλάτος βίῳ αὐτοῦ ἑρᾶται, εἰς ἐνδειξιν τῆς θεαρέστου πολιτείας του. (1)

Ἐδῶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Φιλοθέου, εὐρίσκομεν γενόμενον μοναχόν, καὶ τὸν ἱσαπόστολον καὶ ἱερομάρτυρα Κοσμᾶν, τὸν ἐκ τίνος χωρίου τῆς Ναυπάκτου, Μεγάλου Δένδρου λεγομένου, καταγόμενον· ἐφημέριον δὲ τῆς αὐτῆς μονῆς χρηματίσαντα. τοῦ ὁποῦ τὸν βίον, καὶ τὴν περίοδον τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος, καὶ τὰ θαύματα καὶ τὸ μαρτυρικὸν τέλος, ὅποιος βούλεται νὰ μάθῃ πλατύτερον, ἅς ἀναγνώσῃ ταῦτα πάντα ἐν τῷ Μεγάλῳ Συναξαριστῇ, Βήρυλλος σελ. 55, Αὐγούστου 4.

ΙΣ'. Ἀς ὑπάγωμεν καὶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Γρηγορίου· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν ὁσιον Γρηγόριον τὸν κτίτορα τῆς μονῆς ταύτης· ὅστις, ὅτι μὲν ἦτον ἡσυχαστὴς καὶ ὁσιος, μαρτυρεῖ τὸ μέχρι τῆς σήμερον σφριζόμενον αὐτοῦ σπήλαιον, ἐν ᾧ ἡσυχάζων, τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας ὁ αἰοίδιμος ἠγωνίζετο, ὅτι δὲ ὡς ἅγιος ἐωρτάζετο, μαρτυρεῖ ἡ θεία αὐτοῦ εἰκὼν. Ὅποια δὲ ἐστάθησαν τὰ κατὰ μέρος κατορθώματα τῆς ἐνθέου αὐτοῦ πολιτείας, ὁ πανδαμάτωρ χρόνος δὲν μας ἄφησε κἀνὲν ὑπόμνημα τὸ ὅποιον νομίζομεν, ὅτι συνηφανίσθη ὁμοῦ μετ' ὅλον τὸ μοναστήριον, ἀπὸ τὴν εἰς αὐτὸ γενομένην ποτὲ πυρκαϊάν, κατὰ τὴν παλαιὰν παράδοσιν ἣν ἔχομεν.

ΙΖ'. Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τῆς Σιμόπετρας· καὶ ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν ἅγιον Σίμωνα τὸν μυροβλύτην, τὸν κτίτορα τῆς αὐτῆς μονῆς ὅστις ζῆσας πρότερον εἰς ὑποταγὴν γέροντος, εἰτα ἡσυχάσας εἰς τὸ ἐκεῖσε σφριζόμενον αὐτοῦ σπήλαιον, εἰς τέσσην τελειότητα ἀνυψώθη ὁ αἰοίδιμος, ὥστε καὶ τὸν Διάβολον εἰς εἶδος δράκοντος φανέντα αὐτῷ ἐ-

(1) Τοῦτου ἡ ἀσκητικὴ ἀκολουθία εὐρίσκεται τετυπωμένη εἰς τὸν ἡμέτερον Σμάραγδον σελ. 237 τῇ 19 Ἀπριλίου.

νίκησε· και θείου φωτισμοῦ ἡξιώθη, και φωνὴν ἤκουσε παρὰ τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ νυκτὶ τῶν Χριστουγέννων, προστάζουσιν αὐτὸν νὰ χτίσῃ τὸ μοναστήριον ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν· ὅπου και ἀστέρα εἶδεν ἱστάμενον κατελθόντα ἄνωθεν, ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσῃ τὸ μοναστήριον, ἐποίησε και πολλὰ θαύματα. Τὸν γὰρ κεραστήν και μαθητὴν του πεσόντα κάτω ἀπὸ τὸ μέγα ὕψος ἐκεῖνο, ἀβλαβῆ ἐφύλαξε, και τῶν ὁρμησάντων κατ' αὐτοῦ Ἀράβων, ἄλλου μὲν ἐξήρανε τὴν χεῖρα, ἄλλων δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐτύφλωσε, και πάλιν ἰατρεύσας αὐτοὺς, ἐδάπτισε και μοναχοὺς ἐποίησε, και τὴν θυγατέρα δὲ τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας Ἰωάννου Οὐγγλεση, δαμιονιζομένην ἰάτρευσε· και μετὰ θάνατον, μύρον εὐώδες ἐκ τῶν λεμφάνων του ἀνέβλυσεν· καθὼς τοῦτο μαρτυρεῖ τὸ τοῦ ἀνωτέρω βασιλέως χρυσοῦλλον.

ΙΘ'. Ὡς ὑπάγωμεν και εἰς τὴν βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Ἐσφιγμένου, και ἐδῶ εὐρίσκομεν ὅτι, ἐστάθη κοινοδιάτης και ὑπηρέτης τῆς τραπέζης ὁ νέος Ἀθανάσιος, ὁ γενόμενος ὑπερον πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καθὼς ἱστορεῖ Ἰωσήφ ὁ Καλοθέτης, ὁ τὸν βίον συγγράψας τοῦ Ἁγίου τούτου· οὗτινος τὰ κατορθώματα και τὴν πολιτείαν, ὥς ἀναγνώσῃ ὁποῖος θέλῃ ἐν τῷ Χρυσοπράσῳ ἐν σελίδι 455 Ὀκτωβρίου 28· ἡμεῖς δὲ τόσον λέγομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐτίμησεν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ ἀναπαυσάμενον, πηγὴν θαυμάτων και εὐωδίας ἀποδείξας τὸν τάφον αὐτοῦ και τὸ λείψανον, ὡς λέγει ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἐν τῷ ὑπὲρ τῶν ἱερῶς ἡσυχάζόντων λόγῳ αὐτοῦ, τῷ περιεχομένῳ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ.

Ἐδῶ εἰς τὴν Σκήτην τοῦ Ἐσφιγμένου, τὴν καλουμένην Σαμάρειαν, εὐρίσκομεν ἡσυχάζοντα τὸν ἅγιον Δαμιανόν, τὸν φίλον τοῦ ἁγίου Κοσμά τοῦ Ζωγραφίτου, ὡς ἐν τῷ βίῳ ἐκείνου ὁράται, οὗτος οὖν ὁ Δαμιανὸς ἔχων ἐντολὴν νὰ μὴ κοιμηθῇ ποτὲ ἔξω τῆς καλύβης του, ἐφάνη πᾶσι ἀληθεῖα στερεὰ φύλαξ τῆς ἐντολῆς ταύτης ὑπὸ τὴν ἀκόλουθον περίστασιν. Ἀπελθὼν γὰρ ποτε εἰς ἓνα πνευματικόν, πλησίον τῆς μονῆς τοῦ Χιλιανταρίου καθήμενον, και μὴ εὐρὼν αὐτὸν ἐπρόσμεινεν ἕως οὗ ἔβραδίασεν ἡ ἡμέρα· παρακαλούντων δὲ αὐτὸν νὰ μείνῃ, τῶν ἐκεῖσε ἀδελφῶν, και διότι ἦτον ἑσπέρα, και διμυλῶδης καίβροχερός ὁ καιρὸς, ὁ μεγαλόψυχος ἐκεῖνος δὲν ἑσπερξεν, ἀλλὰ ἀνεχώρησε, μὴ γνωρίζων δὲ ποῦ εὐρίσκετο διὰ τὴν πολλὴν βροχὴν και τὸ σκότος, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἀνεβόησε σῶσόν με, ὅτι ἀπόλλυμαι. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἅμα τῇ φωνῇ εὐρέθη ἐμπροσθεν τῆς καλύβης του ἀβλαβής· ἐξαπέστειλε γὰρ ὁ Κύριος τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ και ἐλύτρωσε τὸν δοῦλόν του, μετὰ δὲ τὴν κοίμησίν του τόσῃ πολλῇ και ἀρρητος εὐωδία μύρου ἐξήρχετο ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ τρισμακαρίου, ἕως τεσσαράκοντα ἡμέρας, ὥστε ἡσθάνοντο οἱ Πατέρες αὐτὴν κάτω εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἐσφιγμένου εἰς διάστημα ἐνὸς μιλίου

και ἐπέκεινα· δοξάσαντος αὐτὸν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν καθαρότητα και θεάρεστον πολιτείαν του.

Τελευταῖον δέ, ὡς ὑπάγωμεν και εἰς τὴν σκήτην και κελλία τῶν Καρεῶν, και ἐδῶ εὐρίσκομεν τὸν ὅσιον Νεκτάριον, τὸν ἐν τινὶ κελλίῳ τοῦ Ἰαγάρη ἱενομαζομένου ἀσκητικῶς και ἀγιοπρεπῶς ζήσαντα και τελειωθέντα (ἐν ἔτει 1470.)· εἰς τὸ αὐτὸ κελλίον εὐρίσκομεν και τὸν αὐτοῦ γέροντα Φιλόθεον, τὸν προορατικὸν χαρίσματος ἡξιωμένον. (1)

Ἐδῶ εὐρίσκομεν και ὁσιομάρτυρας, τὸν Πρῶτον τοῦ ἁγίου Ὄρους, και τοὺς κύκλῳ κατοικοῦντας εἰς τὰ κελλία· ὁτινες, ἐπειδὴ ἡλεγκαν τοὺς λατινοφρονas, Μιχαὴλ τὸν βασιλέα, και Βέκκον τὸν πατριάρχην, ὁ μὲν πρῶτος ἐκρεμάσθη, οἱ δὲ ἄλλοι ἕλπει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθησαν.

Δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω και τὸν ὅσιον Νικηφόρον, τὸν πρότερον μὲν Λατίνον ὄντα, ὕστερον δὲ τὸ δόγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας δεξάμενον, και ἐλθόντα και ἡσυχάσαντα εἰς τὰ ἐρημικώτερα μέρη τοῦ Ὄρους· ὅστις συνέγραψε τὴν σοφὴν μέθοδον περὶ τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἀποκειμένην ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ σελὶς 869.

Ὁμοίως ἐδῶ εὐρίσκομεν και τὸν ὅσιον και θεόσοφον Θεόκλητον, ὁστις ἀσκήσας πρότερον ἐνταῦθα, ὕστερον ἔγεινε Φιλαδελφείας ἀρχιερεὺς, ὡς ἀναφέρει περὶ αὐτοῦ ὁ Παλαμᾶς θεὸς Γρηγόριος· τὸν Θεόκλητον τοῦτον και τὸν ἀνωτέρω Νικηφόρον, ἔλαβε διδασκάλους ὁ ρηθεὶς Γρηγόριος εἰς τὴν μοναδικὴν φιλοσοφίαν, (δρα Φιλοκαλίας σελ. 961).

Οὗτοι εἶνε οἱ ὀνομαστοὶ και γνωστοὶ εἰς ἡμᾶς ἅγιοι, ὅσοι ἐδλάστησαν εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος· εἶνε δὲ και ἄλλοι ἀνώνυμοι και ἀγνώριστοι εἰς ἡμᾶς, ὁτινες ἄλλοι μὲν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἀράβων και Ἀγαρηνῶν ἀνῆρέθησαν εἰς πολλὰ Μοναστήρια πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἄλλοι δὲ κατὰ διαφόρους καιροὺς και τρόπους εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, και ἡγίασαν, τοὺς ὁποίους ἐὰν θέλω νὰ ἐξαριθμῶ, βέβαια θέλουσι πληθυνθῆναι ὡς ἡ ἄμμος κατὰ τὸν Δαβὶδ, «ἐξαριθμησάμην αὐτοὺς, και ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται.» (ψαλμ. ρλθ. 17). Οὗτοι ὅλοι εἶνε οἱ πύρινοι ἐκεῖνοι και ὕψηλοι πύργοι, οὓς εἶδεν ἔξυπνος μὲ θεῖαν ὀπτασίαν ὁ ὅσιος Μάρκος ὁ μαθητὴς Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὅτι ἦσαν τριγύρῳ εἰς ὅλον τὸ ἅγιον Ὄρος· οὗτοι εἶνε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν μοναχῶν, οὓς εἶδεν ὁ αὐτὸς Μάρκος, ὅτι ἴσταντο ὁμοῦ μὲ τοὺς Ἀγγέλους πε και Ἀρχαγγέλους τριγύρῳ εἰς τὴν Θεοτόκον, δοξολογοῦντες και προσκυνοῦντες αὐτήν· ἥτις ἔχουσα παλάτια χρυσᾶ και ὕψηλά, κατὰ τὸ μέρος τῆς Βίβλας, ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου ὡς Βασίλισσα, καθὼς ἀναφέρει ὁ βίος τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλυδίτου. Καὶ διὰ νὰ εἰπω μὲ συντομίαν, οὗτοι οἱ σήμερον ἐορταζόμενοι Ἅγιοι ἐδείξαν ἀληθῆ τὴν προφητείαν

(1) Τὸν βίον των δρa εἰς τὸν Ἀμέθυστον σελ. 166 Δεκεμβρίου 5.

της Θεοτόκου, ἣν εἶπεν ὅτι θέλει ὀνομασθῆν ἅγιον τοῦτο τὸ Ὅρος, οὗτοι γὰρ τὸ ἡγήσαν, τὸ ἐθαυμάστωσαν, τὸ ἐδόξασαν, καὶ τὸ ἑκαμὴν ὀνομαστὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ Γ'.

ΗΘΙΚΟΝ

Ταῖς αὐτοτρόπως μὲν οἱ θεοφόροι οὗτοι Πατέρες καὶ ἅγιοι ἡγάπησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν ἐπὶ τῆς γῆς μὲ τὴν ἰσαγγέλον αὐτῶν πολιτείαν καὶ τὰ θεάρεστα αὐτῶν κατορθώματα, καὶ ἀμοιβαίως ἡγαπήθησαν καὶ ἐδοξάσθησαν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ζῶντες καὶ μετὰ θάνατον, μὲ τὰς ἀναβλύσεις τῶν μύρων, μὲ τὰς εὐωδίας τῶν λειψάνων, μὲ τὰ ὑπερφυσικά θαύματα, τὰ ὅποια ἐνήργησε δι' αὐτῶν, καὶ ἐνεργεῖ πάντοτε ὁ τῶν ἁγίων Θεός, καὶ μὲ τὴν ἀπόλαυσιν ὧν ἐκείνων τῶν οὐρανίων καὶ αἰώνιων ἀγαθῶν «ἀδελφὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, & ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἁγαπῶσιν Αὐτόν». (ἀ. Κορ. 6.) Καὶ νῦν συγχωρεῖτε τοὺς ἐν οὐρανοῖς μὲ τὰς τάξεις τῶν Ἀγγέλων, μὲ τοὺς χοροὺς τῶν Πατριαρχῶν, τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων· οἱ Ἱεράρχαι μὲ τοὺς Ἱεράρχας· οἱ Ὅσοι μὲ τοὺς Ὅσιους· οἱ Ὁμολογηταὶ μὲ τοὺς Ὁμολογητάς· οἱ Ὁσιομάρτυρες καὶ Ἱερομάρτυρες μὲ τοὺς Ὁσιομάρτυρας καὶ Ἱερομάρτυρας· Θεὸν ὁρῶντες πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ὁρώμενοι καὶ φωτιζόμενοι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὃν ἐκ ψυχῆς ἡγάπησαν, μὲ τὴν τρανότεραν γνῶσιν καὶ τελειότεραν ἑλλαμψιν τῆς αὐτοῦ Θεότητος, τὴν ὁποίαν Βασιλείαν οὐρανῶν ὀνομάζει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος. (1)

Ἡμεῖς δὲ οἱ τούτων τῶν ἁγίων Πατέρων εὐτελεῖς υἱοὶ καὶ διάδοχοι, μὲ ποῖον τρόπον δυνάμεθα νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, καὶ νὰ ἐπιτύχωμεν τῆς ποθουμένης σωτηρίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἀφήσαμεν τὸν κόσμον, καὶ ἤλθομεν ἐδῶ εἰς τὸ Ὅρος τοῦτο; Ἐγὼ νὰ σᾶς εἰπῶ· ἂν πιστῶς ἀκολουθῶμεν τὸ παράδειγμα τῆς ἐναρέτου ζωῆς καὶ πολιτείας τῶν ὁσίων τούτων· καὶ ἂν ἐπιμελώμεθα νὰ φυλάττωμεν ἀπαρασαλεύτως τοὺς νόμους καὶ κανόνας καὶ τύπους τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ὅσους παρέδωκαν ἐγγράφως εἰς ἡμᾶς οἱ τρισμακάριοι οὗτοι ὅσοι.

(1) Οὕτω γὰρ ἐκεῖνος ἐν τῇ περὶ Θεολογίας πρώτῃ αὐτοῦ λόγῳ φησὶ, «τί ἔμοι τὸ λειπόμενον; τί τὸ ἐλλειπόμενον; βασιλείαν οὐρανῶν πάντως ἔρεῖς· ἡγοῦμαι δὲ μὴ ἄλλο τι τοῦτο εἶναι, ἢ τὸ τυχεῖν τοῦ καθαρωτάτου τε καὶ τελειωτάτου· τελειωτάτου δὲ, τῶν ὄντων, γνῶσις Θεοῦ· ἀλλὰ τὸ μὲν κατὰσχῶμεν τὸ δὲ καταλάβωμεν τὸ δὲ ἐκείθεν ταμιεύσῶμεθα, ἵνα ταύτην σχῶμεν τῆς φιλοπονίας τὴν ἐπικαρπίαν, ὅλην τῆς ἁγίας Τριάδος τὴν ἑλλαμψιν, ἥτις ἐστὶ καὶ οἶα, καὶ ὅση, εἰ θέμις τοῦτο εἰπεῖν.»

Καὶ λοιπόν, ὅσοι μὲν εἶνε ἡγούμενοι καὶ προεστώτες τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, ἃς μιμῶνται τοὺς ἁγίους εἰς τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ταπεινότητα καὶ ἃς μὴ ἐπαίρουνται εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς ἡγουμένης ἵνα μὴ μετὰ τῶν ὑπερηφάνων κατακριθῶσι, καὶ στερηθῶσι τοῦ μακαρισμοῦ τῶν ταπεινοφρόνων· καθὼς παραγγέλλει ὁ μέγας Βασιλεὺς λέγων, «τὸν προεστώτα μὴ ἐπαίρτω τὸ ἀξίωμα, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τοῦ μακαρισμοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης». Ὅσοι δὲ εἶνε ὑποτακτικοὶ καὶ ὑποκείμενοι, ἃς μιμῶνται τοὺς ἁγίους εἰς τὴν ἀληθινὴν ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν φυλάσσοντες τὰ καθήκοντα τῆς ὑπακοῆς, τὰ ὅποια εἶνε ἐξ, κατὰ τοὺς θεοφόρους Πατέρας· α' νὰ μὴ κρύπτωσι τοὺς λογισμούς των ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐξομολογῶνται· β' νὰ ἔχωσι βεβαίαν καὶ ἀληθινὴν ἀγάπην εἰς τοὺς γέροντας των, καὶ ὅχι πλαστὴν καὶ ὑποκριτικὴν· γ' νὰ φυλάττωσι καθαρὰν καὶ ἄδολον πίστιν εἰς αὐτούς, ὡς εἰς τὸν ἴδιον Χριστόν· δ' νὰ λέγωσι τὴν ἀλήθειαν εἰς ὅλα, καὶ λόγια καὶ ἔργα ὅσα πράξωσι· ε' νὰ ἔχωσι τελειὰν ἐκκοπὴν, ὅχι μόνον τοῦ θελήματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ φρονήματός των· καὶ σ' νὰ μὴ ἀντιλέγωσι καὶ ἀντιπράττωσιν εἰς τοὺς ἡγούμενους καὶ προεστώτας των, εἰς ὅσα τοὺς προστάζουσι κατ' ἐντολὴν Θεοῦ. Ἐπειδὴ «ἡ ἀντιλογία, κατὰ τὸν μέγαν Βασιλεῖον, τὸ αὐτοκρατορικὸν καὶ ἀνυπότακτον δείκνυσιν». Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅλοι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ἃς μιμῶμεθα κατὰ τὸ δυνατόν τοὺς ὁσίους τούτους εἰς τὴν φύλαξιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ· εἰς τὴν ὑπομονὴν τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν κόπων τῆς ἀσκήσεως· εἰς τὴν φιλαδελφίαν· εἰς τὴν ἀγάπην· ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἀκτημοσύνην καὶ παρθενίαν· διότι αὗται αἱ δύο ἀρεταί, εἶνε ἰδίαι ἡμῶν τῶν μοναχῶν, κατὰ τὰς ὁποίας διαφέρομεν ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς, ὡς λέγει ὁ ἅγιος Μάξιμος· εἰς τὴν ἀκτημοσύνην μᾶς βοηθεῖ μεγάλως νὰ βιάζωμεν ἑαυτοὺς νὰ μὴ θέλωμεν τὰ περιττὰ καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν, ἀλλὰ τὰ μέτρια καὶ ἀναγκαῖα· εἰς δὲ τὴν παρθενίαν μᾶς βοηθεῖ μεγάλως, ἡ φυλακὴ τῶν πέντε αἰσθήσεων ἡμῶν, καὶ μάλιστα ἡ τῆς ὁράσεως· ὅτι διὰ τοῦ μέσου αὐτῶν, ὡς διὰ τινων θυρίδων, ἀναβαίνει ὁ τῆς ψυχῆς θάνατος· καθὼς λέγει ὁ Ἱερεμίας, «ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων» (θ. 20). Ἐξαιρέτως δὲ εἰς τοῦτο βοηθεῖ ἡμῖν, ἡ ἐν καρδίᾳ νοερά καὶ ἀδιάλειπτος προσευχὴ τοῦ «Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐλεήσόν με»· ὅτι διὰ τῆς παντοτεινῆς μελέτης τοῦ ἁγίου τούτου ὀνόματος, ἀποδιώκωμεν τοὺς αἰσχροὺς καὶ βλασφήμους λογισμούς, ὅσους μᾶς προβάλλει ὁ Διάβολος· καθὼς λέγει ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, «Ἰησοῦ ὀνόματι μᾶστιζε πολέμους». Ὅθεν ἃς μὴ ἀρκώμεθα μόνον εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκωμεν τὴν κοινὴν καὶ διωρισμένην ἀκολουθίαν, καὶ νὰ κάμνωμεν τὸν συνειθισμένον κανόνα μας, τὴν δὲ νοερὰν καὶ παντοτεινὴν προσευχὴν νὰ ἀμελῶμεν, διότι αὕτη εἶνε τὸ ἐξαιρετικὸν ἔργον τῶν μοναχῶν.

Ἡμεῖς ὅσοι εὕρισκόμεθα ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ ἅγιον Ὅρος, εἴτε μοναστηριακοί, εἴτε σκητιῶται, εἴτε κελλιῶται, πρέπει νὰ ἐντρεπώμεθα, ἂν ὄχι ἀπὸ ἄλλο, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὅποιον ἔχει ὁ τόπος οὗτος εἰς τὸν ὅποιον καθήμεθα, καὶ ἐκ τούτου νὰ παρακινώμεθα εἰς τὴν ἀρετὴν· ἅγιον Ὅρος θέλει νὰ εἰπῇ τόπος ἀγιότητος· τόπος καθαρότητος· τόπος οὗ ἐπάτησαν τόσοι ἁγίων πόδες. Τόπος, ὅστις ἔχει ἐξυμωμένα τὰ χῶματα ἀπὸ τὰ αἵματα, ἀπὸ τοὺς ἰδρωτάς, καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα ἑκατοντάδων καὶ χιλιάδων ὁσίων Πατέρων· ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ἅγιον Ὅρος εἶνε τόπος ἀρετῆς καὶ ἀγαθοεργίας.

Ἄς ἐνθυμώμεθα πάντοτε, ἀδελφοί, τὸν πρῶτον ἐκείνον σκοπόν, διὰ τὸν ὅποιον ἐφύγαμεν τὸν κόσμον καὶ ἤλθομεν ἐδῶ εἰς τὸ Ὅρος· ὅστις ἦτο βεβαιότατα νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, καὶ νὰ σωθῶμεν· καθὼς ἐνθυμεῖτο αὐτὸν πάντοτε καὶ ὁ μέγας Ἀρσένιος, καὶ ἔλεγε τοῦτο τὸ ἀξιωματικὸν λόγιον «Ἀρσένιε, δι' ὃ ἐξῆλθες»· διότι ἡ συχνὴ τοῦ πρώτου ἐκείνου σκοποῦ μας ἐνθύμησις, ἀνακαινίζει τὴν προθυμίαν ἡμῶν, καὶ δὲν μας ἀφίνει νὰ πίπτωμεν εἰς ἀμέλειαν.

Ἄς προσέχωμεν λοιπόν, ἀγαπητοί, καλῶς, ὅσοι εἰς τοῦτον τὸν νοητὸν παράδεισον τῆς Θεοτόκου εὕρισκόμεθα· ὅτι, καθὼς εἰς τὸν αἰσθητὸν παράδεισον ἦτο ξύλον ζωῆς, καὶ ξύλον γνώσεως καλοῦ, καὶ πονηροῦ, οὕτω καὶ ἐδῶ εἶνε καὶ καλὰ καὶ κακά, ὑπάρχει καὶ ζωὴ καὶ θάνατος· καὶ καθὼς ἐκεῖ ἦτον ὄφις, ὅστις ἠπάτησεν τοὺς προπάτορας· οὕτω καὶ ἐδῶ εἶνε Διάβολος, καὶ ζητεῖ κάθε ὥραν νὰ μᾶς ἀπατήσῃ μὲ τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός, καὶ νὰ μᾶς θανατώσῃ. Ὅθεν ἂς μὴ λαμβάνωμεν θάρρος ποτὲ λέγοντες, ὅτι τάχα εὕρισκόμεθα εἰς τὸν λιμένα τοῦτον, καὶ δὲν φοβούμεθα· διότι συμβαίνει πολλάκις νὰ ναυαγῶσι πολλοὶ ἀγγελίστως καὶ ἔσω εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα, τὸ ὅποιον εἶνε πλέον ἀξιογέλαστον· ἐπειδὴ, ἂν ἐκινδυνεύομεν τυχὸν εὕρισκόμενοι εἰς τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου, δὲν ἤμεθα τόσοι ἀξιογέλαστοι, ἀλλὰ νὰ κινδυνεύσωμεν, καὶ νὰ πνιγῶμεν ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς μετανοίας, τοῦτο κάμνει τοὺς δαίμονας καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μᾶς περιγελῶσι περισσότερον· διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ μέγας Βασίλειος, «πολλοὺς ὁ ἐχθρὸς, τοὺς ἐν τῷ πελάγει καὶ παντὶ ἀνέμῳ καὶ κλύδωνι διασωθέντας, εἶσω τῶν λιμένων ἀμεριμνούντας, σὺν αὐτάνδρῳ τῷ σκαφεὶ τῷ βυθῷ παρέδωκεν.» (περὶ ἀποταγ. βίου). Καὶ Ἀλλαχοῦ λέγει, ὅτι πολλοὶ μὲν ἀρχίζουσι τὴν μοναδικὴν ζωὴν, ὀλίγοι δὲ τὴν τελειώνουσιν ἀξίως καὶ καθὼς πρέπει· «τὸ μὲν γὰρ κατάρξασθαι τοῦ μονήρους βίου, πολλοὺς ἴσως τετόλμηται· τὸ δὲ ἀξίως ἐπιτελέσαι, ὀλίγοις τάχα πού πεπónηται.» (Ἐπιστολὴ πρὸς Χίλωνα).

Πρὸ πάντων δέ, ἂς μιμώμεθα ἅπαντας τοὺς ἁγίους τούτους εἰς τὴν φιλοξενίαν καὶ ἐλεημοσύνην, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐλογῇ ὁ Κύριος τὰ ὑπάρ-

χοντα τῶν Μοναστηρίων, καὶ Σκήτεων καὶ Κελλιῶν· διὰ τὸ ὅποιον, ἁμαρτίαν ἐνόμισα νὰ σιωπήσω ἐδῶ ὡς ἀρμοδίαν τὴν ἱστορίαν, ἣν εὕρισκομεν εἰς τὰ Πατερικά.

Εἰς ἐν μοναστήριον ἦτόν τις ἡγούμενος πολὺ φιλόξενος καὶ ἐλεήμων, καὶ ὅσον αὐτὸς ἤλθει τοὺς πτωχοὺς, τόσοι περισσότεροι ἠλάσγει ὁ Θεὸς τὸ μοναστήριόν του· ἀπ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἡγούμενος ἐκεῖνος, ἔγεινεν ἄλλος ἀνελεήμων, ὅστις ἐστέρησε τὴν φιλοξενίαν καὶ ἐλεημοσύνην ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ πτωχοὺς. Ὅθεν καὶ ὁ Θεὸς ἐστέρησε τὴν εὐλογίαν του ἀπὸ τὸ μοναστήριον· καὶ τὴν σπενχωρίαν ἐδοκίμαζον οἱ μοναχοί, ὥστε μόλις εἶχον τὸν ἐπιούσιον ἄρτον· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ὑπῆγεν εἰς ἱεροπρεπὲς καὶ σεβάσιμος γέρων εἰς τὸν θυρωρὸν, καὶ παρεκάλεσε διὰ νὰ τὸν δεχθῇ μέσα εἰς τὸ μοναστήριον· ὁ δὲ θυρωρὸς, τὸν ἐδέχθη ἀλλὰ κρυφίως. Ἐπειτα φιλοξενῶν αὐτόν, τοῦ λέγει, μὴ θαυμάσης καλὴ ἀνθρωπε, πῶς δὲν σε περιποιῶμαι καθὼς πρέπει· διότι, ἄλλοτε τὸ μοναστήριον τοῦτο ἦτον τόσοι εὐτυχισμένοι, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος ἐὰν ἤρχετο, τὸν περιποιεῖτο πλουσιοπάροχα· ἀλλὰ τώρα, τόσοι ἐδυστύχησεν, ὥστε οὐδὲ τὸν πτωχότερον ἀνθρώπον δύναται νὰ περιποιήσῃ. Τότε ὁ φαινόμενος γέρων ἐκεῖνος τοῦ ἀπεκρίθη· δύο ἀδελφοὶ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦτο, καὶ ἂν αὐτοὶ δὲν ἐπανεέλθωσι, ποτὲ δὲν θέλει εὐτυχῆσαι τὸ μοναστήριον· ὁ μὲν εἰς ἀδελφὸς ὀνομάζεται «Δότε» καὶ ὁ ἄλλος «Δοθήσεται»· καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔγεινεν ἄφαντος· εὐθὺς δὲ ὁ θυρωρὸς, ἀνῆγγειλε τὴν δρασιν· εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς. Ὅθεν ἤρχισαν πάλιν νὰ φιλοξενῶσι τοὺς πτωχοὺς ὡς πρότερον· καὶ οὕτω ἤρχισε καὶ τὸ μοναστήριον νὰ λαμβάνῃ πάλιν τὴν προτέραν του εὐτυχίαν. (Ἐκ τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου σελ. 402).

Ἐὰν ταῦτα πάντα φυλάττωμεν, ἀδελφοί, θέλομεν εἶναι πρὸς τὸν Θεὸν παντοτεινοὺς πρεσβευτὰς τοὺς σήμερον ἑορταζομένους ἁγίους Πατέρας, καὶ βοηθοὺς καὶ ὑπερμάχους ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ· καὶ ἀληθῶς ἔχομεν νὰ καυχώμεθα, ὅτι εἰμεθα ἡμεῖς μὲν τέκνα αὐτῶν, αὐτοὶ δὲ Πατέρες ἡμῶν, διὰ τὴν ἐμοίωσιν ἣν ἔχουσι τὰ ἔργα ἡμῶν, πρὸς τὰ ἔργα τῶν καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, «Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε ἂν.» (Ἰωάν. ἡ. 39). Ἐὰν ταῦτα πάντα φυλάττωμεν, καὶ ἐν μετανοίᾳ τὴν ζωὴν ἡμῶν τελειώσωμεν εἰς τοῦτον τὸν ἱερὸν τόπον, θέλομεν ἀποκτήσιν πρὸς τοὺς ἀπροσμάχητον προστάτιν καὶ βοηθόν, αὐτὴν τὴν Κυρίαν καὶ Ἐφορον τοῦ ἁγίου Ὁρους, τὴν Δέσποιαν ἡμῶν Θεοτόκον, ἥτις θέλει μᾶς συστήσιν εἰς τὸν Υἱόν της, καὶ θέλει ζητήσιν παρ' Αὐτοῦ τὴν ἀφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καθὼς ὑπεσχέθη μόνῃ της ἡ ἀψευδὴς Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ὡς προείπομεν.

Αλλ' ὦ μακαριώτατοι θεοὶ Πατέρες· οἱ Ὅσιοι καὶ Ἱεράρχαι· οἱ Ὁμολογηταὶ καὶ Ὁσιομάρτυρες καὶ Ἱερομάρτυρες· οἱ Μυροβλῦται καὶ Θαυματουργοί· οἱ ἐπίγειοι Ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι, οἱ τοῦ ἀγίου Ὄρους πολιοῖχοι καὶ οἰκισταί, καὶ μετὰ τὴν Θεοτόκον προστάται ἡμῶν καὶ εὐεργέται καὶ ἑφοροί· οἱ ἐν σαρκὶ τοὺς ἀσάρκους νικήσαντες δαίμονας, πάντων τῶν Ἀγιορείτων ὄντες στέφανος καὶ δόξα καὶ καύχημα· ἡ βασιλικὴ καὶ τροπαιοφόρος παράταξις τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν Θεοτόκου· τὰ μυρίπνοα ἄνθη, καὶ τὰ ἀγλαόκαρπα δένδρα τοῦ νοσητοῦ τούτου Παραδείσου τῆς Ἀειπαρθένου· οἱ ἀένναοι ποταμοὶ τῶν θείων καὶ πνευματικῶν χαρισμάτων· δέξασθε τὸ παρὸν ἐφύμνιον τὸ ὅποιον σὰς προσφέρει δλη ὁμοῦ ἡ Κοινότης τοῦ ἀγίου Ὄρους, τὸ ὑμέτερον Ποίμνιον, ὡς ἐδέξατο ὁ Κύριος τὰ δύο λεπτά τῆς χήρας. Καὶ τὴν κοινὴν ταύτην καὶ καινὴν ἐορτὴν ὑμῶν καὶ πανήγυριν, ἣν ὅλοι κοινῶς ἐπιτελοῦμεν, ἐναγκαλίσασθε, θεϊότατοι, ὡς ὁσμήν εὐωδίας, καὶ ὡς θυσίαν εὐπρόσδεκτον· τί γὰρ ἄλλο νὰ πράξωμεν, ἵνα δεῖξωμεν τὸ δισέκτιστον χρέος, ὅπερ ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἡμῶν διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας καὶ χάριτας, ὧν ἀπηλαύσαμεν, καὶ ἀπολαύομεν, καὶ θέλομεν ἀπολαύειν διὰ βίου παρ' ὑμῶν; Ναί, τὸ ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἡμεῖς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, δὲν εἰμεθα ἄξιοι νὰ κατοικῶμεν τὸν ἅγιον τοῦτον τόπον, καὶ νὰ ὀνομαζώμεθα υἱοὶ σας, ἀλλὰ σεῖς, διὰ τὴν χρηστότητά σας, μὴ ἀπαρνηθῆτε νὰ εἰσθε Πατέρες ἡμῶν. Διὸ μετὰ θάρρους παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἅπαντας, ὑμεῖς ἅπαντες νὰ μᾶς ἐνδυναμώητε, ὥστε νὰ μιμώμεθα ὅσον δυνατόν, καὶ ἡμεῖς τὴν ἰδικὴν σας ζωὴν καὶ τὰ ἔργα σας· καὶ εἰς μὲν τὴν παρούσαν ζωὴν, δεόμεθα ὑμῶν ἵνα σκέπητε καὶ διαφυλάττῃτε τὰ ἱερὰ ταῦτα Μοναστήρια καὶ Σκήτας καὶ Κελλία καὶ πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐν αὐτοῖς κατοικοῦντας, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ ἐπηρεῖας τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν νὰ μᾶς ἀξιώσητε διὰ τῶν πρεσβειῶν σας νὰ ἀπολαύσωμεν τῆς οὐρανόθεν μακαριότητος καὶ ἡμεῖς μεθ' ὑμῶν. Εἰ καὶ μέγα ἐστὶ τὸ αἰτούμενον· ἡμεῖς οἱ υἱοί, μετὰ τῶν Πατέρων ὑμῶν· ἡμεῖς τὰ Ποίμνια μετὰ τῶν Ποιμένων ὑμῶν· ἡμεῖς οἱ μαθηταὶ μετὰ τῶν διδασκάλων ὑμῶν· ἵνα ἔχητε λέγειν καὶ ὑμεῖς πρὸς τὸν Θεόν, τὸ ἀποστολικὸν ἐκεῖνο, « Ἰδοὺ ἡμεῖς καὶ τὰ παιδία, ἃ ἡμῖν ἔδωκας, Κύριε. » Ὁ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

« Τῇ συντελειστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις. »

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΩΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ.

ΔΙ' ΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΙΝΟΣ ΑΠΛΟΥ ΠΑΝΥ ΩΦΕΛΙΜΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ

Εὐρισκόμενός ποτε εἰς τὴν ἔρημον τῆς ἱερᾶς Θηβαΐδος διὰ νὰ λάβω πληροφορίαν ἢ ὠφέλειαν ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε ἐνασχομένους Ὀσίους Πατέρας καὶ ἐναρέτους Ἄνδρας, εἶχα πολλὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὸ νὰ ἀκούσω τὰς σωτηριώδεις, καὶ ψυχωφελεῖς διδασκαλίας, καὶ πνευματικὰς ὁμιλίας, ἐκείνων τῶν ὄντως οὐρανίων ἀνθρώπων, καὶ ἐπιγείων Ἀγγέλων διὰ νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν ἐνθούμησίν μου καὶ νὰ λάβω τινὰ καρποφορίαν. Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῶν ἄλλων διηγήσεων, ὅπου διηγοῦντο εἰς κοινὴν ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων, ἕνας ἀπὸ τοὺς προειρημένους Ἀββᾶδες γέρων τὴν ἡλικίαν καὶ εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν ὀνομαστός, εἶπε καὶ ταύτην τὴν ἀξιολογούμενον ἱστορίαν οὕτω. Ἐτυχέ ποτε καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἕνας ἐρημίτης, καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν περιβόητος· ὅθεν πολλοὶ ἀκούοντες αὐτὸν χάριν ὠφελείας ἐξωμολογοῦντο αὐτῷ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν· ἐν μέσῳ δὲ τῶν πολλῶν ἔτυχε καὶ ἕνας ἀπλὸς κατὰ πολλὰ καὶ ἄκακος ἄνθρωπος τὸ ἐπιτήδευμα βοσκὸς ὁ ὅποιος παιδιόθεν εἶχεν ἀναθραφῆ καὶ αὐξήσῃ εἰς τὴν ἔρημον, μὴ ἡξεύρων ἄλλο τι παρὰ νὰ ποιμαίνει πρόβατα· τοῦτον ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ ὁ Ὁσίος πνευματικῶς τρόπῳ ἔρευνῶν τὰ βάθη τῆς καρδίας του διὰ νὰ καταλάβῃ ἂν ὡς ἄνθρωπος σάρκα φορῶν εἶχε κάμει κἀνὲν πταίσimon νὰ τὸν διορθώσῃ· ἀφ' οὗ λοιπὸν τὸν ἐξωμολόγησε καταλεπτῶς καὶ κατὰ τάξιν καὶ τὸν ἥρωτησεν ἐν πρὸς ἐν ὅλα τὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα καὶ εἶδε καὶ ἐγνώρισεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος κάμμιαν ἀμαρτίαν δὲν ἤξευρεν τὸ τί θέλει νὰ εἴπῃ, τῷ ἔλεγε δὲ μόνον ὡς ἄνθρωπος ὅτι εἶχε πόθον νὰ σωθῇ ψυχικῶς καὶ νὰ φθάσῃ εὐκόλως εἰς τὸν Παράδεισον. Τότε ὁ Γέροντας τὸν ἡρμήνευσε νὰ κρατῇ πάντοτε τὴν ἰσὶαν στράταν διὰ νὰ τύχῃ τοῦ ποθομένου, καὶ αὐτὸς τῷ ἔλεγεν ὅτι εἶχε τρεῖς ἡμέρας ὅπου ἐπεριπάτει τὴν ἰσὶαν στράταν, ἕως ὅτου ἐφθασεν εἰς ἕν Μοναστήριον, καὶ δὲν ἡγάπα ἄλλο· καὶ ἐδίψα μόνον τὴν σωτηρίαν του· ἀπὸ τοὺς λόγους τούτους ἐνόησεν ὁ Ἠγούμενος τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀπλότητα καὶ ἀκεραιότητα, τὸν ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς ὡς ἐκ Θεοῦ ἀπεσταλμένον καὶ τὸν ἔκαμε καλόγηρον, ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τὸν διώρισε νὰ φιλοκαλῇ τὴν Ἐκκλησίαν ἥτοι τὸν ἔκαμεν Ἐκκλησιάρχην· ὁ ὅποιος μετὰ χαρᾶς ἐδέχθη καὶ ἐποίησε τὸ προσταττόμενον ἀόκνως· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ὑπῆγεν ὁ Ἠγούμενος, τὸν ἦυρεν ἐκεῖ ὅπου ἐκαθάριζε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἐνουθέτει νὰ κάμνῃ μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προθυμίαν τὸ ἔργον του διὰ νὰ ἔχῃ μισθὸν ἐκ Θεοῦ καὶ νὰ φθάσῃ ταχέως εἰς τὸν Παράδεισον τὸν ὅποιον ἐπόθει· αὐτὸς δὲ βαλὼν μετάνοιαν εἰς τὸν Ἠγούμενον, ἔλεγεν, εὐχαριστῶ σοι Ἄγιε τοῦ Θεοῦ καὶ Δέσποτά μου καὶ τίμιέ μου Γέροντα, ὅπου μὲ νοθετεῖς τὰ πρὸς σωτηρίαν· ὁμῶς κἀγὼ ἕνα λόγον νὰ εἴπω εἰς τὴν ἀγιωσύνην Σου

καὶ παρακαλῶ νὰ μοὶ ἀποκριθῇς, αὐτὸς ὅπου στέκεται ἐπάνω εἰς τὸν κουμπὲν τῆς Ἐκκλησίας ὡς δεδεμένος καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ καταβιγνῇ τελείως ἀλλ' οὔτε ἔφαγεν τίποτε τόσας ἡμέρας ἀφ' ὅπου ἐμβόηκα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ποῖος εἶνε τοῦτος; ἔλεγε μὴ ἤξεύρων ὅτι ἦτον ὁ Χριστός, ἱστορισμένος ἐπάνω κατὰ τὴν συνήθειαν· ὅθεν θαυμάσας ὁ Ἠγούμενος τὴν ἀπλότητά καὶ τὴν ἀκακίαν τῆς καρδίας του καὶ ἀστεϊζόμενος τοῦ εἶπεν· «αὐτὸν ὅπου βλέπεις ἐκεῖ ἐπάνω τὸν εἶχα καὶ ἐφιλοκάλει τὴν Ἐκκλησίαν πρωτύτερα ἀπὸ ἐσέ, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐφιλοκάλει ἐπιτηδεύει τὸν ἐκανόνησά νὰ στέκεται ἐπάνω καθὼς τὸν βλέπεις, διὰ τοῦτο πρόσεχε καὶ σύ, νὰ μὴ πάθῃς τὰ ὁμοία.» Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ ὄντως εὐλογημένος, καὶ ἄκακος ἄνθρωπος, ἐσιώπησεν μὲν κατὰ τὴν ὥραν καὶ δὲν ἀπεκρίθη πλέον οὐδὲν τῷ Ἠγουμένῳ, τὸ βράδυ ὁμῶς ἀφ' οὗ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Κελλάρην τὴν διακονίαν του, διὰ νὰ δειπνήσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐκλείσθῃ μέσα, ἔπειτα ὅταν ἡσύχασαν ὅλοι οἱ Πατέρες πιστευῶν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἠγουμένου ὡς ἄκακος ὅπου ἦτον, δι' ὅσα ἀστεϊζόμενος τοῦ εἶπεν, πῶς ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἦτον ὑπηρέτης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διότι δὲν ἔκαμνεν ἐπιμελῶς τὸ ἔργον του, τὸν ἐκανόνησε νὰ στέκεται ἐκεῖ ἐπάνω, τὸν ἐσυμπόνεσε καὶ ἐλυπήθη, καὶ στεκόμενος κάτωθεν τὸν ἐκραζεν ὡς νὰ ἦτον ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ ζωῇ· «κατάβα, ἀδελφε, νὰ διακονηθῶμεν», ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἐνοικῶν πρῶτος καὶ ταπεινὸς Κύριος, καὶ ἐν καρδίαις πρᾶξων ἀνθρώπων ἀναπαυόμενος τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπλότητά καὶ ἀκακίαν ὀρεγόμενος, ἀπεκρίθη, ὡς τοῦ θαύματος! «φοβοῦμαι νὰ καταβῶ μήπως καὶ τὸ μάθῃ ὁ Ἠγούμενος καὶ σὲ κακοποιήσῃ, νὰ ἔχῃς κόπους διὰ ἐμέ.» καὶ ὁ ἀπλὸς πάλιν τοῦ εἶπεν «κατάβα χωρὶς ἀμφιβολίαν καὶ φόβον, ἐπειδὴ ὅλοι ἡσυχάζουσι καὶ κοιμῶνται, καὶ ἐγὼ ἔχω τὰς θύρας καλῶς κεκλεισμένας, καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐννοήσῃ κανεὶς διότι λυποῦμαι νὰ στέκεσαι νηστικὸς τόσας ἡμέρας, καὶ μάρτυς μου ὁ Κύριος ὅτι ἂν δὲν καταβῇς, οὔτε ἐγὼ δὲν τρώγω.» Τότε τοῦ ἐφάνη ὁ φαινόμενος καὶ καθίσαντες ἔτρωγαν ὁμοῦ καὶ συνωμίλουν εὐφραίνόμενοι· γινομένου δὲ τούτου καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀπὸ τὰς πολλὰς, ἠκούσθη ἀπ' ἔξω πῶς ὁ νεωκὸρος, εἶχε τινα μὲ τὸν ὅποιον συνωμίλει, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐθαύμαζον καὶ ἠγόρευον μάλιστα γινώσκοντες κάλλιστα ὅτι ἐκεῖ μέσα ἄλλος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὕρισχεται τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπου ὅλοι ἀναπαύονται, ἐπήγγειναν πολλάκις καὶ ἔκρουον τὴν θύραν ἔξωθεν διὰ νὰ ἰδῶσιν μὲ ποῖον συνωμίλει· ἀλλ' εὐθὺς ὅπου ἐκείνοι ἀπ' ἔξω ἔκαμναν τὴν ταραχήν, ἐφαίνετο τοῦ ἀπλοῦ πῶς ὁ φαινόμενος μετὰ σπουδῆς ἐγειρόμενος ἀπὸ τὴν τράπεζαν ἀνέβαινεν ἐπάνω, καὶ ἐστέκετο εἰς τὸν τόπον του, ἀλάλητος καὶ ἀσάλευτος ὡς τὸ πρότερον, τότε ἀνοίγε τὰς θύρας τοῦ ναοῦ καὶ ἐμβαίνοντες οἱ μοναχοί, δὲν ἔβλεπον ἄλλον τινά, εἰμὴ μόνον τὸν νεωκὸρον καὶ τὸν ἡρώτων μὲ ποῖον συνωμίλει, ὁ δὲ ἡρνεῖτο ὅτι

δὲν ἦτο κανεὶς εἰμὴ μόνος του, ὅθεν ἐκπληττόμενοι εἰς τὸ παράδοξον πάλιν ἐπέστρεφον· μετὰ πολλὰς οὖν ἡμέρας, ἐπειδὴ πάντοτε ἠκούοντο ὁμιλᾶν ἔξωθεν, ἔβαλον ἓνα ἀδελφὸν τὸν ὅποιον ἤξευραν πῶς τὸν ἡγάπα πλέον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὁ νεωκὸρος, νὰ κάμῃ τρόπον νὰ τὸν ἐρωτήτῃ διὰ νὰ τοῦ εἰπῇ τὴν ὑπόθεσιν, ὑποσχόμενος μετ' ὅρκου νὰ μὴ τὸ φανερώσῃ εἰς κανένα· οὕτω λοιπὸν ὑπῆγεν ὁ ρηθεὶς ἀδελφός, καὶ ἡρώτα ἐπανεληλυμμένος τὸν νεωκὸρον, ὁ δὲ δὲν ἠθέλησε νὰ τοῦ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, εἰς ὅλον δὲ τὸ ὕστερον ἀφ' οὗ τὸν ὥρκισε μόνις καὶ μετὰ βίας τοῦ εἶπε μυστικά τὴν ὑπόθεσιν καθὼς ἀνωθεν ἠκούσατε· ἤγουν πῶς κατέβαινεν ὁ Δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς, τὸν ὅποιον ἐκεῖνος ἐνόμιζεν ὅτι ἐστέκετο ἐκεῖ ἐπάνω, διὰ τὸ ἐπιτίμιον τοῦ Ἠγουμένου, κατέβαινε λέγων καὶ ἐφιλεύοντο ὁμοῦ· μάλιστα τοῦ εἶπε καὶ τοῦτο ὅτι ὁ φαινόμενος τοῦ ὑπέσχετο διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου τοῦ ἔκαμνε νὰ τὸν φιλεύῃ καθ' ἑκάστην νὰ τὸν ἐπάρῃ καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς του νὰ τοῦ κάμῃ μίαν φιλίαν θαυμάσιον, καὶ τόσον γλυκυτάτην ὅπου νὰ μὴ τὴν λησμονήσῃ ποτὲ βεβαιῶνων πῶς εἶχεν Πατέρα ὑπέρπλουτον, καὶ ὑπεράγαθον. Ταῦτα ὡς ἠκούσεν ὁ φίλος του ἐκεῖνος ὁ προειρημένος τοῦ ἀπλοῦ, ἔντρομος γενόμενος, ἐδόξασεν διὰ τὴν ὁπτασίαν ὅπου τὸν ἤξισεν ὁ Κύριος· καὶ δραμὼν ἀνήγγειλεν τῷ Ἠγουμένῳ καταλειπτῶς τὰ τῆς υποθέσεως, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἐθαύμασε καὶ ἔχων εἰς μεγάλην εὐλάβειαν ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἐκραζεν εὐθὺς διὰ νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοιαύτην θαυμασίαν καὶ πάντερπνον ὁπτασίαν· ὁ ὁποῖος πρῶτον μὲν ἐπροφασίζετο, ὅτι ἀναίτιως τὸν ἐσυκοφάντησεν ὁ φίλος του λέγων πράγματα ὅπου ἐκεῖνος οὔτε τὰ εἶδεν καὶ τοῦτο ἔκαμνεν διότι ὅλον εἶχε τὸν φόβον νὰ μὴ σκανδαλισθῇ ὁ Ἠγούμενος εἰς ἐκείνον τὸν φαινόμενον ὅπου ἔτρωγαν μαζί καὶ συνωμίλουν καὶ τοῦ δώσῃ ἄλλον κανόνα· ὁμῶς ἐπειδὴ τὸν ἐνεθάρρυνεν ὁ Ἠγούμενος καὶ τὸν ὥρκισε νὰ τοῦ εἰπῇ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, τότε λοιπὸν τοῦ διηγήθη λεπτομερῶς τὰ πάντα, καὶ μάλιστα δὲ καὶ ἐζήτην καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἠγουμένου ἂν δὲν ἤθελεν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν φιλίαν ἐκείνην ὅπου τοῦ ἔταξε νὰ τοῦ κάμῃ ὁ φαινόμενος σύντροφός του, εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς του. Τότε ὁ Ἠγούμενος εὐχηθεὶς αὐτῷ ὑπέσχεθη νὰ τὸν ἀφήσῃ μετὰ χαρᾶς μόνον ἂν ἔστεργεν ἐκεῖνος νὰ κράξῃ μαζί καὶ τὸν Ἠγούμενον εἰς ἐκείνην τὴν φιλίαν, ὁ δὲ ἀπλὸς τοῦ ἀπεκρίθη ὅτι θὰ βάλλῃ ἐπιμέλειαν νὰ τὸν παρακαλέσῃ εἰς τὸ νὰ δεχθῇ καὶ τὸν Ἠγούμενον. Μετὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην διέβη πάλιν εἰς τὸν Ναόν, ἀφ' οὗ ἐνύκτωσεν, ἔλαβε κατὰ τὴν συνήθειαν τὴν διακονίαν του, καὶ κλείσας τὴν θύραν καλῶς, ἔκραξε πάλιν τὸν φαινόμενον, νὰ διακονηθῇ καὶ οὕτω ἐν ᾧ ἔτρωγαν ἐκεῖ συνωμιλοῦντες διὰ τὰ ἀγαθὰ ὅπου ἐμελλεν ν' ἀπολαύσῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς του, ἐνεθυμήθη ὁ ἀπλὸς καὶ τοῦ Ἠγουμένου, ὅθεν παρακλητικῶς ἐδέετο διὰ νὰ δεχθῇ καὶ τὸν Ἠγούμενον καὶ

νὰ τὸν πάρον καὶ αὐτὸν μαζί· ὁ δὲ Δεσπότης Χριστὸς τοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Ἠγοούμενος δὲν ἦτον ἄξιος νὰ ἀπολαύσῃ, αὐτὸς τὰς ψυχὰς ὅπου ἐπιπτον ἀπὸ ἐκείνης τῆς τράπεζης, καὶ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλῇ περὶ τοῦτου, διότι δὲν γίνεται, πρῶτης δὲ γενομένης ἐξεδέχετο ὁ Ἠγοούμενος μετὰ φόβου πολλοῦ καὶ τρόμου τὴν ἀπόφασιν, ἂν τὸν ἐδέχετο ὁ Δεσπότης Χριστὸς νὰ τὸν ἀναπαύσῃ μετὰ τῶν ἁγίων τοῦ ἀκούσας δὲ ἀπὸ τὸν ἁπλὸν ὅτι δὲν ἦτον ἄξιος νὰ ἀπολαύσῃ τοιαύτην εὐφροσύνην, ἐλυπήθη κατὰ πολλὰ καὶ ἔμεινεν εἰς μεγάλην ὀδύνην καρδίας, γινώσκων ὅμως τὸ ἀπειρον πέλαγος τῆς τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίας, ὅτι ποιεῖ τὸ θέλημα τῶν ἀπλουστέρων καὶ ἀκάκων δοῦλων του, ὡς ἦτο καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἁπλός, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁπλοῦ καὶ μετὰ δακρύων παρεκάλει λέγων· «δεήσου, τέκνον μου, εἰς τὸν φιλόνηθρον Θεὸν νὰ μὴ με μισήσῃ τὸν ἁμάρτωλότατον πάντων ἀνθρώπων, τὸν βεδορδορωμένον καὶ ἀνάξιον, ἀλλὰ νὰ συγκατανεύσῃ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ εἰς τὴν φιλίαν ἐκείνην τὴν αὐράνιον, κατὰπειθε καὶ βίαζε τὸν ἀδίαστον, ἂν εἴνε δυνατόν, νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἐπειδὴ ἤξεύρω πῶς δὲν θὰ σὲ παρακούσῃ διὰ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀκεραιότητα τῆς μακαρίας σου ψυχῆς.» Ἀπὸ ταῦτα καὶ ἄλλα πλείυτερα δυσωπηθεὶς ὁ ἁπλός, τὴν νύκτα ὅταν ἐκάθισαν νὰ παξιμαδίῃ μετὰ τὸν Δεσπότην Χριστόν, τοῦ ἀνέφερε πάλιν διὰ τὸν Ἠγοούμενον, καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπεκρίθη· «σοῦ εἶπα, ἀδελφέ, ὅτι δὲν εἴνε ἄξιος διὰ τὴν ἀκρασίαν του, καὶ μὴ σὲ μέλῃ δι' αὐτόν.» τότε ὁ ἁπλός καὶ ἀκέραιος ἀποκρίνεται εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν· «καλῶς λέγεις πῶς δὲν εἴνε ἄξιος ὁ Ἠγοούμενος διὰ τὴν ἀνωθεν τράπεζαν, ἀλλὰ κἂν διὰ τὸ ψωμί ὅπου μᾶς ἔθρεψε τόσας ἡμέρας, ὅπου» ἂν ἔλειπεν θὰ ἀπεθάναμεν ἀπὸ τὴν φαῖναν, κἂν διὰ ταύτην τὴν καλωσύνην» του δὲν τον δέχεται;» Τότε ὁ Δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς βλέπων τὸ ἄπλαστον καὶ ἀπειρον καὶ φιλόνηθρον ἐκείνης τῆς χριστομιμήτου ψυχῆς καὶ μειδιῶν εἰς τὸν λόγον τοῦ ἁπλοῦ, ὡς εἴνε, εἶπε, διὰ τὴν ἀγάπην σου, καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ σὲ λυπήσω, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἀγάπην καὶ φροντίδα ἔχεις καὶ μεριμνᾷς πολὺ διὰ τὸν πλησίον σου, εἶπέ του λοιπὸν νὰ διορθωθῇ καλῶς, καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας νὰ ἔλθῃτε ἀμφότεροι εἰς τὴν ἡτοιμασμένην χαράν.» Καὶ οὕτω ἐξελθὼν ἔξω ὁ ἁπλός εἶπε τὸ πανευφρόσυτον τοῦτο μήνυμα καὶ τὴν πάντερον ταύτην ἀγγελίαν τῷ Ἠγομένῳ, τοῦ εὐσυνπαθήτου καὶ πολυευσπλαγχνοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, νὰ ἐτοιμασθῇ ἐν μετάνοιᾳ καὶ ἐξομολογήσῃ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν καὶ νὰ ὑπάγωσιν ὁμοῦ· ἐχάρη λοιπὸν υπερμέτρως ὁ Ἠγοούμενος καὶ διορθωθείς ἐν ἐξομολογήσει καὶ εὐλακρινεὶ μετάνοιᾳ καὶ συντετριμμένη καρδίᾳ, καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀφ' οὗ ἐκαινώνησαν τῶν ἀχράντων καὶ ἀθανάτων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν μυστηρίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μὲν Ἠγοούμενος ὀλίγον ἀσθενήσας ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν· ὁ δὲ ἁπλός ἐκεῖ ὅπου συνωμίλει μετὰ τοῦ ἡγαπημένου τοῦ Δεσπότη τρώγοντες γλυκύτατα, παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζώντος· καὶ οὕτω διέβησαν ἀμφότεροι· ὅτε ὁ Ἠγοούμενος καὶ ὁ ἁπλός εἰς ἐκείνην τὴν μακαρίαν ζωὴν καὶ ἀτελείτητον, ἧς γένοιτο καὶ ἡμεῖς, χάριτι Θεοῦ, νὰ ἀπολαύσωμεν. Ἀμήν. (1) Ἀθῆναι· 1 Μαρτίου 1897.

Τ Ε Λ Ο Σ

(1) Ἐβραϊσθημεν ἐκ παλαιοῦ χειρογράφου τὸ ὅποιον μᾶς ἐδόθη πρὸς τύπωσιν παρὰ Ἀμφιλοχίου Τζιγκου Μοναχοῦ Ἀγιορείτου ἐκ Μεσσηνίας. Κ. Χ. ΔΟΥΚΑΚΗΣ.